

קבוצת 'בשבע' בשיתוף האקדמית 'חמדת'

כנס ירושלים
עוטף ישראל
מורשת - חברה - חוסן - צמיחה

ט"ז באלול | 09.09 | היכל התרבות שדות נגב

בשבע

יום חמישי, כ"ז באב תשפ"ה, 21.08.2025 | פרשת ראה | גיליון מס' 1159 **Besheva.co.il**

זמני הדלקת נרות
ראה

מוצאי שבת	כניסת שבת	י-ם
19:52	18:39	י-ם
19:54	18:56	ת"א
19:54	18:50	חיפה
19:53	18:56	ב"ש

www.besheva.co.il

"הדיל האפל" של יצחק עמית לא מוריד את העומס, אלא רק מתמרץ בעלי דין להגיש עוד ועוד ערעורים ובקשות לבית המשפט ← **אבישי גרינציג**

התסריטאית חוה דיבון ('סרוגים', 'בחורים טובים') כתבה את הסדרה העלילתית הראשונה על הגירוש מגוש קטיף, והפעם הזדהותה כדתייה וימנית לא סגרה בפניה דלתות ← **יוסף ארנפלד**

מנהלת הקהילה בקיבוץ עין השלושה מספרת על 26 שעות אימה בממ"ד, על ההתמודדות והשיקום הקהילתי ועל החזרה הביתה אחרי גלות של שנתיים ← **הדס צורי, אתנחתא**

עסקת חטופים חלקית בשלב הזה של המלחמה עלולה להיות גם הסוף העגום שלה, ללא השגת המטרה של חיסול חמאס ← **רבקי גולדפינגר**

90 שנה לפטירתו של הרב אברהם יצחק הכהן קוק: התחזיות והאבחנות רק הפכו ליותר מוצדקות ורלוונטיות ← **הרב יסרמן, הרב לונדין, ידידיה מאיר**

הזדמנות לריבונות

שעון החול של הממשלה הימנית, הממשל האמריקני שלא מביע התנגדות, האווירה הציבורית אחרי שבעה באוקטובר וההרמה להנחתה ביוזמה הצרכנית להכרזה על מדינה פלשתינית - כל אלה יוצרים חלון הזדמנויות חד-פעמי להכרזה על ריבונות ישראל בשטחי יהודה ושומרון. לשם כך נדרשת החלטת ממשלה בלבד, אך כרגע נראה שנתניהו לא מעוניין במהלך // **אסף משניות**

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

קובדים את "המדינה הפלסטינית"

מחברים בין ירושלים למעלה אדומים וקוטעים את הרצף הפלסטיני

אחרי 20 שנה עברה החלטה היסטורית על חיבור התיישבותי ישראלי בין ירושלים למעלה אדומים (E1) - מבשרת אדומים, המונעת הקמה של מדינה פלסטינית

אפשר

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה • מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים • אפשרות עד 100% מימון • טרייד אין לכל הרכבים • קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים • חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים • רכישות רכבים

חדש! ליסינג לכל סוגי הרכבים החדשים, במחירים אטרקטיביים!!!
חדש! ביטוח במקום במחירים הזולים בארץ!!!

מיצובישי אאוטלנדר
2022, יד 1 פרטי,
אינסטייל, 7 מקומות,
59,000 ק"מ,
שנתיים אחריות,
144,000 ₪

מיצובישי ASX
2022
יד ראשונה,
69,000 ק"מ,
אינסטייל, טסט
לשנה, 93,000 ₪

קיה סטוניק, 2022,
יד 1 פרטי, מנוע 1.4,
7,000 ק"מ, 95,000 ₪

סוזוקי ויטארה
2022, היברידי,
יד ראשונה,
68,000 ק"מ,
טסט 8/26,
105,000 ₪

מיצובישי ספייס סטאר
2022, יד 01,
51,000 ק"מ, פרימיום,
טסט 1/26, 56,000 ₪

יונדאי i10
2016, יד 1 פרטי,
68,000 ק"מ אוטומט,
סופרים, 1.2,
טסט לשנה,
38,000 ₪

יונדאי קונה היברידי
2021, יד 1 פרטי,
59,000 ק"מ,
113,000 ₪

טויוטה CHR
2017, יד 1 פרטי,
80,000 ק"מ, טסט 5/26,
88,000 ₪

יונדאי אילנטרה
סופרים 2022,
היברידי, 60,000
ק"מ, 106,000 ₪
(מחירון 129,000 ₪)

יונדאי i20
2015, טסט 5/26,
77,000 ק"מ,
39,000 ₪

אבינו מלכנו שחרר חטופינו החיים השב חללינו לקבורה ומנוחת עולמים

בראש חודש אלול עם ישראל
מתפלל בהמוניו לשחרור החטופים

סליחות ברחבת הכותל

א' אלול | 00:30

בלילה שבין שני לשלישי (בין 25.8 ל-26.8)

מטה המשפחות להחזרת
החטופים והנעדרים

יועבר
בשידור
חי באתר
בשבע

קבוצת 'בשבע' בשיתוף האקדמית 'חמדת'

כנס ירושלים עוטף ישראל

מורשת • חברה • חוסן • צמיחה

חולרים הזירה

יום | ט"ז באלול | 09.09
שלישי | תשפ"ה | 2025

היכל התרבות, שדות נגב

מכניס את הכסלים!

החלו נסיעות הרצה ללא נוסעים שמרו על הבטיחות בקרבת המסילה

בקרבת מסילות
הרכבת, הטלפון הנייד
והאוזניות בצד!

נסיעה על המסילה
אסורה והיא מסכנת
אתכם ואת הסביבה!

הכסים שייכים
לרכבת -
לא להולכי רגל!

זהירות מהחשמל!
יש לשמור מרחק מקווי
החשמל של הרכבת

למידע מפורט
אודות השינויים,
סרקו את הקוד

יישומני התחבורה הציבורית

ZUZU

כפיר, הרכבת הקלה: *2779
מוקד משרד התחבורה: *8787
מוקד עירוני: 106

מידע
נוסף

דמיונוב
להקשיב לאין סוף שבתוכי

השיטה שפותחת את הנפש: איך דמיון-נובע מחזיר אנשים לחיים

האבן שחסמה את הרגשות החשוכים, האדמה שעוטפת את הצעיר שקפץ מהכותל, הקרח שחסם את ההיריון אבל הצליח להישבר. באמצעות שיח עם הדימויים שמייצגים את חלקי הנפש, מאפשר הדמיון הנובע להביא לריפוי.

של קרח כי יש לה פחד נוראי מהלידה. חלק בנפשה רצה מאוד להרות, וחלק אחר פחד עד מוות. הגילוי הזה היה מפתיע, ובעקבותיו עלה גם פתרון לפחד. לאחרונה ילדה אפרת את בנה השני."

דמיון-נובע היא שיטה עמוקה אך פשוטה ליישום, שנוסדה על ידי ד"ר עמית קדם לפני כ-25 שנה, ומאז נטמעה בעבודתם של מאות מטפלים ושינתה את חייהם של אלפי אנשים. בשיטה האדם פוגש את חלקי נפשו באמצעות דימויים, את הקונפליקטים הפנימיים וגם את הפתרונות המדויקים שעולים מתוכו.

בקורסים של מכון דמיון-נובע לומדים מטפלים, אנשי חינוך, יועצים, רבנים, ואנשים שרוצים כלי משמעותי לצמוח בעצמם. הקורסים מתקיימים גם במרכז וגם בצפון, במפגשים פרונטליים ובזום. בתום שנת לימודי הבסיס וקבלת תעודת הסיום, יכולים המתאימים להמשיך להכשרת מנחים בשנה השנייה, לאחר שלב הסטאז' יקבלו תעודה כמנחים בשיטה ולהצטרף לקהילת המנחים של המכון.

בנפש פנימה נמצאות כל התשובות לשאלות ולמצבים בחיים. בתוך כל כאב יש קול שמבקש שיקשיבו לו. שיטת 'דמיון נובע' מלמדת אותך להקשיב לקול הזה, לגלות את הכוחות החבויים, ולפתוח פתח לשינוי אמיתי.

כדי לגלות עוד על לימודי ההכשרה בשיטת 'דמיון נובע', חפשו אותנו בגוגל – כתבו 'דמיון נובע', היכנסו ל: dimyonovea.com או התקשרו ל: 02-5099660.

להגן על ישראל על ידי שהיא חוסמת את רגשותיו לחלוטין. כדי לא לפגוש את הרגשות הקשים של החושך, באה האבן ומנתקת את הרגש, ניתוק שהוא חווה שוב ושוב ביום-יום. בתהליכי הדמיון הבאים עלו דימויים של חיות שייצגו רגשות, וכך אט אט חזר ישראל להרגיש, כשדימוי של מצפן מאפשר לו לנווט בין הרגשות בלי להקצין עם אף אחד מהם. מפגישה לפגישה סיפר ישראל על עוד רגש ועוד רגש שנפתח בלב."

נוראל עצמו הפך לאחד ממפתחי השיטה לאחר משבר גדול שחווה בשנות העשרים. "כלפי חוץ הכל היה נראה תקין, אבל בפנים רציתי פשוט להיעלם. הרגשתי מותש ומובס לאחר מסע של חיפוש רוחני. ירדתי לכותל, כשליבי צועק – 'אלוקים, גמרת איתך! אני לא רוצה את החיים האלו!'"

באותם ימים התחיל לתרגל דמיון נובע. ליד הכותל עצם את עיניו והקשיב לקולות שבתוכו. כשהחליף תפקיד עם הדמות שמאחורי הקולות, קפץ בדמיונו משפת הכותל מטה – ובמקום להתרסק חיכתה לו אדמה רכה ועוטפת. האדמה, לעומת הדמות, הייתה מלאה אמונה ואהבה. "הבנתי שאני לא רוצה את החיים האלה שאין בהם אדמה", מספר נוראל. "זה היה תהליך מטלטל, מרגש, ויצר בי תחושה של חידוש אמיתי. הרגשתי שמצאתי מציאה שאלך איתה עוד שנים. באותו רגע נולד בי רצון עז להכיר לכל מי שרוצה בכך את שיטת דמיון נובע."

אפרת לא הצליחה להרות שנתיים לאחר נישואיה. "אלו היו חודשים מאוד כואבים", מספרת אסתר מידד, מנחה בשיטה. "בתהליך הדמיון התגלה באמצעות דימוי

יש רגעים בהם עומד אדם מול חייו ומרגיש שהוא לא יכול להמשיך כך יותר.

זה קרה לישראל שחזר מהמלחמה, זה קרה לאפרת שלא הצליחה להיכנס להיריון, וזה קרה לנוראל שליבו צעק בקרבו שאת החוזה עם אלוקים הוא גמר. למעשה זה קורה לכל אחד במהלך חייו, אם הוא מוכן רגע לעצור ולהקשיב לצעקה הפנימית בתוכו. ומי שמקשיב ורוצה לקבל תשובות מדויקות ונכונות הנובעות מתוכו – הדמיון הנובע יכול להיות עבורו מענה משנה חיים.

ישראל הוא קצין קרבי שלחם בכל הגזרות מאז ה-7.10, איבד לוחמים בהיתקלויות וחילץ פצועים במצבים קשים. כשחזר הביתה נוכח שאינו מרגיש כלום. ילדיו ואשתו לא ריגשו אותו. הוא לא הסכים להשלים עם זה, וכך הגיע לדמיון נובע.

"בדמיון נובע אדם יכול לצלול פנימה ולדבר עם חלקי הנפש באופן שעוקף את השכל", מספר נוראל אהרן, ממפתחי השיטה. "אם נשאל את האדם ישירות מה עובר עליו, הוא לא תמיד יידע מה לומר. השכל מגן עלינו במנגנוני הגנה, אבל הדמיון מאפשר לנו לגלות את מנגנוני הכשל הפנימיים ולדלות תשובות מתוכנו."

בתהליך של ישראל עלה דימוי של אבן בחזה. המנחה שלו בתהליך, נוראל אהרן, ביקש ממנו להפוך להיות האבן, הרי בדמיון אפשר הכל. כשהפך להיות האבן הרגיש כאב חזק, ומתוך הכאב עלה חושך שעטף את הכל.

"לאחר התהליך בדמיון, אנו מתקדמים לעיבוד", מסביר נוראל אהרן. "בעיבוד אנו מבינים מה מייצגים הדימויים בנפש. אט-אט התברר שתפקידה של האבן

ירדתי אל הכותל, כשליבי צועק: "אלוקים, גמרת איתך! אני לא רוצה את החיים האלו!"

"תפקידה של האבן להגן על ישראל. כדי לא לפגוש את הרגשות הקשים של החושך, באה האבן ומנתקת את הרגש."

עץ שלווה
נותנים תקווה. משנים חיים.

הזמנת כבוד

הנחת אבן הפינה

מרכז שלווה החדש
באלון שבות

16:30 << הפנינג משפחות וילדים

17:30 << הנחת אבן הפינה

רח' הל"ה
אלון שבות
גוש עציון

25.8.25

יום שני א' אלול

במעמד:

// שר האוצר **בצלאל סמוטריץ** // שרת ההתיישבות **אורית סטרוק**
// יו"ר קק"ל **יפעת עובדיה לוסקי** // סגן יו"ר הכנסת ח"כ **יעקב מרגי**
// יו"ר ועדת חוקה ח"כ **שמחה רוטמן** // ראש מועצת גוש עציון **ירון רוזנטל**
// ראש מועצת אפרת **דובי שפלר** // מנכ"לית קרן שלם **מוניק קונפיניו**
// מנהלת קרנות הביטוח הלאומי **מורן מזרחי**

משרד הרווחה
והביטחון החברתי

זה לא נגמר בזה שהוא פגע בי

הריב שחוזר שוב ושוב ביניהם הוא לא ריב על השתיקה וההסתגרות,
אלא על הילדה שהייתה שקופה והילד שנעלם כדי לא להכאיב

להפסיק להילחם אחד בשני? שאל אמיר.

"לא, אתם צריכים להפסיק להילחם בעצמכם ואז ודאי שתפסיקו להילחם אחד בשני".

נעמי לקחה נשימה עמוקה. "למה כל כך קשה לי למחול?" שאלה בפתאומיות.

"כי הפצע הוא לא במילים אלא בגוף, והגוף לא שוכח כל כך מהר. הוא כן מוכן להתרפא כשיש מישהו שמוכן להישאר לידו גם כשהוא כואב". אמיר שלח יד אל היד שלה, לא מתוך ניסיון לרצות אלא מתוך מקום של נוכחות.

אפשר היה לצפות ברגע של חסד. "אתה יודע מה מוזר?" אמרה לפתע נעמי עם חיוך. "מה?" שאל אמיר.

"שתמיד חשבתי שאתה הבעיה שלי ואתה צריך להיות מישהו אחר, ואפילו אני אגיד באומץ שהרגשתי שאפילו מגיע לי מישהו אחר.

אבל עכשיו אני מתחילה לחשוד בזה שאתה הריפוי שלי".

אמיר הרים גבה מעט מופתע. "אני תמיד נמנעתי ואפילו ברחתי והתרחקתי רק כדי לא לפגוע. זה כל כך אבסורד, כי בסוף ככה לא הפסקתי לפגוע בך – מתוך ניסיון לא להכאיב".

הם הסתכלו אחד על השנייה, לא מתוך המבט שאיתו הגיעו לכאן של: מי אשם?

אלא מתוך שאלה עמוקה יותר: מי אני בך? ואיך אפשר לפגוש אותי דרך העיניים שלך?

כל הפרטים שונו למען שמירת הפרטיות

"אז את אומרת לי בעצם שהוא שליח לריפוי?" נעמי שאלה ספק מבינה ספק עדיין כועסת.

"בואי נעשה רגע סדר; לא שליח לפגיעה אלא שליח לעורר פצע ישן ולהסיר ממנו שכבה שמכסה ומונעת ממנו להירפא", עניתי לה.

"ואם אני לא רוצה להיות השליח הזה? למה אני צריך להפעיל לה את המקומות הכואבים?" אמיר שאל.

"אתה כבר שם ואתה יכול לבחור או לברוח או להישאר ולפגוש את מה שהיא מבקשת – לא ממך אלא מהחיים".

היא הסתכלה עליו במבט מרוכך, ולרגע ניתן לראות שהיה שם משהו חדש, לא אשמה ולא תסכול אלא בקשה.

"אני לא צריכה שתתקן אותי, רק שתהיה שם ותראה אותי כשאני נשברת.

שתדע שלא כל בכי הוא איום, ולא כל שיתוף הוא האשמה".

"כשפצע ישן פוגש אהבה, יש לו סיכוי להשתחרר ולהירפא.

זה יכול לקרות רק כשאנחנו מפסיקים להילחם".

"אז את אומרת שאנחנו צריכים

"אני נכנסת הביתה אחרי יום מתיש, כולי עמוסה ברגשות, סוערת, והוא בקושי מרים את העיניים. שותק, נעלם, זה כמו להילחם לבד", אמרה נעמי.

"אני לא מתכוון לפגוע, אבל כל פעם שאת אומרת 'נפגעת' אני מרגיש שאני מאבד את היכולת לנשום, מרגיש שזה משתלט עליי ואני קופא".

"זה שאתה קופא, זה לא העניין", אמרה לו נעמי.

"אז מה העניין?" שאל אמיר. "זה שאתה משאיר אותי לבד, בדיוק במקום שאני הכי מפחדת להיות בו", ענתה לו נעמי.

"נעמי, את זוכרת את הפעם הראשונה שהרגשתי לבד ככה?" שאלתי.

נעמי עצמה עיניים כאילו הולכת אחורה בזמן.

"כשהייתי ילדה, חזרתי מבית הספר וסיפרתי לאמא שילדה מהכיתה צחקה עליי. היא הסתכלה עליי ואמרה: 'תפסיקי להיות רגישה כמו תינוקת', ואחר כך פשוט הלכה.

נשארתי עם הדמעות. לבד. זו הנקודה שממש הרגשתי עד כמה אף אחד לא באמת רואה אותי". "ואתה?" פניתי לאמיר.

"אבא שלי היה פקעת עצבים, היה מתפרץ על כל שטות וגרם לי להיות כל הזמן במתח תמידי. למדתי שאם אני שקט, לא יכעסו עליי, אז הפכתי לאוויר, לא אמרתי כלום.

הדבר הזה נשאר איתי עד היום. כל דבר הכי קטן מפעיל בי את הפחד ההוא וגורם לי שוב לשתוק ולהיעלם". היה ניתן לראות איך נעמי מסתכלת על אמיר אחרת, לא במבט מאשים אלא במבט מבין.

"הנשמות שלכם היו צריכות להיפגש, לא במטרה לפגוע אלא במטרה לרפא כאב קדום", אמרתי.

סופרספיר
חווית קניה בשיר

מחירים שוברי שוק

מחכים לכם

בסופר ספיר

קולה/פיזו/טה/ספרייט/פאנטה מים בטעמים 500 מ"ל 5 ב-1 20 ₪	רביעיית כחיות שוופס מוגז 2 ב-1 20 ₪	פחית בירה גולדסטאר 500 מ"ל 4 ב-1 22 ₪	פחית בירה היינקן 500 מ"ל 3 ב-1 24 ₪
שמפו/מרכך שיער/תחליב רחצה הוואי 90 6 ₪	בדין אקסטרא 960 מ"ל 90 9 ₪	אל סבון כיף 1 ליטר 90 7 ₪	נוזל כלים ספארק 1 ליטר 90 7 ₪
קפה טורקי עלית 200 גרם 2 ב-1 30 ₪	מארז חטיפי ניטשר וואלי 90 9 ₪	שלגון אבטיח/גומיגם/רולר 5 ב-1 20 ₪	מאגדת מיני מגנזם 90 19 ₪
וודקה פינלנדיה 500 מ"ל 2 ב-1 80 ₪	שלישיית עגבניות מאסטר שף 90 14 ₪	עוגיות קרמעוגית אסם 90 7 ₪	דנונה בר 5 ב-1 20 ₪
רביעיית טונה סטארקיסט 160 גרם 90 19 ₪	פילה סלומון קוהו קפוא לק"ג 90 49 ₪	מושט עם עור קפוא לק"ג 90 12 ₪	כנפיים עוף קפוא ארוז חת"ס 3 ק"ג ב-1 10 ₪
פרסיל ג'ל 2.5 ליטר 90 19 ₪	טיטולי פרימיום 4 ב-1 100 ₪	כביסל 2 ליטר 90 29 ₪	שלישיית מגבוני האגיס 2 ב-1 20 ₪
			אולטרסול ד"ר פישר 90 29 ₪

לקבלת מבצעי ימי השוק:

כוכב יעקב - טירת הכסף 1

שירות לקוחות: 1599-501-221

המבצעים בתוקף בתאריכים 17-29.08.25 | ייתכנו הגבלות או התניות | התמונות להמחשה בלבד | עד גמר המלאי | בכפוף לתקנון | ט.ל.ח. | לא לקניה סיטונאית | חלק מהמבצעים מותנים ומוגבלים מעל קניה | אזהרת אלכוהול - מומלץ להמנע משתייה מופרזת

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

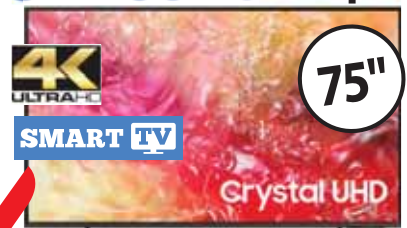
מיחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

גוזרים וחוסכים

הקופונים המשתלמים ביותר

מסך 75" SAMSUNG

במקום 3,490 ₪
3,190 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מסך 75" QLED TCL

במקום 3,490 ₪
2,990 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

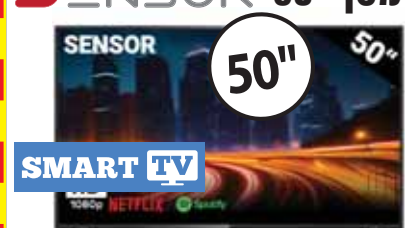
מסך 65" Hisense

במקום 2,590 ₪
2,290 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מסך 50" SENSOR

במקום 1,290 ₪
990 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מחשב נייד Blackview

במקום 1,379 ₪
1,199 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

טאבלט 10 bdk

במקום 699 ₪
499 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מסך מחשב Acer 23.8"

במקום 449 ₪
299 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

Diona R3

במקום 499 ₪
199 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מיקסור עוצמתי

במקום 699 ₪
599 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מנשיר Sensilight Pro

במקום 1,990 ₪
1,849 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מגהץ Tefal

במקום 499 ₪
399 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מדפסת לייזר משולבת

במקום 699 ₪
499 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

רובוטי שוטף Roborock

במקום 5,490 ₪
4,990 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

שוואב אבק אלחוטי סמסונג

במקום 1,590 ₪
990 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

שוואב אבק אלחוטי שוטף

במקום 799 ₪
699 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

שוואב אבק ציקלון

במקום 379 ₪
349 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

Haier

מקרר האיר
4 דלתות
זכוכית לבנה

681 ליטר

במקום 8,290 ₪

7,990 ₪

HRF 825FW

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

אלקטרה

מקרר אלקטרה
4 דלתות
זכוכית שחורה

EL6610GBL

במקום 4,990 ₪

3,950 ₪

601 ליטר

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

SAMSUNG

מקרר מקפיא
עליון סמסונג

420 ליטר

RT42CG6004WW

במקום 2,990 ₪

2,590 ₪

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מקפיא
4 מגירות

4 תאים

במקום 899 ₪

579 ₪

NE-FZDF4W DF

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

Haier

מכונת כביסה
פתח חזית
1400 סל"ד

HW100-B14979

במקום 2,250 ₪

1,990 ₪

10 ק"ג

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

BOSCH

מכונת כביסה
פתח קדמי
9-1 ק"ג

WAN2419EPL

במקום 2,790 ₪

2,590 ₪

9 ק"ג

1200 סל"ד

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

BOSCH

מדיח כלים
12 מערכות
כלים

SMS2ITW04E

במקום 2,390 ₪

1,990 ₪

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מזגן עילי
Wifi INV 12

תפוקת קירור 9,500BTU

תפוקת חימום 9,700BTU

במקום 999 ₪

799 ₪

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

BOSCH

תנור אפיה
בנוי בוש
כולל מסילה
טלסקופית

BF534EW0Q

במקום 2,390 ₪

1,990 ₪

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

SENSOR

תנור אפיה
בנוי
סנסור

במקום 799 ₪

555 ₪

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

SIEMENS

כיריים
קרמיות
4 מוקדי
בישול

ET61RBE8E

במקום 1,190 ₪

990 ₪

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

SENSOR

כיריים גז 5 להבות נירוסטה

נכנס בחור
סטנדרטי

במקום 649 ₪

448 ₪

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

SENSOR

מזגן נייד
תפוקת קירור -
12000BTU/h
קירור/חימום

במקום 1,190 ₪

990 ₪

כולל שלט
WIFI

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

COLDER

מצנן האוויר
Colder Como

קומפקטי וחסכוני | לוח מקשים
דיגיטלי | מיכל מים 55 ליטר | מיכל
מים בנית בקלות מגוף המצנן

במקום 990 ₪

890 ₪

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

Star

מאוורר תקרה
סטאר 3
44"

במקום 399 ₪

379 ₪

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

Homex

מאוורר מגדל
עם שלט
כולל חיבור Wi-Fi

במקום 368 ₪

199 ₪

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

NINJA LUXE CAFE

מכונת קפה
אספרסו חצי
אוטומטית

במקום 2,690 ₪

2,490 ₪

ES601

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

DeLonghi

מכונת קפה
אספרסו
אוטומטית

ECAM12.121.B

Magnifica

במקום 1,990 ₪

1,790 ₪

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

אלקטרה

מכונת קפה חכמה
אוטומטית
עם מקציף
אלקטרה

במקום 1,490 ₪

877 ₪

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

אלקטרה

מכונת קפה אספרסו קפסולות

100 קפסולות
קפה לז'
מתנה!

במקום 449 ₪

349 ₪

< יש להגיע עם גזיר העיתון > פריט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-21:30 שישי וערב חג: 09:00-14:30 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30

PAYNGO.CO.IL

5018*

בתוקף עד- 26.8.25 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות | התחייבות למחיר הזול ביותר כנגד כל הצעת מחיר רשמית על אותו הדגם ובאותם תנאים | התמונות להמחשה בלבד | לא כולל כפל קופונים | המחיר הקודם של המוצר שבמבצע היה בתוקף לפחות יום | מותנה במסירת גזיר קופון

מורשת יוני

את החטופים באנטבה ניתן היה לשחרר ללא סיכון תמורת כ־50 מחבלים, אבל ממשלת רבין החליטה להסתכן ולא להיכנע לטרור ← האם בנימין נתניהו יוכיח שנותר בו משהו ממורשת אחיו יוני?

→

התגברות מחאת השמאל לא מותירה עוד זמן רב לניהול המערכה. חסימת כבישים בתל אביב השבוע

צילום: גמאל עוואד, פלאש 90

ומוכן כעת לעסקה חלקית, מתוך תקווה שבחלוף 60 ימי הפסקת האש ועוד תקופת סחבת שבדרך כלל באה בעקבות זאת, ישראל לא תוכל עוד לחזור ללחימה. הם רוצים לדחות את המתקפה על עזה, בתקווה שבתום 60 יום הכלב ימות או הפריץ ימות. אסור לנו לאפשר לזה לקרות. אם עוד נותר בבנימין נתניהו משהו ממורשת אחיו יוני, זה הזמן להוכיח את זה. לפרוץ בעוז קדימה, להכריע את האויב ולשחרר את החטופים בכוח צבאי ולא בכניעה לסחטנות, ממש כמו בפעולה ההרואית באנטבה.

5 הסכנה המאיימת על חייהם של כ־20 חטופים חיים שנותרו בשבי חמאס עומדת לנגד עינינו כל הזמן. ישראל וצה"ל יעשו כל מה שאפשר כדי לשחרר אותם חיים ולהשיבם בשלום לחיק משפחותיהם. אבל אסור לעשות זאת במחיר של הרבה יותר חיילים ואזרחים שישלמו בחייהם על עסקה שאיננה כוללת כניעה של חמאס. וברור לגמרי על סמך ניסיון העבר שזה מה שיקרה אם לא נחסל את חמאס עד הסוף. טבעו של הרגש האנושי גורם לנו לתת ערך מועדף לחייהם של אחינו ששמותיהם ותמונותיהם מוכרים לנו. למוחשיות של הסיפורים הקשים יש השפעה רגשית יתרה, ולכן יש מי שדואגים להזין כל הזמן את החושים שלנו ואת הרגשות שלנו. אבל מותר האדם מן הבהמה הוא בשכל שבו חנן אותו בוראו. והשכל מלמד אותנו את מה שחושינו עדיין לא יכולים לראות, שגם לעשרות ומאות קורבנות הצפויים ליפול כתוצאה מעוד כניעה לטרור יש שמות ופנים והורים ואחים, גם אם הללו עדיין לא מוכרים לנו והחושים שלנו טרם נחשפו אליהם. אין לנו זכות מוסרית להציל את חייו של אדם אחד במחיר חייו של אדם אחר, ובטח לא במחיר חייהם של הרבה בני אדם אחרים, גם אם האדם שאנו מבקשים להציל מוכר לנו היטב, ואילו מי שישלמו בחייהם על הצלתו אינם מוכרים לנו כלל. כאשר הצלנו את גלעד שליט מהשבי תמורת שחרור סינוואר ועוד כאלף מחבלים, וראש השב"כ דאז יורם כהן אמר "נדע להתמודד", עוד לא עמדו לנגד עינינו הפנים והשמות של יותר מאלף אנשים, נשים וטף שישלמו על כך בחייהם. אבל אז הגיע שבעה באוקטובר, ומחיר הנרצחים הוועתי היה למציאות מוחשית איומה.

רגע האמת הגיע. נתניהו לא יכול להמשיך להסס ולדחות. עליו להחליט אם פניו לניצחון או לכניעה וחרפה. אם הוא חוזר על טעותו הקשה בעסקת שליט או מתחבר מחדש אל מורשת אחיו יוני. ■

אין לנו זכות מוסרית להציל את חייו של אדם אחד במחיר חייו של אדם אחר, ובטח לא במחיר חייהם של הרבה בני אדם אחרים. זה נכון גם אם האדם שאנו מבקשים להציל מוכר לנו היטב, ואילו מי שישלמו בחייהם על הצלתו אינם מוכרים לנו כלל

4 כעת נמצא נתניהו ברגע האמת שלו. ישראל נערכת לכיבוש העיר עזה, וחמאס מתחיל להריח את תחילת הסוף שלו. לאחר ששיטה בנו במשא ומתן עקר שנמשך חודשים ארוכים וסירב לכל עסקה חלקית שלא תכלול את סיום המלחמה בלי השגת מטרותיה, חמאס חוזר בו ומסכים לכאורה לאותו 'מתווה ויטקוף' שלו השיב בסירוב. אבל גם אם נניח שלא מדובר בעוד ניסיון לתעתע ולשרוף זמן על מהלכי סרק, כעת לישראל לא נותר עוד זמן. החול בשעוני החול שלנו הולך ואווז. במערכת הפוליטית מסתמנים סדקים בקואליציה שעלולים להפיל את ממשלת הניצחון ולהעלות ממשלה שתחתור להסכם כניעה. מחאת האופוזיציה של השמאל הקיצוני הולכת ומחריפה ופורצת את גבולות החוק, כפי שראינו השבוע. מדד הלגיטימציה הבין־לאומית ירד מתחת לקו האדום. חלק מחיילי המילואים מתקשים להמשיך לשאת את האלונקה המכבידה. גם ממשל טראמפ מקרין ציפייה ברורה לסיום הסחבת והגעת המלחמה אל סופה, עדיף בניצחון ישראלי. ולמרות שהמשק מגלה איתנות שטופחת על פניהם של כל מנבאי השחורות, גם העול הכלכלי המצטבר של ניהול המערכה הולך ונעשה כבד.

בעבר היה אפשר להתווכח אם העסקאות החלקיות מצדיקות את מחירן הכבד. בעת הזאת לא מדובר עוד במחירים הרגילים, שאיכשהו התרגלנו להשלים עימם למרות חומרתם. כעת מדובר בלקיחת הימור מסוכן על עצם היכולת לסיים את המלחמה תוך השגת יעדיה. חמאס שינה את טעמו

מחירים מופקעים. נתניהו קבע שיא מטורף של כניעה לטרור כאשר הסכים בעסקת שליט לשחרר יותר מאלף מחבלים תמורת חייל חטוף אחד. בין המשוחזרים אז היה רב המרצחים השטני יחיא סינוואר, ועוד כמה מחבלים בכירים שחזרתם להנהגה הביאה עלינו את טבח שבעה באוקטובר. גם בעסקת החטופים שנערכה בתחילת שנה זו יצר נתניהו תקדים מסוכן ביותר. הפעם הוא הסכים בתמורה לשחרור חטופינו לא רק לשחרר מחבלים מהכלא, אלא גם לסגת מאזורים אסטרטגיים שנכבשו בדם עשרות מחיילינו, להעניק לחמאס חודשיים של הפסקת אש, ולהזרים למחסניו כמות עצומה של אספקה. ברור וידוע שהנסיגה שלנו מאזורים אסטרטגיים גבתה מחיר של עשרות חיילים שנהרגו כאשר חזרנו לכבוש אותם בתום הפסקת האש, ומצאנו אותם ממולכדים במטענים שהרכיב חמאס מנפלי פצצות שלנו שנותרו בשטח. ממש ככה, חומרי הנפץ שלנו שהופקדו בנסיגתנו לידי חמאס שימשו אותו כדי לפגוע בחיילינו.

גם בעסקת שליט וגם בעסקת ינואר 2025 הסכים נתניהו לשלם מחירים מטורפים כדי לשחרר חטופים, בניגוד מוחלט למורשת אחיו יוני. רק לדבר אחד הוא לא הסכים: לסיום המלחמה ללא השגת היעד של מיגור שלטון חמאס והסרת האיום הביטחוני על ישראל מרצועת עזה. ועל כך הוא מותקף ומושמן ללא הרף כמי שכביכול לא אכפת לו מהחטופים, בעוד שהאמת היא הפוכה: הוא מוכן לוותר כמעט על כל ערך ועל כל נסל למען שחרור החטופים, מלבד על דבר מרכזי אחד - הבטחת ביטחונה של ישראל והסרת האיום של טבח נוסף.

1 אחד הטיעונים המופרכים שעולים מדי פעם בדיון בסוגיית החטופים הכאובה והמייסרת, הוא זה שטוען כי ראש הממשלה נתניהו בוגד במורשת אחיו יוני נתניהו בכך שהוא מסרב לשלם כל מחיר בתמורה לשחרור החטופים. הרי בעיני יוני שחרור חטופים היה חשוב עד כדי כך שהוא מסר את נפשו למען מטרה נעלה זו. אז איך אחיו בנימין נתניהו לא מבין שאין דבר חשוב יותר משחרור החטופים? האמת היא כמובן הפוכה. מבצע אנטבה הוא ההוכחה האולטימטיבית לכך שממשלות ישראל בעבר סירבו להיכנע לסחטנות הטרוריסטית של חוטפי ישראלים. ראש הממשלה רבין ושר הביטחון פרס, כמו גולדה מאיר לפנייהם, סירבו לשחרר מחבלים מהכלא, ובחרו שוב ושוב בדרך הפעולה של מבצעי חילוץ צבאיים, אף שהיה ברור שהם כרוכים בסיכון גם לבני הערובה וגם לכוחות המחלצים. יותר ממאה ישראלים נחטפו במטוס 'איירפראנס' לאוגנדה. המחיר שדרשו החוטפים, כ־50 מחבלים שישולחו לחופשי, היה צנוע מאוד לעומת הדרישות הגוברות והולכות שלהן התרגלנו להיכנע בארבעת העשורים האחרונים. למרות הקושי המבצעי בפעולה על אדמת מדינה זרה ועוינת, ולמרות הסיכון הברור הכרוך בפעולה שהייתה עלולה להסתיים בעשרות הרוגים, ממשלת רבין ופרס סירבה להיכנע לטרור. ברור אם כן שמפקד סיירת מטכ"ל יוני נתניהו לא מסר את נפשו רק למען הערך הנשגב של פדיון שבויים. את פדיון השבויים היה ניתן להשיג בדרך הקלה והפחות מסוכנת של שחרור מחבלים תמורתם. יוני נשלח לחרף את נפשו למען ערך הסירוב של ישראל להיכנע לטרור. וביחד איתו נהרגו בפעולת החילוץ ההרואית שלושה מבני הערובה. למרות המחיר הכואב, מבצע אנטבה נחשב לאחת ההצלחות המופלאות של צה"ל ומדינת ישראל, והוא זכה לתשואות בכל המדינות שוחרות החופש, הצדק והשלום.

2 בסירובה להיכנע לסחטנות החוטפים, ממשלת רבין הראשונה המשיכה את המסורת של קודמותיה. כך נהגנו כאשר מחבלים השתלטו על בית ספר במעלות שבו התאכסנו יותר ממאה תלמידים ומוריהם. החוטפים דרשו שחרור של כ־20 מחבלים בלבד, אבל ממשלת המערך בראשות גולדה מאיר סירבה להיכנע, ובפעולת החילוץ הלא מוצלחת נהרגו למרבה הצער כ־20 תלמידים. מדוע נהגו כך ממשלות ישראל בעבר? האם לא היה אכפת להן מחייהם של בני הערובה? ודאי שכן. אבל גם היה ברור להן שכל כניעה לטרור תעודד פעולות טרור נוספות. הן ידעו ששחרור מחבלים תמורת חטופים יוביל בוודאות לחטיפות נוספות, ושמחיר הכניעה לטרור ילך ויאמיר מכניעה לכניעה.

3 הטענה כלפי נתניהו צריכה להיות הפוכה. לא בסירובו לשחרר חטופים בכל מחיר הוא מגלה חוסר נאמנות למורשתו של אחיו, אלא דווקא בנכונותו לשלם

יש לנו כנפי רוח

90 שנה
לפטירת הרב זצ"ל

ג'א'אלול

מצדיעים לציבור הדתי לאומי ומפעליו

במעמד:
משה ליאון ראש העיר ירושלים
בצלאל סמוטריץ' שר האוצר
חגית משה סגנית ראש העיר ירושלים

ל' אב - א' אלול | 24-25.8
בבנייני האומה ירושלים

מיצג נופלים
מרגש

תערוכת
ענק ייחודית

חדר בריחה • מתחם נוער
מתחם קטנטנים • מתחם לימוד ועוד...

"אורות" המופע המרכזי

בהשתתפות: ישי ריבו | ביני לנדאו | אברהם פריד
שמואל | יונתן רזאל | רחל גולדברג
יהודה סעדו | רועי ידיד | אליון שדה
בהנחיית: עודד הרוש ואורית מרק אטינגר

עלות כניסה: 20 ש"ח בלבד! | לכרטיסים חפשו: ג'אלול יש לנו כנפי רוח 🔍

מופעי
צהריים
וערב

דילמת השבוי

נתניהו קרוע בין שתי אפשרויות: הסכמה לעסקה חלקית תפרק סופית את ממשלתו, ואי הסכמה תוביל לקמפיין אגרסיבי שייתקשה לעמוד בו ← על פי תוכניות צה"ל, אם אכן תיכבש העיר עזה, החלופה השלטונית שם תהיה "חוליות עזתיות" – שם מכובס לידה הארוכה של הרשות הפלשתינית ← וגם: האם צה"ל פעל בחברון נגד החמולות המתונות בשליחות הרשות הפלשתינית?

נתניהו כבר ידע ביום שלפני הודעת חמאס, באמצעות אינדיקציות מודיעיניות כאלו ואחרות, שקיימת אפשרות ממשית שחמאס עומד להגיד "כן" לעסקה חלקית, ולכן פעל לכך שעוד בטרם תגיע תשובת חמאס, הנשיא טראמפ יוציא את האמירה הפומבית שלו בעניין הזה. בכך יצר לעצמו אילן גבוה מספיק להיתלות בו, במידה ויחליט להתעקש רק על עסקה מלאה. מה שמוכיח שוב עד כמה היחסים מול הבית הלבן קרובים באופן הכי אינטימי שיש

להעביר בסופו של דבר את עזה מערבי אחד לערבי אחר? איך אפשר לכנות כוחות שמגיפים במעוזים שלהם את דגל אש"ף? האם יש יותר רשות פלשתינית מזה? אז אומנם כל גורם פלשתיני שמתחיל להילחם בחמאס מבפנים הוא בהחלט עוד כלי שמסייע לפורר את חמאס, וכל אזור שלא מנוהל על ידי חמאס מקדם את קריסת חמאס. אבל ככל שעובר הזמן מתפתחת לה בשקט, בחדרי חדרים, הקונספציה החדשה, שאינה שונה במסוכנותה מזו שקדמה לה, לפיה יש "כתובת פלשתינית טובה".

נשק, כובע וטמבל

מה שמוביל אותנו לסיפור המוזר על השיח'ים מחברון, סיפור שהחל בהודעה מעט תמוהה שהוציא השר ניר ברקת לפני כמה שבועות, שתיארה איך נבנתה מערכת יחסים עם כמה שיח'ים שנטען שהם מרכזיים בחברון, ושאותה קבוצה מעוניינת להתנתק מהרשות הפלשתינית, להצטרף להסכמי אברהם של מדינות ערב המתונות ולהכיר במדינה היהודית. בשיבת הממשלה שנערכה השבוע שאל ברקת את ראש אגף התכנון בצה"ל האלוף אייל הראל על סיפור השיח'ים בחברון, והאחרון ענה לו שזה חונה אצל הדרג המדיני ולא אצלו. כאשר הקבינט יקבע מדיניות בעניין הזה, הצבא יתנהל לפיה. במילים אחרות, הקו שמותווה לצבא על ידי הדרג המדיני הבכיר, גם היום, הוא להמשיך להתנהל מול הרשות הפלשתינית ולא מול שיח'ים בחברון. אם תהיה החלטה אחרת בקבינט, צה"ל יפעל בהתאם.

ממשלת נתניהו החמישית כבר עמדה בלא מעט צמתים מורכבים בכמעט שלוש שנות כהונתה. המשבר סביב חוק גיוס החרדים היה רק האחרון שבהם. קדמו לו פרישת בן גביר ועוצמה יהודית, פרישת גנץ וסער מממשלת החירום, וכמובן עוד בימים שלפני המלחמה, המחאות נגד הרפורמה המשפטית, פיטורי גלנט הראשונים ועוד. ובכל זאת, את מה שקורה בימים אלו אפשר להגדיר כרגע המסוכן ביותר לממשלה מאז שהוקמה. אם יחליט ראש הממשלה שהוא הולך על הצעת המתווכות להפסקת אש של 60 יום ולעסקת שחרור חטופים חלקית, זה גם יהיה פחות או יותר אקט הסיום של הקדנציה. מה שיקרה לאחר מכן זה פרישת סמוטריץ' והציונות הדתית, כך עודכן נתניהו באופן ישיר השבוע. בעקבותיהם גם בן גביר ומפלגתו צפויים לפרוש, ולמעשה עם תחילת כנס החורף תפורז הכנסת ונלך לבחירות.

בשבוע שעבר הסברנו שאם נתניהו רק ירצה, עומדות בפניו לא מעט אפשרויות כדי להכשיל הסכמה של חמאס לעסקה חלקית לשחרור חטופים, עסקה שנועדה לשבש את התמרון המחודש ואת הכרעת ארגון הטרור. אמרנו שאחת מאותן דרכים היא הודעה של נשיא ארצות הברית בבכודו ובעצמו שנגמר עידן העסקאות החלקיות, ושמבחינתו מכאן והלאה זה או הכול או השמדת חמאס. וראו איזה פלא, ציוץ ברוח הזאת בדיוק נכתב ביום שני השבוע על ידי הנשיא האמריקני. נתניהו כבר ידע ביום שלפני הודעת חמאס, באמצעות אינדיקציות מודיעיניות כאלו ואחרות, שקיימת אפשרות ממשית שחמאס עומד להגיד "כן" לעסקה חלקית, ולכן פעל לכך שעוד בטרם תגיע תשובת חמאס, הנשיא טראמפ יוציא את האמירה הפומבית שלו בעניין הזה. בכך יצר לעצמו אילן גבוה מספיק להיתלות בו, במידה ויחליט להתעקש רק על עסקה מלאה. מה שמוכיח שוב עד כמה היחסים מול הבית הלבן קרובים באופן הכי אינטימי שיש.

נתניהו מבין שמדובר באיום אמיתי על הקואליציה שלו, וייאמר ליכותו שהוא גם באמת סובר בעצמו שעסקה חלקית היא נתיב גרוע ללכת בו, בלי שום קשר לאיום הפוליטי. שזו באמת אופציה רעה אם רוצים להכריע את חמאס. ובכל זאת, עם כמה שהוא היה רוצה למצוא דרך לצאת מהפלונטר שנקלע אליו, כלל לא בטוח שהוא מסוגל בשלב הזה. הלחץ התקשורתי ציבורי ללכת לעסקה בכל מחיר, הלחץ של הצבא, העמדה של דרעי וסער ואילוצים נוספים, כל אלו שמים את ראש הממשלה בעמדה לא פשוטה. בדיוק כמו שסמוטריץ' לוחץ ומציב קווים אדומים, סביר להניח שגם דרעי עושה את אותו הדבר מהכיוון שלו. לפגישה עם נתניהו השבוע, לראשונה מאז שפרץ המשבר בדיון הקבינט המפורסם, הגיע סמוטריץ' מסווג ומרוחק. כשהוצע לו לשבת על תוכניות מבצעיות, השיב שמבחינתו אין טעם לאור העובדה שכך עשו בשבועות האחרונים, באינטימיות ובהסכמה בינו לבין נתניהו, ואז כווכר הכול התהפך ברגע אחד בקבינט, וכל התוכניות נזרקו לפח. "זו החלטה שלך", אמר לראש הממשלה. "אתה מבין את המשמעות אם נסגרת עסקה חלקית. אני לא יודע לחיות עם עסקה כזו. גם אתה בעצמך מבין שזה רע, אז תמצא את הדרך לצאת מזה אחרי שהכנסת את עצמך לפלונטר הזה".

כשנשאל במהלך המלחמה לא פעם על ידי שר כזה או אחר מדוע לא עושים מהלך צבאי מסוים או למה

→ נתניהו עצמו באמת סובר שעסקה חלקית היא אופציה גרועה. נתניהו נפגש עם נציגים מפורום תקווה

צילום: קובי גדעון לע"מ

"הגיע הזמן שתהיה כבר החלטה לגבי השיח'ים מחברון", הפטיר ברקת בתגובה, "ושיתחילו לכבד אותם ולהתייחס אליהם כשותפים". אלא שמתברר שזו לא הפעם הראשונה שבה הנושא עולה בשיבות הממשלה. בשיבת ממשלה שנערכה לפני כמה שבועות הזהיר השר ברקת מניסיון של הרשות הפלשתינית להפעיל את צה"ל נגד אותם שיח'ים מחברון, במסגרת שיתוף הפעולה הביטחוני שמתקיים ביניהם, וכחלק מהניסיון של אבו מאזן להכחיד כל גורם שמנסה להוות אלטרנטיבה לרשות המושחתת שהוא עומד בראשה. "יש לי אינדיקציות שהרשות עומדת להפעיל את צה"ל נגד השיח'ים בטענה שהם כביכול מסכנים את הביטחון", סיפר אז ברקת לחבריו השרים. כעבור כמה שעות, ממש באורח קסם, בוצעה פשיטה של צה"ל על מתחם ששייך לאחת החמולות המדוברות. הטענה הייתה שמדובר בסוחר נשק. "אני לא מביעה תמיכה ביוזמה של השיח'ים, אבל לא יעלה על הדעת שצה"ל יהיה קבלן ביצוע של הרשות הפלשתינית לצרכים פוליטיים שלה", העירה סטרוק באותה ישיבת ממשלה. "ואם יש להם נשק?", שאל בתגובה ראש החטיבה האסטרטגית באגף תכנון בצה"ל. "זה ממש מגוחך להגיד את זה", ענתה סטרוק. "אין ערבי אחד בחברון ללא נשק. אני בעד לאסוף לכולם, אבל לא יכול להיות שיעצרו דווקא את המתנגדים הפוליטיים של הרשות הפלשתינית, ועוד בטענה כל כך מפקפקת שיש להם נשק, דבר שמצוי בידי כל ערבי שם".

האם ייתכן שהרשות הפלשתינית, גוף רקוב ומושחת שמשלם כסף למחבלים שרוצחים יהודים, הפעיל את צה"ל באירוע הזה? על סדר התרחשות האירועים אין ויכוח. קודם פורסמה יוזמת השיח'ים, בעקבותיה נוצר הרבה רחש-בחש ברשתות החברתיות של הערבים בחברון, ולאחר מכן החלו איומי הרשות על אותן משפחות, ותוך כמה ימים נעצרו אנשים מאותן משפחות על ידי חיילי צה"ל. בשיבת הקבינט שהתכנסה באותו שבוע העלתה סטרוק את הנושא וביקשה תשובות. נציגי הצבא בדיון טענו שהחשודים בכלל נעצרו על ידי המשטרה ולא על ידי הצבא, ושסיבת המעצר היא שמדובר כאמור בסוחר נשק. מצד שני, אם בסוחר נשק עסקינן, איפה הנשק? בפשיטה נמצאו שני נשקים בלבד. איש בצבא לא טען שהם חשודים בעבירת טרור כלשהי, ואם מדובר בסוחר נשק אז נשאלת שוב השאלה, היכן הנשק? החזקת נשק בלבד היא עילה מגוחכת לאור העובדה שכאמור בחברון אין משפחה ללא נשק. זה כמו לצאת החוצה עם כובע בקיץ כאן אצלנו. זה עניין שגרתי שנוגע לכולם. האם בלי שמישהו סיפר לנו, ואולי אפילו בניגוד למה שמספרים לנו, מדינת ישראל וצה"ל החליטו להמליך מחדש את אנשי הטרור שידועים גם בשם המכובס "הרשות הפלשתינית"? ■

הכותב הוא פרשן ומגיש בכאן רשת ב' ובכאן 11 ומוזר דרך

ברכות
ל-17
המוסדות

זלגור שומרון

מצטיינים!

כ.ן, ש.א.ב

משרד החינוך מפרסם:

יותר מ-20% ממוסדות
החמ"ד המצטיינים
הם משלנו

נרצשים להיות מהמצטיינים
ומהמובילים בארץ

אולפנת בני עקיבא ראש צורים | אולפנת בני עקיבא סגולה | ישיבת בני עקיבא נווה הרצוג
| אולפנת בני עקיבא פסגת זאב | אולפנת בני עקיבא תל אביב | אולפנת בני עקיבא ערד
| ישיבת בני עקיבא מטה בנימין | ישיבת בני עקיבא הדרום, רחובות | אולפנת בני עקיבא מירון
| ישיבת בני עקיבא מירון | ישיבת בני עקיבא ראשון לציון | ישיבת בני עקיבא יבנה, חיפה |
אולפנת בני עקיבא אמנה | ישיבת בני עקיבא גבעת שמואל | אולפנת בני עקיבא מרכז שפירא
| אולפנת בני עקיבא תהילת ישראל, אילת | אולפנת בני עקיבא הגולן קצרין

לא סופי, לא יעיל

הקלטות נשיא העליון עמית משקפות את שורשי בעיית העומס ועיניו הדין במערכת המשפט: כשאין ודאות וסופיות בנוגע להליך, המערכת מתמרצת הלכה למעשה את הנידונים להעמיס עליה כמה שיותר. לזה, גם אין סוף תקנים חדשים לשופטים לא יועילו

←
הניסיון לסגור דילים כדי להפחית את העומס רק מתמרץ את עורכי הדין להגביר אותו. נשיא העליון יצחק עמית

ציילום: חיים גולדברג
פלאש 90

ניתן לחזות את התוצאה של פסק הדין? למעשה, תכננתי לכתוב את הטור הזה בשבוע שעבר, אלא שאז פרצה לחיינו פרשת בהרב-בריה שסופה החלפת המנעול בלשכת שר המשפטים בתל אביב כחלק ממלחמת לוי'מיארה. אז באיחור של שבוע, הדברים מתפרסמים כעת. לאחרונה פרסמתי בערוץ i24NEWS כי במפגשים ובהשתלמויות בפני שופטי בתי משפט מחוזיים, השיב נשיא בית המשפט העליון יצחק עמית על טענות ומענות של שופטים על התערבויות בפסקי דין. נשיא העליון צוטט כשהוא אומר לשופטים: "אל תתרגשו כשאנחנו מתערבים בעונש ומקצרים אותו עד חצי שנה. מבחינתנו, עד חצי שנה אין שום טעות בגזר הדין". עמית הוסיף והסביר שהתערבויות לא תמיד ענייניות. "כששופטים בעליון מתערבים בגזר הדין באופן לא מוסבר, זה נובע לעיתים משיקולי בית המשפט של עומס, שאינם קשורים לטעות משפטית או לשיקול דעת שגוי של ערכאה קמא", אמר לשופטים, וקינח: "אתם יודעים שיש אצלנו לפעמים דיל אפל". הוא לא התכוון חלילה לעסקת שוחד וכל כיוצא בזה, אלא לדיל ידוע ומפורסם. נאשם שניהל משפט ובסופו הרשעה, מגיש ערעור לערכאת הערעור, הן על הכרעת הדין המרשיעה והן על גזר הדין. הערעור המסובך והמורכב הוא על עצם ההרשעה, והערעור הפשוט שאינו דורש השקעה רבה הוא הערעור על העונש, על גזר הדין. השופטים פעמים רבות רומזים למערער: תמשוך את הערעור

תוספת תקציב ותוספת תקנים לא יכולה לפתור כל בעיה, ובטח לא את בעיית העומס. אם משפט פלילי מתנהל שלוש פעמים בשבוע (בתאוריה) במשך חמש וחצי שנים - מה יעזור להוסיף עוד תקנים? האם במקום שישבו בתיק הזה שלושה שופטים, ישבו בו שבעה שופטים? זה ממש לחפש את השקל מתחת לפנס. נדרשת הסתכלות רוחבית והסתכלות עומק על התמריצים

אחד מפעילים סנקציות, ומצד שני דואגים להבהיר באופן שאינו משתמע לשני פנים שתכף יהיה חוק גיוס חדש, ואז הסנקציות הללו יוסרו ומעמדם של חייבי הגיוס יוסדר. כלומר, ביד אחת המדינה נותנת להם סטירה מצלצלת, אך ביד השנייה היא מלטפת וחומלת תוך כדי שהיא מנסה להסביר להם שתכף זה ייגמר ושיחזיקו מעמד. זו רק דוגמה אחת. ציטטתי קודם לכן את דבריו של עורך הדין אילוז בנושא האכיפה מול הבדואים בדרום. למעשה, התופעה הזאת קיימת בכל תחום ובכל עניין. בטור הזה אתייחס למערכת המשפט. האם כדאי להגיע להסדרי טיעון? האם כדאי לנהל את ההליך עד תום? מה העונש הנכון? ובכלל, האם

או שהכיוון הוא מכסות? האם העיקר מבחינתנו הוא שהחרדים ייכנסו למעגל העבודה או שהשוויון והצדק קודמים לשיקולים פרקטיים? כל מי שחי כאן בעשרות השנים האחרונות יודע שאין מדיניות קוהרנטית ארוכת שנים (ואפילו לא ארוכת חודשים, אני בספק לגבי ארוכת שבועות) בנושא הזה. כדי להוכיח שהסנקציות הכלכליות (בעיקר ביטול סבסוד מעונות ואי-נתינת מלגה מטעם משרד החינוך) לא משפיעות, מביאים את נתוני הגיוס לאחר הסנקציות: "הנה, הפעלתם סנקציות, ולמרות זאת הם לא מתגייסים". זה כמובן שקר מביך. סנקציות כלכליות בהחלט יכולות להשפיע, אבל בשביל זה צריך ודאות וסופיות. כאן בפועל קורה ההפך. מצד

לאחרונה הכרתי משפט נהדר שנאמר על ידי הפילוסוף הבריטי ברטראנד ראסל: "הבעיה בעולם הזה היא שהטיפשים משוכנעים, בעוד הנבונים מלאים ספקות". לפני שנים סיפר לי עורך הדין ציון אילוז, פרקליט מחוז דרום עד לאחרונה, שבעיית הדרום הפרוע היא חוסר הוודאות וחוסר הסופיות. לדעתו, "אתה לא יכול לטפל בתופעה המונית בכלים סטנדרטיים. אם רוצים לפתור את הנושא של הפזורה הבדואית בדרום, צריך חוק הוליסטי ושלם שיסדיר את כל הנושא. צריך ודאות וצריך שתהיה גם סופיות. בפועל, קמו ועדות והיו יוזמות, אבל הממשלה לא באמת החליטה על מה היא רוצה להיאבק, את מה היא תסדיר בהמשך ומה מבחינתה הוא קו אדום. צריך שהיה ברור באופן סופי מה התמורות והגזרים, יש צורך בכלי אכיפה משמעותיים, כמו צו פינוי לפולגון, אבל קודם כול צריך להחליט מה אתה רוצה להסדיר ומה בשום אופן אינך מוכן להסדיר. התמורות של רשות מקרקעי ישראל עבור פינוי ומעבר ליישובי קבע כל הזמן משתנות".

לא צריך להיות גאון גדול כדי להבין שזו אחת הבעיות הכי קשות של מדינת ישראל: חוסר ודאות ואי-סופיות. בכל תחום. האם אנחנו בכלל בעד גיוס חרדים? האם צריך לתמרץ את גיוס החרדים באמצעים כלכליים או באמצעות שוט אכיפתי? האם ההסדר מול החרדים צריך להתנהל ברמת המאקרו ומול ראשי המגזר או ברמת הפרט וכפנייה ממוקדת לכל חייב גיוס? האם הכיוון הוא יעדים

קצר ואיכותי

קיצרנו את הלימודים ושמרנו על האיכות

3 תואר ראשון
ב-3 שנים בלבד!

קופצות לביקור במכללה
סיור וקבלת 📁!

חדש!

🕒 א'-ה' | 10:00 - 13:00 | אולם מדור רישום 209

תוכנית ייחודית לשילוב שירות לאומי ותואר

תואר ראשון ושני ב-4 שנים

שילוב
מדרשה

ארוחה
ב-10 ש"ח

בריכה
בקמפוס

מלגת
לימודים

מעונות
חינם שנה א'

לפרטים והרשמה: 02-6750724 📞 053-8254356

מכללה ירושלים: רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים | rishum-jer@michlalah.edu

←
בלי מדיניות קוהרנטית אין
סיבה שאפילו בחור ישיבה
אחד יתגייס. הפגנות נגד חוק
הגיוס

צילום: יהודה חיים פלאש 90

←
על הכרעת הדין, ונתחשב כך בגזר הדין. הם
כמובן לא אומרים שיש קשר בין הדברים,
אבל חוץ מלומר זאת בפירוש - הם עושים הכול.
הדיל הוא: אתה מקל עלינו מהעומס, ואנחנו נקל
עליך בענישה במידת מה.

גם במקרה הזה לא צריך להיות גאון גדול כדי
להבין את הנזק העצום שהפרקטיקה הזאת יוצרת.
וצריך כאן להדגיש שזו לא שיטה שהמציא יצחק
עמית. הוא קיבל אותה בירושה, אלא שכנראה
הוא הראשון שהצדיק אותה בפירוש בהשתלמות
לשופטים, ואף נתן לה שם של "דיל אפל".

ועכשיו לנוק. דיברנו על תמריצים. אם כן, מה
התמריץ שהנשיא עמית יוצר כאן? הוא רוצה
להוריד מערכאות הערעור עומס, אבל בפועל הוא
רק מייצר ומוסיף עוד עומס. הוא פתר את העומס
הנקודתי שמונח על שולחנו, אבל נתן תמריץ לעוד
200 ערעורים פליליים נוספים שיוגשו. ומכיוון
שהמטרה היא להפחית את העומס, הרי שאם סגור
רוצה שיגברו סיכוייו לקבל "דיל אפל" הוא צריך
לסרב ולסבך ולהעמיס כמה שיותר במסגרת הגשת
הערעור. ככל שהדברים יהיו נהירים ומתומצתים
יותר, כך יפחת הסיכוי לזכות לדיל הנכסף, וברגע
שאדם יודע שהוא עשוי לקבל את הדיל הזה - זה
ממש לא חשוב אם 50 אחוזים מקבלים אותו או
רק חמישה אחוזים. הגאון מוילנה, למיטב זיכרוני,
המשיך את ההתפתחות ליצר הרע לאדם צמא
שהחליט לשנות מים מלוחים מן הים. כתב הטור
איננו רופא, אבל אני חושב שזה לא כל כך מומלץ
ולא בדיוק פותר את הבעיה.

מערכת המשפט שלנו מותשת וקורסת תחת
העומס. הפתרון כרגיל הוא תוספת תקציבים.
בפועל, אין גוף ציבורי בישראל שהפתרון שלו
לתפקוד כושל או לתת־תפקוד לא יהיה "תוסיפו
עוד תקציבים", בדיוק מאותה סיבה ששר לעולם לא
יתגאה שהוא קיצץ מתקציב משרדו עם אישור חוק
התקציב. אבל תוספת תקציב ותוספת תקנים לא
יכולות לפתור כל בעיה, ובטח לא את בעיית העומס.
אם משפט פלילי מתנהל שלוש פעמים בשבוע
(בתאוריה) במשך חמש וחצי שנים - מה יעזור
להוסיף עוד תקנים? האם במקום שישבו בתיק הזה
שלושה שופטים, ישבו בו שבעה שופטים? זה ממש
לחפש את השקל מתחת לפנס. נדרשת הסתכלות
רוחבית והסתכלות עומק על התמריצים.

ופרט לכך, עד תקופת עמית איסמן, הפרקליטות
חתרה מאוד להסכמי טיעון. איסמן נכנס לתפקידו,
ושינה כיוון. הוא מתנגד לעסקאות טיעון ודורש
הכרעות שיפוטיות. זו עמדה לגיטימית, כמובן, אבל
היא לא החזיקה מעמד. כך לדוגמה, בתיק של רונאל
פישר ורות דוד - איסמן סירב במשך יותר משלוש
שנים לנהל איתם משא ומתן להסדר טיעון. אחרי

העבירה".

החוק קובע כי "בית המשפט יקבע מתחם עונש
הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם
לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי
שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו,
במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות
בביצוע העבירה".

לאחר מכן נקבע עוד כי "בתוך מתחם העונש
ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים
לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע
העבירה כאמור בסעיף, ואולם בית המשפט רשאי
לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום
או הגנה על שלום הציבור".

כלומר, כאשר גוזרים את עונשו של אדם אי אפשר
סתם לזרוק מספרים. צריך לקבוע מהו המתחם בין
X ל-Y המגיע על עבירה כזאת, ואז על פי הנסיבות
הספציפיות של המעשה ושל העושה למקם את
העונש בתוך המתחם. ואכן השופטים מקפידים על
כך. למעט מי? דווקא שופטי בית המשפט העליון,
אלו שאמורים להנהיג את המדיניות השיפוטית,
אלו שההלכות המשפטיות שלהם מחייבות את
הערכאות שמתחתיהם.

נחזור לשאלה ששאלו השופטים בהשתלמות את
עמית: מדוע שופטי העליון בפסקי הדין שלהם אינם
קובעים מה המתחם לעבירה ואינם ממקמים את
העונש בתוך המתחם? עמית השיב כי "אנחנו עושים
את זה בכוונה, כדי לא לשלול מהשופטים את שיקול
הדעת, ואסור שתהיה אחידות בענישה, כי זה יגרום
לשופטים לגזור עונש שהם לא מאמינים בו רק כי
העליון קבע מתחם שהם יהיו מחויבים לו".

אתם מבינים כמה הגישה העקומה הזאת מוסיפה
עומס ומסרבלת? כמה הגישה הזאת מרחיקה את
הוודאות המשפטית וממילא מקשה מאוד על הגעה
להסדרי טיעון נכונים וטובים? אתם בוודאי מבינים
כמה השיטה הזאת מעודדת הגשת ערעורים, כי אם
אין כללים ברורים - מה רע שנגיש ערעור וננסה את
מזלנו בשיטת מצליח?

צריך להוסיף לכך עוד שתי נקודות חשובות.
ראשית, עד כה הצגתי רק את הצד של התביעה.
למעשה, העוול שנעשה פה נגרם גם לנאשמים
שהורשעו ויש להם קיים טוב לערעור. אם המוני
נאשמים מגישים ערעור בשיטת מצליח - גם כאשר
מוגש ערעור מוצדק וראוי, השופטים אינם מתפנים
לדון בו ברצינות, ומיד ניגשים להציע "דיל אפל"
במקרה הטוב, או פשוט דוחים את הערעור בלי
להתעמק בו, מרוב עומס ועבודה קשה.

ולבסוף, לא אשכח את ההיתקלות הראשונה
שלי במערכת המשפט. הגעתי לדיון עם תביעה
הכי מוצדקת שיש בעולם. השופטת נכנסה
לאולם, מתיישבת, פותחת ואומרת שברור שאני
צודק, והחוק מאוד ברור לטובתי - ואז מציעה
הצעת פשרה מופרכת וממש מנוגדת לחוק. אני
מנסה לסרב, והיא מפעילה עליי מכש לחצים
עם הסיסמאות הכי שחוקות של "בית משפט,
אתה יודע איך אתה נכנס - אתה אף פעם לא
יודע איך אתה יוצא", ואולי בסוף אני אגיע
למסקנה הפוכה וכו' וכו'. הרגשתי ממש כמו
בבזאר. חוסר הוודאות כיצד השופט יפסוק גם
גורר הסדרים עקומים, גם פוגע באמון הציבור,
גם מוסיף המון עומס וסחבת, וגם בסוף פוגע
בדבר קטן אבל די חשוב: צדק. וזה נכון בכל ענפי
המשפט, לא רק בפלילי. ■

העוול שנעשה פה נגרם גם לנאשמים שהורשעו ויש להם קיים טוב
לערעור. אם המוני נאשמים מגישים ערעור בשיטת מצליח - גם כאשר
מוגש ערעור מוצדק וראוי, השופטים אינם מתפנים לדון בו ברצינות,
ומיד ניגשים להציע "דיל אפל" במקרה הטוב, או פשוט דוחים את
הערעור בלי להתעמק בו, מרוב עומס ועבודה קשה

מתחם בלי ודאות

פרט לכך, פרסמתי באותה כתבה את הביקורת
של השופטים על כך שבית המשפט העליון אינו
קובע מתחמים ואפילו אינו מתייחס למתחמים
שנקבעו על ידי ערכאה קמא כפי שדורש תיקון 113
לחוק העונשין.

ברשותכם, אסביר זאת בקצרה. בעבר היה נגזר
עונשו של נאשם בצורה חצי גחמיתית או לפחות לא
משהו בהכרח אנליטי ועקבי. המחוקק רצה לפתור
זאת, והורה כך: "מטרתו של סימן זה לקבוע את
העקרונות והשיקולים המנחים בענישה, המשקל
שיש לתת להם והיחס ביניהם, כדי שבית המשפט
יקבע את העונש המתאים לנאשם בנסיבות

שלוש שנים, פתאום הוא מוכן כמעט בכל מחיר.
האם זה עוזר לסופיות ולוודאות במערכת המשפט?
כל הקונספט של הסדרי טיעון בנוי על ודאות
משפטית. הנאשם מוותר על התשת המערכת
בתמורה להקלה מסוימת בעונש שהוא יודע שהיה
צפוי לו אם היה מנהל את התיק עד תומו. אלא
שכאשר אין ודאות משפטית מה תהיה התוצאה
העונשית, אין אינטרס לנהל הסדרי טיעון, וגם אם
יש אינטרס - קשה מאוד להגיע לעמק השווה.
זו רעה חולה. ואת הרעה הזאת אי אפשר לפתור
באמצעות תקנים לעוד 20 שופטים. צריך למנות עוד
שופטים, למען הסר ספק, אבל לא זה מה שיפתור
את הבעיה העמוקה והשורשית.

הזיווג בידי שמיים ההשתדלות בידיים שלכם

תפסיקו להתקמץ תתחילו לפרגן

5,000 ₪ מכל צד

מכירים תודה. רואים תוצאות

תלונה מספר אחת של הרווקים והוריהם היא,
שהחברים והקהילה לא מתאמצים מספיק כדי לשדך אותם

במשך הדורות הקפידו קהילות ישראל על המנהג לשלם שכר
הוגן למי שהצליח לשדך את ילדיהם. היכן ששומרים על מנהג
הזה, רואים שכל הקהילה נרתמת ומנצחים במבחן ההשתדלות.
הגיע הזמן שגם בציונות הדתית סוף סוף נאמץ את המנהג
וכולנו נרוויח בגדול. גם צודק וגם חכם!

גם רעיון אפשר להרוג

נתוני השנתיים האחרונות מוכיחים מעל לכל ספק שהימין צדק: השב"ס הפסיק את היחס המלטף לאסירים הביטחוניים, המשטרה החלה לזרז הריסות בתי מחבלים – ושיעור הפיגועים צנח בכ־70 אחוזים – כשכנופיות מסתננים חוברות למשפחות פשע ומשרד המשפטים מדווח על הכפלה בבקשות המקלט, נשאלת השאלה – מתי הרשויות יתחילו לטפל גם בהזיה הזאת של השמאל?

לפי נקודת הזמן שבה אנחנו נמצאים, מדובר על ירידה של כ־70 אחוזים במספר הפיגועים לעומת השנים הקודמות.

חשוב להבחין שה־7 באוקטובר כשלעצמו לא גרם לשינוי דרמטי במספר הפיגועים לכאן או לכאן. השנים 2023 ו־2024 דומות למדי. יש כאן שינוי שקשה מאוד להתעלם ממנו, וה־7 באוקטובר אינו יכול להסביר אותו.

גורמים במשטרה שעימם שוחחנו מסבירים בביטחון מה הוביל לשינוי הדרמטי. הם מתארים כמה תהליכים שהתחילו לרוץ מאז טבח שמחת תורה ונתנו את אותותיהם כעבור זמן – כאשר המחירון החדש לעיסוק בטרור הופנם בקרב האוכלוסייה הפלשתינית. גורם מרכזי, בעיניהם, נמצא דווקא בארגון אחר, מקביל אליהם – בשב"ס.

"מבחינה מודיעינית אתה מבין ששינוי התנאים בבתי הסוהר מוריד את המוטיבציה לביצוע פיגועים", מסביר גורם בכיר במשטרה, "אם פעם מישהו שמע ברמזאן איזה דרשה מתסיסה ואמר 'אללה נעשה פיגוע, מקסימום נשב כמה חודשים', היום יש פחד גדול מזה. פגעו בהם משמעותית, נותנים להם רק את המינימום שחייבים על פי החוק, וזה נותן את אותותיו".

הגורם המשטרתי מציין עוד נוהל שהשתנה, הפעם תחת אחריותה של המשטרה, ששוב מוכיח טענה עתיקת יומין של המחנה הלאומי בעניין ההרתעה. הריסות בתי מחבלים, כלי שהשב"ס מתעקש כבר שנים לטעון שהוא אפקטיבי למדי, סורס במשך שנים ארוכות על ידי בג"ץ והפך לסוג של בדיחה ערב ה־7 באוקטובר. שיהיו הזמן של הדיונים העצלים מסמס את האפקט, ההריסה בוטלה לא מעט פעמים בצו בית המשפט, וגם כשאושרה – זה בדרך כלל היה דרדל'ה.

במשטרה מספרים שמאז ה־7 באוקטובר הנהלים השתנו לחלוטין. כיום אין בג"ץ ואין בצלם. כשמדובר במחבלים שביצעו פיגועים בגזרת המשטרה, שבהם היא אחראית גם על יישום הענישה, מדווחים שם על קיצור דרמטי במהירות ההריסה. אם פעם טווח הזמן להריסה עמד על בין שמונה חודשים לשנה ואפילו יותר, מאז אוקטובר 2023 קוצרו הזמנים דרמטית וחלק מההריסות בוצעו בתוך חודש. האפקט, כך מסבירים גורמים במשטרה, הוא זה שאנו פוגשים בנתוני הפיגועים השנתיים. כמובן, לסיבות האלה צריך לצרף את המבצעים הגדולים שביצע צה"ל בערי הטרור ביו"ש, אך זה כבר נושא לטור בפני עצמו.

יש במידע הזה נחמה אך גם תסכול. על הפעולות של השב"ס והמשטרה יש לברך, ועל מגמת הירידה בפיגועים כל שכן. אך העובדה שנדרש אסון נורא כל כך כדי לקדם צעדים שכבר מזמן סומנו מימין כהכרחיים להרתעה – פוצעת את הלב. קשה לסמן את המשטרה או את השב"ס כאשמים העיקריים בכך. יש הרבה אבות לקונספציה המביכה של "חמאס מורתע" בזמן שישראל הייתה המורתעת העיקרית. נותר רק לקוות שהרוח שהביא איתו השר לביטחון לאומי תישאר בתוך הארגונים הללו לדורות, וההרתעה הישראלית תתקבע כקיר ברזל ממשי ולא תחזור להיות מילה ריקה שגנרלים כושלים משתמשים בה כדי לסמא את עיני הציבור.

המחירון החדש לעיסוק בטרור הופנם בקרב האוכלוסייה הפלשתינית. השר איתמר בן גביר בביקור אצל האסיר מרואן ברגותי

צילום: צילום מסך. שימוש לפי סעיף 27 לחוק זכויות יוצרים

"מבחינה מודיעינית אתה מבין ששינוי התנאים בבתי הסוהר מוריד את המוטיבציה לביצוע פיגועים", מסביר גורם בכיר במשטרה, "אם פעם מישהו שמע ברמזאן איזה דרשה מתסיסה ואמר 'אללה נעשה פיגוע, מקסימום נשב כמה חודשים', היום יש פחד גדול מזה. פגעו בהם משמעותית, נותנים להם רק את המינימום שחייבים על פי החוק, וזה נותן את אותותיו"

לתמריצים: אם משהו משתלם להם – כלכלית, דתית או לאומית – הם ישובו ויעשו אותו. ואם הם יחששו מופסדים – הם יימנעו מכך. לחלק גדול מהמחבלים, מסתבר, החשבון הוא קצת יותר מורכב מאשר הקרבה מוחלטת של גוף ונפש. כך מעידים נתוני המשטרה העדכניים בנוגע למספר הפיגועים שבוצעו על ידי מחבלים פלשתיניים בישראל. במשטרה מדווחים על ירידה דרמטית במספר הפיגועים בשנת 2025, נכון למחצית חודש אוגוסט, שקשה לבטל אותה כסטיית תקן או עניין מקרי. על פי מניין המשטרה, מתחילת השנה ועד 16 באוגוסט 2025 בוצעו 34 פיגועים או ניסיונות לפיגוע, 12 מתוכם בתחום האחריות הישיר של המשטרה – כלומר בתוך גבולות הקו הירוק. כשמתייחסים ל"פיגועים" ברשומה הזאת, הכוונה לאירועי פח"ע מסוג ירי, מטען, דקירה, דריסה או אירועים משמלבים שניים ויותר מתוכם. מתוך ההשוואה נבין עד כמה הירידה גדולה: בשנת 2024 כולה נרשמו 119 פיגועים בסך הכול, 33 מהם בתוך הקו הירוק, וב־2023 בוצעו 129 פיגועים, מתוכם 34 בתחומי הקו הירוק (לא כולל טבח 7 באוקטובר, כמובן). אם מנרמלים את הנתונים

הכלא מן הקצה אל הקצה. הנה רשימה קצרה מתוך השינויים שחלו בבתי הכלא הביטחוניים: מעמד הדובר השערורייתי בוטל לחלוטין. תפריט המזון צומצם עד המינימום האפשרי בחוק, למורת רוחם של ארגונים שעותרים על כך תדיר לבג"ץ ושל השופטים עמית וברק־ארו. הטלוויזיות – שהדעת לא מצליחה לעכל מדוע היו שם מלכתחילה – הוצאו מהתאים. שעות החצר והמקלחת צומצמו באופן דרמטי. נסגרו הקטניות. בוטלו ההפקדות וביקורי המשפחות.

מה שמדהים בכל הסיפור הזה הוא שהתוצאה שאליה הטיפו כל העת דורשי הרעת התנאים בכלא הביטחוני, היא ככל הנראה בדיוק זו שהתקבלה, ובתוך זמן קצר למדי. יש מין נטייה ישראלית להתייחס לאויב האסלאמי הרצחני שעומד עלינו לכולתנו כאל מפלצות בלתי ניתנות להשפעה או לשבירה. זה בא לידי ביטוי באמירות שנשמעו בשנתיים האחרונות כמו "חמאס הוא רעיון, ואי אפשר להרוג רעיון" או ההנחה שאלפי הרוגים ועשרות אלפי בתים חרבים לא נוגעים כלל למחבלי החמאס. האמת היא שמדובר ביצורים אנושיים לחלוטין, וכמו כל בני האדם הם מגיבים

תגובות מעורבות עורר הסרטון יוצא הדופן, שבו נצפה בשבוע שעבר השר לביטחון פנים איתמר בן גביר נכנס לתוך תאו של האסיר הפלשתיני הבכיר מרואן ברגותי, יחד עם נציב שב"ס קובי יעקובי, ומטיח בו אמירות קשות. יש שחששו לתגובת נגד אצל שובי החטופים, כאילו אפשר להתייחס גרוע יותר לאחינו שבשבי ממה שהוכיחו התייעודים של אביתר דוד ורום ברסלבסקי. יש שנהנו מהשפלת מנהיג פלשתיני על ידי שר בישראל, ויש שצבעו את האירוע כולו בצבעים של גרוטסקה סרת טעם.

אבל פרט אחד, חזותי, לא ניתן לוויכוח בסרטון הזה, והוא כמעט לא נידון כלל. מרואן ברגותי, שאת פרוצדור מכיר כמעט כל ישראלי, לא היה מזוהה על ידי אף אחד מהצופים לולא הכיתוב שבתחתית המסך. האיש העגלגל במקצת, בעל הפנים הרחבות עטורות הזקן, נראה בסרטון כחוש, עייף ובאופן כללי לא דומה לעצמו.

מי שעוקב אחרי אסירים ביטחוניים שסיימו את תקופות מאסרם ושוחררו לאחרונה מהכלא, לא היה מופתע. זו תופעה שחוזרת על עצמה. תקופת השבי, כך מעידות הפנים המיוסרות והגופים הדקים, לא עוברת יותר בנימינים על הטרוריסטים החפצים בהשמדת עם ישראל. היא הפכה, באיחור מיותר ומכעים, למה שהייתה צריכה להיות מלכתחילה – סיוט עלי אדמות שירתיע מחבלים פוטנציאליים ממעשים דומים, ולא קייטנה שהופכת לעיתים לגורם מתמרץ לטרור בשביל אנשים ששבילי חייהם השתבשו.

כמה נכתב על כך בכלי תקשורת ימניים, ובמיוחד בעיתון הזה. כתבות אינן ספורות שתארו את גובה ההפקדות בקנטינה שמקבלים האסירים מהרשות הפלשתינית וגורמים אחרים, מוסד ה"דוברות" השערורייתי, ההרתעה שייצרו האסירים מול הסוהרים באמצעות הפגנות אלימות ושביתות רעב, טלפונים מוסלקים ששימשו להכוננת טרור מהכלא ותצלומי בקלאות ומסאחן שדלפו מתוך התאים. ועדות הווקמו, דוח קעטבי המפורסם קבע כללים ברורים, אך היישום נתקל בכל פעם באזהרות והבהלות מפני מיס'קלקלציה על פי מסורת שב"ס. רק כשחברו שני גורמים יחד, השינוי קרה – ובאופן דרסטי.

הראשון היה אירועי 7 באוקטובר. זעם מעורב בהתפכחות עזר להסיר את הכפפות בבתי הכלא הביטחוניים. כשחמאס החליט להפוך את כל הקלפים ולגלות אותם על השולחן, קלף ה"הסלמה אם יפגעו באסירים" איבד כליל את ערכו. הגורם השני הוא נציב שב"ס שמונה לתפקיד בתחילת 2024 על ידי השר לביטחון לאומי איתמר בן גביר – רב גונדר קובי יעקובי. לפעמים אפשר פשוט לפרגן בלב שלם לבכירי מערכת אכיפת החוק שלנו. יעקובי ביצע מהפכה בזמן קצר מאוד, ושינה את התנאים של מחבלים פלשתינים בבתי

מאחדים פרויקטים, שומרים על הבטיחות.

על רקע השיבושים בתנועת הרכבות בשל תקלת החשמול ועל מנת לצמצם פגיעה עתידית בשירות, הוקדמו עבודות מצילות חיים ושדרוג הבטיחות שתוכננו במקור לחודש ספטמבר. המהלך נועד למנוע פגיעה כפולה בציבור הנוסעים - גם עתה וגם בעוד מספר שבועות.

העבודות יתבצעו בין יום רביעי הקרוב, ה-20.8.25 משעה 06:00, ועד ליום שלישי ה-26.8.25 בשעה 04:00.

ככלל תהיה תנועת הרכבות לאורך המבצע מצפון עד/מ תחנת סבידור, ומדרום עד/מ תחנת לוד. רכבות מירושלים ומודיעין עד לנתב"ג. תחנת ת"א השלום תהיה סגורה לשירות. לרשות הנוסעים יעמוד שירות אוטובוסים ייעודי בין תחנות ההגנה וסבידור, דרך ת"א השלום.

מומלץ להתעדכן בפרטי השינויים באתר הרכבת, באפליקציה ובמוקד השירות הטלפוני במספר 5770*. מידע נוסף על תחבורה ציבורית חלופית ניתן לקבל במוקד משרד התחבורה בטלפון 4515*. אנו מתנצלים על אי הנוחות ומודים לציבור הנוסעים על ההבנה והסבלנות.

משולחנה של אורטל ריינפלד

בלנית, מרצה בקורס בלניות במכללת פוע"ה

עולם הבלניות הוא עשיר ומיוחד. אנו הבלניות נתקלות בהרבה סטואציות מורכבות שעלינו למצוא עבורן פתרון הלכתי-רפואי-רגשי. אני חשה כי אני שותפה בדבר גדול של טהרת המשפחה.

ביום שלישי בערב הגיעה ספיר לטבילה, נראית מפוחדת "אני ממש רוצה לטבול, וזאת הפעם הראשונה שלי, אך חוששת מאוד" פתחה את דבריה. חייכתי אליה "כל הכבוד, ברוכה הבאה, אשמח לעזור בכל חשש העומד בדרכך". ספיר חייכה ואמרה בביישנות "אני מפחדת מכניסה למים וברור לי שאין דרך אחרת לטבילה. איך ניתן לגשר על הבעיה?"

אחד הנושאים המעניינים בקורס בלניות הוא 'אקוה פוביה' או 'הידרופוביה' נושא חרדה ופחדים מכניסה למים. נשים רבות מגיעות לטבילה במקווה עם פחדים וחששות, ועלינו לסייע להן לטבול ברוגע ובשמחה.

חייכתי לספיר ואמרתי לה ברוגע: "זה כבר צעד ראשון ואמין. אל דאגה, אני כאן איתך ונעבור את זה ביחד, בקצב שלך. אין מה למהר." ביקשתי ממנה להתארגן וכשהייתה מוכנה שאלתי: "רוצה להחזיק בידי ושנרד ביחד למים?" "חושבת שכן", ענתה ספיר מהוססת ושלחה את ידה ליד.

החזקתי בידי "כשתרגישי שאת מוכנה נתחיל לרדת ביחד. לא אעזוב עד שתרגישי מוגנת, תכניסי שלב תרגישי בטוחה ותכניסי עוד קצת ככה גם בהכנסת הראש" לאט ובסבלנות ירדנו יחד. ספיר טבלה בהצלחה ב"ה.

הפחד ממים נובע מחוסר ידע חווייתי, ללא קשר לגיל. לעיתים הפחד נובע מטרואומה הקשורה למים שחוותה האישה בעבר. אך לא תמיד. גופנו עובד כנדרה בים, כשראשינו במים - רגלנו מתרוממות. התחושה שנוצרת היא חוסר שליטה בגוף - מה שיכול לגרום להרגשת הפחד.

בקורס בלניות במכללת פוע"ה ניתן גם שיעור חי ממדריכת שהיה מקצועי, המעניקה כלים לנתינת תמיכה פיזית ורגשית לסובלות מחרדה זו. מעבר לכך, מדובר בקורס מקצועי ומהנה, המעניק ידע וכלים בנושאים רפואיים והלכתיים, ביניהם: לימוד מעמיק של ההלכות הקשורות לטבילה, התמודדויות עם מקרים מורכבים, עזרה ראשונה, שירותיות המותאמת למגוון הטובלות ועוד.

כאשר מגיעה למקווה אישה הסובלת מהידרופוביה אני עוזרת לה לעבור חוויה מתקנת. השמחה שיש על פניה נותנת לי את הכוח להמשיך, למרות המורכבות. פעמים רבות טובלות אומרות לי: "בזכותך הפחד שהיה לי מגיל צעיר ממים מתחיל להיעלם". אני מתפללת לה' שאוכל להיות שליחה נאמנה ללוות כל אישה ברגעים של טהרה והתחדשות ולתת לה את האפשרות לטבול ברוגע ובבטחון.

אני מזמינה אתכן להשתתף בקורס ייחודי ומקצועי זה של מכללת פוע"ה. הרצאות ממיטב הרבנים, רבניות ואנשי מקצוע, זכיתי להפוך ולהיות אחת מהם.

ההרשמה ללימודי הכשרה לקורסים מוגזרים בתחומי המשפחה בשנת תשפ"ו בעיצומה.

ניתן להירשם באתר מכללת פוע"ה או בטלפון 053-2402077 גם מקצוע וגם שליחות - זה רווח כפול!

לפרטים באתר פוע"ה
https://puah.org.il
או בטלפון 02-6515050

אג'נדה פרוגרסיבית מטורללת הפכה אותנו לאלופי העולם בהרס עצמי. חשוד מכנופיית המסתננים בדרום תל אביב

הכנופיה התחילה בהטלת אימה כללית ברחובות. אבל אז, כדרך העולם, הבריונות הפכה למקור הכנסה. החל משנת 2023 הכנופיה חיפשה קורבנות קלים ברחובות, ושדדה אותם באיומי נשק קר. ככל שחלף הזמן והתעוזה גברה, הם השיגו גם אקדח או שניים והחלו לאיים על בעלי עסקים ולשדוד בהיקפים גדולים יותר. כשהרגישו שהם בשלים יותר לעלות למגרש של הגדולים בעולם הפשע, נוצרו הקשרים הנכונים עם גורמים עברייניים, והחבורה משולחת הרסן משכונת שפירא הפכה למוציאה לפועל של משפחות פשע באזור

להחליף את הסנן

ואם בענייני "אמרנו לכם" עסקינן, הנה עוד סוגיה שהכתובת בה הייתה על הקיר - תרתי משמע. מי שהסתובב בדרום תל אביב בחודשים האחרונים, כמעט בוודאות נתקל לפחות בגרפיטי אחד שנושא את האותיות SSQ. הפירוש של האותיות הסתומות האלה הוא כנופיית שכונת שפירא, שמה הלא מתחכם של חבורת ילדי מסתננים מאריתריאה וסודן שמצאה אפיק תעסוקתי חדש ושונה מזה של דור ההורים.

הכנופיה הזאת, שמאגדת בתוכה בני נוער צעירים יחסית, התחילה בהטלת אימה כללית ברחובות. אבל אז, כדרך העולם, הבריונות הפכה למקור הכנסה. החל משנת 2023 הכנופיה חיפשה קורבנות קלים ברחובות, ושדדה אותם באיומי נשק קר. ככל שחלף הזמן והתעוזה גברה, הם השיגו גם אקדח או שניים והחלו לאיים על בעלי עסקים ולשדוד בהיקפים גדולים יותר. כשהרגישו שהם בשלים יותר לעלות למגרש של הגדולים בעולם הפשע, נוצרו הקשרים הנכונים עם גורמים עברייניים, והחבורה משולחת הרסן משכונת שפירא הפכה למוציאה לפועל של משפחות פשע באזור.

לפני שלושה שבועות נעצרו 12 מחברי הכנופיה. מעשי השוחד של הילדים, מתברר, הפכו למעין נובע של פשיעה. על פי החשדות, ילדי הזרים יצרו קשר עם איסמעיל ג'רושי, בן למשפחת הפשע הרמלאית המפורסמת, והציעו את שירותיהם. הם היכו, איימו, סחטו והוציאו לפועל בשביל ארגון הפשע הערבי. ממש שיתוף פעולה בין-לאומי כאן אצלנו במדינת היהודים. בשיא הפעילות הם הציעו שירותי רצח לגורמי פשיעה ב-100 שקל לראש, מחירים שכבר לא מוצאים היום. אם המדינה לא מצליחה להילחם ביוקר המחיה, לפחות בתחום אי-המחיה יש תוצאות לא רעות. אין אפילו גרם של הפתעה בתופעות האלה.

כשהימין ניסה להילחם, במקרה הזה גם דרך הכנסת והממשלה, בתופעת ההסתננות המאסיבית, הוא חזה בדיוק את התוצאות האלה. לא צריך להיות נביא, פשוט להציץ מעט מערבה, לשינויים המבעייתיים שעוברות מדינות בעלות מדיניות הגירה ליברלית באירופה, ולהבין לאן מובילה הרחמנות הנאיבית על "פליטי מלחמה". הפשיעה היא פועל יוצא מתבקש באוכלוסייה שמנוכרת לאתוס הלאומי, עוינת את המוסדות, מתייחסת למדינה כמקור לניצול בלבד ומגיעה מתרבות בעלת קודים התנהגותיים שונים בתכלית.

העניין הוא שבתחום ההגירה, קשה להצביע על שינוי גישה בולט והתקדמות לקראת פתרון הבעיה. השבוע פורסם דוח מטעם משרד המשפטים, שסוקר את פעילות בתי הדין לעררים בשלוש השנים האחרונות. בתי הדין לעררים הם מוסד צעיר יחסית, שמטרתו לברר טענות של שוהים בלתי-חוקיים מכל הסוגים בישראל, או ולהכריע אם דינם לגירוש או לשהייה בישראל, או אפילו לאזרחות. הדוח החדש מציג כמונח תהליכי התייעלות ופעילות מסורה של הדיינים, כנהוג בדוחות מהסוג הזה, ואין בידי להפריך את הטענות האלה, אך התמונה הכללית שעולה מדיאגה בהחלט.

"מנתוני השנים האחרונות עולה כי נרשמת עלייה בהגשת בקשות מקלט, מספרים המכפילים עצמם מדי שנה", נכתב בדוח. הדוח נותן לדוגמה את בלארוס, מדינה שבה פרצו בשנת 2020 הפגנות נגד המשטר הרודני שעלה שם לשלטון בדרך לא כשרה, ודוכאו ביד קשה על ידי המשטרה המקומית. על פי הנתונים, באותה שנה של הפגנות הוגשו כאן בישראל שמונה בקשות מקלט של אזרחי בלארוס על הרקע הזה, מספר שיכול אולי לשקף מצוקה אותנטית. אך משגילו בבלארוס את הפרצה שהשאירה מדינת ישראל מרצונה, בשם

סטנדרט חדש במטבח!

לצלוח, לאפות, לחמם ולהפשיר
בלי לחכות

תנור בנוי
ותנור מיקרו בנוי
סט מושלם למטבח

50
ליטר

72
ליטר

גריל, הפשרה
וחימום

בטיחות
ילדים

טורבו
אקטיבי

לוח בקרה
דיגיטלי

13

תפריטים

תנור בנוי
משולב מיקרוגל
דגם 200136

טיימר
9
שעות

מצב
שבת

פונקציית
AIR FRY

פונקציית
התפחה

מנוע
INVERTER

טורבו
אקטיבי

לוח בקרה
דיגיטלי

11

תוכניות

תנור בנוי
דגם
100136

מחסני חשמל

←
"להסכים עכשיו
לחודשיים הפסקת
אש זה סיכון
שמדינת ישראל
לא יכולה לקחת".
לוחמים משקיפים
לעבר רצועת עזה

צילום: את"צ

רבקי גולדפינגר

האם ישראל שוב בדרך לעסקה? בעוד הצבא והקבינט המדיני-ביטחוני עסוקים בימים האחרונים במרץ בהשלמת התוכניות המבצעיות לכיבוש העיר עזה ומחנות המרכז, הגיעה ההודעה מצד חמאס כי הוא משיב בחיוב למתווה מצד בנוגע לעסקה אפשרית. מצרים היא זו שהעלתה את ההצעה לעסקה המתבססת על מתווה ויטקוף, והשובע (שני) כאמור חמאס העביר את תשובתו החיובית להצעה.

על פי המתווה תחול הפסקת אש למשך 60 יום, ובמהלכה ישוחררו עשרה חטופים חיים ו-18 גופות חטופים. בתמורה ישראל תשחרר כ-150 מחבלים, תעביר סיוע נרחב לרצועה וכן דלק, מים וציוד מכני לבנייה ולפינוי הריסות. כמו כן תיסוג מחלקים ברצועה, תוך צמצום שטח הפרימטר. בין הסוגיות העיקריות שנותרו פתוחות ויידונו בשלב הבא: דרישת ישראל לפירוק חמאס מנשקו ופירוז הרצועה, הדרישה להגליית בכירי חמאס למדינה שלישית, והקמת גורם שלטוני חלופי שאינו חמאס ואינו הרשות הפלשתינית ביום שאחרי. זאת נוסף על דרישת חמאס לנסיגה ישראלית מציר פילדלפי, צמצום הפרימטר, שחרור מחבלי הנוח'בה ועוד. על פי המתווה, סוגיות אלו יידונו במהלך ימי הפסקת האש. מיד עם פרסום הידיעה נשא ראש

"אסור להסכים עוד לעסקאות חלקיות"

חוזר חלילה: ישראל מקדמת מהלך צבאי, חמאס נלחץ ועושה סימנים של הסכמה לעסקה ← נתניהו הודיע שלא יהיו עוד עסקאות חלקיות, הצבא נערך לכיבוש העיר עזה, ומומחי ביטחון מזהירים: עסקה שתעצור עכשיו את המלחמה תסכן את כל מה שהשגנו ואת הכנעת חמאס ← האם הפעם צה"ל יקבל את הפקודה ללכת עד הסוף, או ששוב נמצא את עצמנו במעגל האין־סופי של צעד קדימה, צעד לאחר?

צילום: אינור פונקלשטיין

אלוף משנה במילי פרופ' גבי סיבוני, חוקר במכון ירושלים לאסטרטגיה וביטחון:
"שלא נתבלבל, חמאס הוא אסטרטג מעולה. הוא ארגון שמבין אסטרטגיה ומתעתע בנו ומשגע אותנו, וימשיך לשגע אותנו עם משא ומתן, וכן עסקה ולא עסקה. מספיק, נגמר, די, צריך ללכת להכרעה שלו. וזה שאנחנו לא מכוונים לשם, זאת שגיאה קטסטרופלית"

הממשלה דברים בכנס באוגדת עזה, ואמר: "אתם יכולים להתרשם מדבר אחד - חמאס נמצא בלחץ אטומי". גם שר הביטחון ישראל כ"ץ הוסיף ואמר: "חמאס לראשונה, אחרי שבועות שבכלל לא היה מוכן לדון על שום עסקה לשחרור חטופים, פתאום זה על השולחן. הסיבה ברורה: רק החשש מכך שאנחנו מתכוונים ברצינות לכבוש את עזה".

בישראל אומנם אישרו כי ההצעה הועברה לידיהם, אך הבהירו כי עמדת הממשלה נותרה דרישה לעסקה כוללת לשחרור כל החטופים. גורם מדיני בכיר אף ציין כי "המדיניות של ישראל לא השתנתה, ובירושלים דורשים את שחרור כל 50 החטופים בהתאם לעקרונות שקבע הקבינט לסיום המלחמה". בתוך כך דווח על התקדמות טנקים אל עבר שכונות בפאתי העיר עזה, כחלק מההיערכות למבצע והפעלת לחץ על חמאס.

בינתיים, בצה"ל הגבירו את קצב ההכנות לקראת המבצע בעיר עזה, שייקרא 'מרכבות גדעון ב', ומציינים כי ישראל נמצאת בשלב הסופי להכרעת חמאס. בימים הקרובים צפויים להישלח עשרות אלפי צווי 8 לחיילי מילואים, ויואריך שירות המילואים של חיילים רבים ב-40 יום נוספים. על פי הערכות, בעיר עזה ישנם כיום כמיליון תושבים, ובקרוב יחלו בפינויים דרומה ובכיתור העיר. בהמשך

תואר שני במכללה ירושלים

מובילים במספר הסטודנטים מבין כלל המכללות בארץ!

תעודות נלוות לתואר:
גישור/הוראה מתקנת/תזונה נכונה ועוד

1+1

93% מסיימים את התואר השני
מיד בסיום תקופת הלימודים

מסלולים נפרדים
לנשים ולגברים

למידה היברידית
(רוב המפגשים בזום)

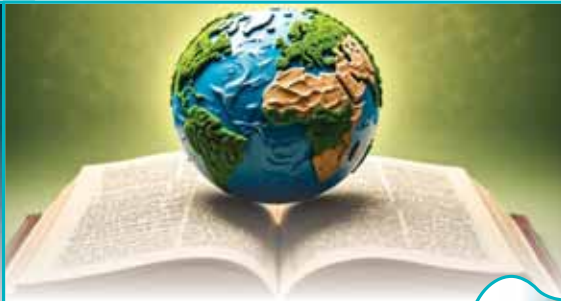
שנה אחת! < יום בשבוע
החזר שכר לימוד לזכאי משרד החינוך

הוראת
מתמטיקה/
מדעים

טכנולוגיה מתקדמת ויישומית

+ תעודה בהדרכה
לתזונה נכונה

הוראת תושב"ע
ומחשבת ישראל

לנשים - ביבליותרפיה

+ תעודה בכלי גישור

גברים - מנהיגות רבנית

+ תעודה רבני קהילות

ניהול וארגון
מערכות חינוך

עיצוב זהות וסימולציות בניהול

+ תעודה בהוראה מתקנת

ייעוץ בית ספרי / פרטי / קהילתי

+ תעודה הדרכת הורים טיפולית

*לימודים עד פסח תשפ"ז

ייעוץ
חינוכי

←
"ההפגנה הגדולה היא של כל אלה שלא יצאו לרחובות, והם הרוב המכריע". חסימות כבישים ביום ההשבתה השבוע

צילום: גילי יערי פלאש 90

השני. ואם ראש הממשלה כל הזמן מתנדנד, אז בסוף הוא חוטף מפה ומפה וככה הוא יישאר קירח מכאן ומכאן".

אולי בזכות ההתנהלות הזאת הוא הצליח להחזיר יותר מ-200 חטופים.

"אני מסכים שהוא הצליח להציל חטופים, אבל באיזה מחיר? השאלה היא תמיד באיזה מחיר. אי אפשר לשים רק צד אחד של המשוואה. אי אפשר להסתכל על המלחמה הזאת רק דרך הקשית של החטופים. פשוט אי אפשר", הוא מזדעק, "יותר מכך, אם היינו כל הזמן לוחצים, ולא מפסיקים בהשמדה של חמאס - היינו משיגים אולי יותר, מי יודע. אז אומרים שהוא החזיר?

בסדר, אבל תמיד תגיד באיזה מחיר. מאות אנשים נהרגו על המחיר הזה", הוא מדגיש, "אילו היינו פועלים מול חמאס בלחץ מההתחלה, בלי למצמץ, אולי היינו מחזירים כבר את כולם. אני בטוח בזה. אין דרך אחרת. העובדה שאנחנו גמגמנו ושאנחנו עושים עסקאות חלקיות מסמנת לאויבים שלנו שזו הדרך. אנחנו התפרקנו מנכס מאוד יסודי של מדינת ישראל, שקובע שלא מנהלים משא ומתן עם חוטפים. בשום אופן לא מנהלים איתם משא ומתן, והנה, אנחנו עושים את זה", הוא אומר.

"עוד נכס שהתפרקו ממנו הוא המוסכמה של 'אנשים תמורת אנשים'. כי גם כשאמרנו, אוקיי, מנהלים משא ומתן לשחרור חטופים, למשל אצל גלעד שליט, זה היה ברור לשני הצדדים שאנשים תמורת אנשים. היום זה כבר לא רק אנשים אלא זו הפסקת אש, ותיסוג לפה ותלך לשם ותפתח את המעבר ותספק סחורה. מה זה הנרמול הזה? אסור לנרמל את השיח הזה. זו פשוט קטסטרופה".

כרגע נראה שנתניהו ילך לעסקה החלקית, הלחץ גדול עליו.

"מי שלא מסוגל לעמוד בלחץ, שלא ישב שם. זה נזק לעוד שנים רבות קדימה", הוא מזהיר, ←

תת־אלוף במילי אמיר אביבי, יושב ראש תנועת 'הביטחוניסטים':
"חמאס עומד על סף תבוסה מלאה. בסוף זה עולם פיזיקלי, וכאשר ב־75 אחוז מהשטח אנחנו כבר מחזיקים ואנחנו מכוונים למעוז העיקרי שלו והכמעט אחרון, העיר עזה, אפשר לומר שזה יהיה הסוף של חמאס. ברגע שהעיר עזה תיפול, כ־85 אחוז מרצועת עזה יהיו באופן מלא בידים שלנו, ולא תיוותר לחמאס ברירה אלא להניח את נשקו ולצאת מהרצועה"

צילום: אהוד אמונו TPS

← מתוכנן השלב העצים בתמרון קרקעי לכיבוש העיר.

כך או כך, בשלב זה לא ברור לאן פניה של ישראל ואם הדברים יתקדמו לכדי עסקה במתווה הנוכחי, או שמא בישראל יתעקשו על עסקה כוללת ויורו על יציאה למבצע לכיבוש מלא של עזה.

"שלוש מילים: כניעה ללא תנאי"

אלוף משנה במילי פרופ' גבי סיבוני, חוקר במכון ירושלים לאסטרטגיה וביטחון, הודף את האמירות שנשמעות בימים האחרונים מצד גורמים שונים בישראל, ובכללם מראש הממשלה, על כך שחמאס נמצא בלחץ גדול: "אני לא יודע מה זה 'חמאס בלחץ אטומי'. אני כן מבין שאמירה כזאת היא בת הדודה של 'חמאס מורתע'. מה זאת הקשקשת הזאת? בלחץ או לא בלחץ, את חמאס צריך להשמיד, נקודה. הדיבור הזה הוא דיבור מנותק שלא קשור לכלום. שמעתי את ראש הממשלה אומר את זה, ואני לא מצליח להבין מה הוא רוצה. אותנו מעניינות רק התוצאות של השמדת חמאס", הוא אומר, "וכל עוד אנחנו לא רואים את חמאס מושמד, זה לא מעניין אם הוא בלחץ. חמאס מתעתע בנו".

ההסכמה של חמאס ללכת לעסקה חלקית נובעת מהלחץ שלו מכיבוש והשתלטות על הרצועה. האם ישראל צריכה להיעתר לכך וללכת לעסקה?

"מה פתאום", הוא משיב נחרצות, "ישראל צריכה, הייתה ועדיין צריכה, לקבוע בהחלטת קבינט שמטרת המלחמה היא, בשלוש מילים: כניעה ללא תנאי. להבהיר שזה מה שאנחנו רוצים, ולא שום דבר אחר. והעובדה שאנחנו לא עושים את זה, וראש הממשלה אומר בחצי פה שאנחנו רוצים

זמן וחמאס יגיד: רגע, רגע, נחזיר עוד שני חטופים. ואז נתחיל עוד פעם את הדיונים, ועוד פעם משא ומתן, ועוד פעם קשקשת. אין לזה קצה, אין לזה גבול. ובקצב הזה 20 שנה קדימה אנחנו נמשיך עם התעתוע הזה. מספיק", הוא מתרעם, "אנחנו נכנסו לילדי מעלות לחלץ אותם, נכנסו לאוטובוס האויבים וגם לאוטובוס הדמים, כל הזמן ניסינו לפעול בכוח לחלץ את החטופים שלנו, את בני הערובה שלנו. מה קרה לנו פתאום? מה אנחנו מסמנים לאויבים שלנו בהתנהלות הזאת? תחטפו לנו ואנחנו נתפרק. תחטפו לנו, כי זה מה שצריך כדי לנצח אותנו, לא יותר מזה", הוא מלין, "למה איראן צריכה להשקיע בפיתוח גרעיני? היא רק צריכה לחטוף עשרה ישראלים בחו"ל, להביא אותם לאיראן ולהגיד: יאללה, בואו נתחיל לדבר. לצערי, אנחנו איבדנו כל קשר למציאות".

זאת באמת דילמה שהיא קשה, היא קורעת את הלב.

"אני מצטער, אבל הדילמה לא קשה. נכון, זה קורע את הלב, אבל היא לא דילמה קשה. ברור לגמרי שבדרך הזאת אתה מזמין עוד חטיפות ומחירים כואבים. לעומת זאת כשאתה משרד החלטיות ונחישות, המסר עובר לצד

מחירים כבדים בחיי אדם. רק שלעת עתה אין להרוגים האלה פנים. "לכל אורך המלחמה הייתי נגד העסקאות האלה. אני כל הזמן רציני עסקה מלאה, שחרור כל החטופים בפעימה אחת, הנחת נשק מלאה של חמאס והגליית הפעילים הבכירים למדינה שלישית שאינה גובלת בישראל. המסר היה וצריך להיות ברור: חמאס ניצב בפני ברירה בין כניעה והגליה לבין המשך לחימה עד להשמדתו המלאה. רק גישה כזו תגביר את הלחץ על חמאס ותבהיר לו שאין בכוונת ישראל להתפשר על יעדיה המרכזיים. וכשאנחנו מושכים ומושכים אנחנו מטמטמים את עצמנו לדעת, וככה אנחנו נמשיך לטמטם את עצמנו לדעת".

אז מה לפי דעתך צריך לעשות? ישראל צריכה להמשיך בתוכנית לכיבוש מלא של הרצועה?

"רק כניעה של חמאס ללא תנאי. כיבוש, הריסה והשמדת חמאס. אין משהו אחר".

ולו ישראל תחליט כן ללכת לעסקה חלקית ולהפסקת אש ל-60 יום?

"לצערי יש לנו ניסיון, אנחנו כבר עשינו את זה כמה וכמה פעמים. אחר כך אנחנו נחזור לחימה, וייקח עוד

מכונת כביסה ONE TOUCH ביצועים חזקים תוצאות מעולות

10
ק"ג

תוכנית
אדים

EL100786

מכבסת כמו גדולה!

תוף ענק - 10 ק"ג | שקטה וחسכונית | פונקציית אדים להפחתת קמטים וסילוק ריחות | פאנל דיגיטלי טאץ' צבעוני | שימוש בטכנולוגיית Ozone להגנה וניקיון, ידידותית לבגדים | מערכת חכמה לשקילה אוטומטית וכביסה מדויקת

מיחסני חשמל

בסניפים ובאתר | לפחות 30 יחידות למכירה

רוצה שהשבוע שלך ירא

60+

יום שני

י"ז אב | 11.8

09:00

עם נגאל אחרית כראשית
סוגיות בספר שמות
רוז לוין | חדר אומנות 1-

10:00

הרצאה בנושא
ארץ ישראל ועם ישראל
גדעון ישראלי | אולם התעמלות 1-

10:30

חוג אומנות

עם מיכל | חדר אומנות 1-

< לנרשמים מראש בלבד >

12:30 - 14:00

חדר כושר נשים + גברים
עלא | חדר כושר 1-

16:00

משחקי שולחן | הלובי השקט

16:30

"נשים בלי שמות"
נשים בתנ"ך: אמהות,
נביאות, גבורות | עברית
חיה פסוב | הלובי השקט

17:30

הקרנת סרט שבועית
הלובי השקט

יום ראשון

ט"ז אב | 10.8

08:45

פתיחת חגיגת
של הספריה | קומה 1-

09:00-13:00

יום בדיקות א.ק.ג.

< לנרשמים מראש בלבד >
הלובי השקט

09:00

חוג ציור

עם רפאל מצליח | חדר אומנות 1-

10:00

חדר כושר נשים + גברים
עלא | חדר כושר 1-

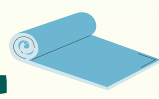
15:00

ברידג' למתחילים

רנה וטרמן | דירה 1213

16:00

יוגה לגברים

אורן סיטבון | אולם התעמלות 1-

17:00

התעמלות בונה עצם

זיוה | אולם התעמלות 1-

18:00

המערכת החיסונית שלנו

עם נחמה שגב - רפואה אינטגרטיבית
הלובי השקט

יום רביעי | 20.8 | בשעה 10:00

בתוכנית:

כולם מוזמנים לחוויה מהנה,
מתוקה ומלאה קסם!

יום שישי \ שבת

י"ד אב | 8.8

פרשת "ואתחנן" - שבת "נחמו"

11:30

תנועה בהנאה | גברים
אורן סיטבון | אולם התעמלות 1-

17:55

מנחה וקבלת שבת
מוקדמת | בבית הכנסת

החל מ: 18:06

הדלקת נרות
ו"לכו נרננה"

19:15

סעודת שבת | הלובי השקט

20:30

עונג שבת | בלובי

מארחות: יפה מזר ואסתר גני

יום שבת ט"ו אב | 9.8

08:30

שחרית | בבית הכנסת

10:45

קידוש | בלובי השקט

16:00

"מפגשיאדה"
מפגש חברתי | בלובי השקט

17:00

משחקי שולחן | בלובי

17:30

שיעור פ"ש לנשים
עם רוז לוין | בלובי השקט

18:15

שיעור הלכה לגברים
עם הרב בן חמו | בבית הכנסת

19:05

מנחה | בבית הכנסת

19:30

שיעור פרשה לגברים
עם הרב בן חמו | בבית הכנסת

20:00

ערבית | בבית הכנסת

20:08

הבדלה | בלובי השקט

טרומיון
דוברים ברישית 120

חבל כהוב דניה

שירות פענח א.ק.ג. לדיירי הוד דניה
ע"י חברת טרומיון
נקיים יום בדיקות א.ק.ג. מרוכז
לכלל הדיירים ע"י נציגי חברת טרומיון

השבוע ביום ראשון | 10.8
בין השעות 9.00-13.00 | בלובי השקט

רישום אצל שרה בשעות המרפאה

המערכת החיסונית שלנו,
המולדת והנרכשת -

כיצד היא פועלת?
ומהן הדרכים לחיזוקה?

עם נחמה שגב,
רפואה אינטגרטיבית

יום ראשון | 18:00 | הלובי השקט

לפת

יוק ר

לתאום פגישה וביקור בדירה שלך 055-29-29-224

מה כך? הוד דניה

תוכנית שבועית

יום שלישי

י"ח אב | 12.8

09:00-12:00

בית מדרש קהילתי
| בבית הכנסת

09:15

פלדנקרייז לנשים
תמר לוין | אולם התעמלות 1-

חוג אומנות

עם מיכל | חדר אומנות 1-

10:15 **קבוצה ראשונה**

11:15 **קבוצה שנייה**

< אנרש'ס מראש הלכה >

13:00

חדר כושר נשים + גברים
עלא | חדר כושר 1-

15:00

ברידג' רמה בינונית
רנה וטרמן | דירה 1213

16:00

משחקי שולחן | הלובי השקט

18:00

הרצאה:
רחל בר למשפחת ששון-
האשה שניפצה
את תקרת הזכוכית
עם איילת נגב | הלובי השקט

זמני התפילות בימות החול:
שחרית: 07:30
מנחה ושיעור: 19:15
ערבית: 19:44

הנכם מוזמנים
יחה החגיגית של הספריה!
אשון | 8:45 בבוקר | בקואה 1-

יום רביעי

י"ט אב | 13.8

09:00

יציאה לטיול
בעוטף עזה

10:00

פילאטיס נשים
עם זוהר | אולם התעמלות 1-

11:30

תנועה בהנאה | גברים
אורן סיטבון | אולם התעמלות 1-

15:00

חדר כושר נשים + גברים
עלא | חדר כושר 1-

18:00

שירה בציבור
משירי ארץ ישראל
עם אבי גרשון | הלובי השקט

שירה בציבור
משירי ארץ ישראל

עם אבי גרשון

יוק רביעי | 18:00 | הלובי השקט

שיחה מוזיקאלית:
"הצחק במוזיקה"

עם שאלה רטבי

יום חמישי | 17:00 | אולם התעמלות 1-

הרצאה:

רחל בר למשפחת ששון-
האשה שניפצה
את תקרת הזכוכית

עם איילת נגב

יום שלישי | 18:00 | הלובי השקט

יום חמישי

כ' אב | 14.8

10:00

יוגה נשים
רבקה | אולם התעמלות 1-

חוג ציור

עם רפאל מצליח | חדר אומנות 1-

11:30 **קבוצה ראשונה**

12:30 **קבוצה שנייה**

12:30 - 14:00

חדר כושר נשים + גברים
עלא | חדר כושר 1-

16:00

משחקי שולחן + ברידג' | בלובי

18:00

שיחה מוזיקאלית:
"הצחק במוזיקה"

שמואל רטבי | אולם התעמלות 1-

18:30

פרשת השבוע
פירוש אור החיים הקדוש
גברים + נשים | עברית
הרב אליעזר אריה בן חמו | בבית הכנסת

סיום סבורה בעוטף

יום רביעי | 13.8 | 9:00
נא לא לזנוח מיוחד באזור עוטף עזה

יחד עם המדריך יוסי כהן

9:00 יציאה מהוד דניה

הגעה לתקומה מנרש המכוניות

ביקור במתחם ה"נובה"

13:30 ארוחת צהרים בקפה גרג*

משטרת שדרות | אנדרטה לנופלים

בבנת קובי - בבנת הארבעה

תצפית לעבר בית חנוך ורצועת עזה.

סיום ונסיעה לירושלים. הגעה ב-17:30 לערך

עלות הטיול: 275 ₪ - דישום בקבלה עד ה-10.8

האחרונה תהיה ארוחת צהרים

יש לבחור באתר הרישום

קיימת גם אפשרות

רח' גולומב 21, ירושלים

←
"עוד נכס שהתפרקנו ממנו הוא
המוסכמה של 'אנשים תמורת
אנשים'". מחבלים משוחררים
במסגרת עסקת שליט

צילום: איסאם רמאוי פלאש 90

פרופ' סיבוני: "נכנסנו לילדי מעלות לחלץ אותם, לאוטובוס האימהות וגם לאוטובוס הדמים, תמיד ניסינו לפעול בכוח לחלץ את החטופים שלנו. מה קרה לנו פתאום? מה אנחנו מסמנים לאויבים שלנו בהתנהלות הזאת? תחטפו לנו ואנחנו נתפרק. למה איראן צריכה להשקיע בפיתוח גרעין? היא רק צריכה לחטוף עשרה ישראלים בחו"ל, להביא אותם לאיראן ולהגיד: 'אללה, בואו נתחיל לדבר. לצערי, אנחנו איבדנו כל קשר למציאות'"

וזה כבר לא אותה מציאות שהייתה. עכשיו, כשהולכים לעשות אותו הדבר בעיר עזה, וגם להעביר מיליון אנשים דרומה וצה"ל ישלוט על כל הרצועה באופן מלא, זה אירוע בסדר גודל אחר לגמרי, הוא מסביר, "ואם צריך גם ללכת למהלך האחרון של המעוז האחרון בדיר אל-בלאח, אז אנחנו נעשה את זה. בסוף זה כמו ברלין. זה כמו מלחמת העולם השנייה. מגיע הרגע שזה נגמר. זה לא דיון על המחבל הבודד, זה דיון על הארגון כארגון. גם אצל הנאצים, זה לא אתה הפלת את גרמניה".

והלחץ מבפנים בתוך ישראל על ראש הממשלה לסיום המלחמה, אולי הוא זה שלא יאפשר לנתיניהו להמשיך קדימה ולהילחם?

"אני חושב שההפגנה מאוד מאוד גדולה שראינו השבוע הייתה דווקא ההפגנה של הרוב הדומם שרוצה ניצחון, וגם רוצה להחזיר את החטופים ולהבטיח שלעולם לא יהיה עוד איום טרור מעזה. ההפגנה הגדולה היא של כל אלה שלא יצאו לרחובות והם הרוב המכריע, חד-משמעית", הוא מדגיש, "והרוב המכריע הזה בא ואומר לממשלת ישראל: אנחנו איתכם. אנחנו בעד ניצחון, אנחנו בעד הכרעה. אנחנו בעד לנצח בעזה ולהחזיר את החטופים בניצחון". ■

ציין את זה בצורה מאוד ברורה, כשהוא אמר שחמאס בלחץ אטומי - המסקנה העיקרית היא שצריך להיכנס פנימה ולחסל אותו".

אבל מה עם החטופים?

"זה בדיוק העניין, שלחץ והשמדת חמאס יביאו לנו את החטופים. צריך להבין שהחטופים מוחזקים על ידי חוטפים במקומות שונים. החוטפים הם פעילים זוטרים כאלה ואחרים, שבעצמם נמצאים כמעט שנתיים באיזו מנהרה, ובמידה כזאת או אחרת הם באותה מציאות שנמצאים בה החטופים. בסוף אם באים ואומרים להם: 'חבר'ה, זהו, נגמר, חמאס נפל. כבשנו את הרצועה ואין חמאס. צה"ל שולט ברצועה. בואו, קחו כסף, תנו לנו את החטופים ותצאו בחיים' - זה יכול לקרות".

אבל ככה דיברנו גם לאורך המלחמה. כשסינוואר חוסל אמרנו, עכשיו תמורת כסף ותמורת אשרת יציאה העזתים יחזירו לנו את החטופים, וזה לא קרה.

"בזמנו חמאס היה עדיין עם לא מעט פיקוד, וגם כל הזמן בהתחדשות. אבל בסיטואציה של כיבוש מלא של הרצועה כבר אין התחדשות. צה"ל בא, כובש שטח ולא משאיר כלום. צה"ל כבר כבש 75 אחוז מהרצועה, ואבן על אבן לא נשארה שם. שימו לב שבכל האזורים שצה"ל כבש פירקנו אותם,

הפסקת אש, שרק חלק מהחטופים יחזרו ואז גם לא בטוח שנוכל לעמוד במטרות המלחמה, זה סיכון שמדינת ישראל לא יכולה לקחת. בשלב הזה ההסכמה על עסקה והשבת חצי מהחטופים מסכנת את מטרות המלחמה".

עד כדי כך?
"ממש כך".

אבל כבר היינו בסיפור הזה, וחזרנו להילחם.

"כן, אבל אנחנו בשלב קריטי עם לחץ בין-לאומי גובר ועם צרכים בין-לאומיים של טראמפ, לכן אנחנו נמצאים בשלב שבעסקה חלקית אנחנו מסכנים את מטרות המלחמה. אילו הייתה עסקה חלקית לפני חודשיים-שלושה, הייתי אולי מדבר אחרת. וגם דיברתי אחרת. זאת אומרת שמה שהיה נכון לפני חודשיים-שלושה, לא נכון להיום. לא אל מול קמפיין ההרעבה הגלובלי, ולא אל מול הצורך לסיים כבר את המלחמה ולעבור לשלב הבא, של הסכמי שלום אוזריים וכל התוכניות המדיניות. מצד שני, אנחנו רואים שהלחץ המטורף שחמאס נמצא בו מעיד יותר מכול על ההבנה שלו מה המשמעויות של כיבוש העיר עזה".

וזה בעצם אומר לנו: לכו על זה בכל הכוח.

"בדיוק. מעצם העובדה שהוא לחוץ ברמה כזו - ואני חושב שראש הממשלה

הרצועה. זאת אומרת, אין יותר שיח חלקי".

יש סיכוי כלשהו שחמאס יסכים להניח את נשקו?

"חמאס עומד על סף תבוסה מלאה. בסוף זה עולם פיזיקלי, וכאשר ב-75 אחוז מהשטח אנחנו כבר מחזיקים ואנחנו מכוונים למעוז העיקרי שלו והכמעט אחרון, העיר עזה, אפשר לומר שזה יהיה הסוף של חמאס. ואם בסוף נצטרך גם להשלים את המלאכה ולהיכנס לתוך דיר אל-בלאח, אז נעשה את זה. אבל ברגע שהעיר עזה תיפול, כ-85 אחוז מרצועת עזה יהיו באופן מלא בידיים שלנו, ולא תיוותר לחמאס ברירה אלא להניח את נשקו ולצאת מהרצועה. יהיה ברור שזה נגמר. חמאס הולך להיות מובס לגמרי".

אלא אם כן עכשיו הולכים לעסקה חלקית?

"עסקה חלקית תאפשר לו להיבנות מחדש, היא תיטול מאיתנו את כל ההישגים שהיו לנו והיא גם תעמיד בספק את היכולת שלנו לנצח במלחמה. אין לנו קרדיט אין-סופי", הוא מבחיר, "הנשיא טראמפ העביר לנו מסר מאוד ברור: אני רוצה ניצחון מובהק, אבל אני רוצה אותו מהר. עסקה חלקית תאט לחודשים רבים את התהליך, ולא רק זה, היא גם תסכן את החטופים שלא משוחררים. להסכים עכשיו לחודשיים

←
"הצלחת המערכה בעזה תלויה ביכולתה של ישראל לנצל את החלון הנוכחי לפעולה נחושה. ובסופו של דבר הכרעה בעזה לא רק תחזק את ביטחון ישראל במישורין, אלא גם תעביר מסר ברור וחד-משמעי לכל אויבנו, תתרום לבניית סדר אזורי חדש ותצמצם את ההשפעה של איראן ושלוחותיה במרחב".

"אין לנו קרדיט אין-סופי"

גם תת-אלוף במיל' אמיר אביבי, יושב ראש תנועת 'הביטחוניסטים', סובר כי יש לנצל את חלון הזמן הנוכחי דווקא להגברת הלחץ על חמאס. לטענתו, עסקה במתווה ויטקוף איננה רלוונטית עוד. "בשלב הנוכחי לישראל אסור להסכים עוד לעסקאות חלקיות", אומר אביבי נחרצות, "ישראל לא יכולה להרשות לעצמה בשלב הזה לסגת מההישגים שהיא השיגה עד עכשיו, שכוללים השתלטות על 75 אחוז מרצועת עזה והזדמנות להיכנס ולחסל את המעוז העיקרי של חמאס, העיר עזה. לכן בשלב הזה אני מאמין שהאסטרטגיה הנכונה, וגם זו שמסתמן שהממשלה הולכת אליה, זו עסקה כוללת של שחרור כל החטופים ויציאת חמאס מעזה, הנחת נשקו ופירוק

Besheva.co.il

אתר בשבע התחדשנו

החופש שאתרי החופש

חבילת נופש מושלמת ב-Schloss Hotel & Spa
PONTRESINA שברכסי האלפים השווייצריים

החופש הגדול הסתיים,
הילדים והנכדים חזרו לשגרה,
עכשיו הגיע הזמן שלכם
לצאת לנשום אוויר!

9-2 לספטמבר

נותרו
חדרים
אחרונים
26.8-2.97

Pontresina Switzerland

אזור יוקרתי + חדרים מרווחים + ארוחות גורמה + בריכה נפרדת ומתחמי ספא + מועדון לילדים + טיולים מאורגנים + טיסות והעברות

תור
פלוס
תיירות נופש
ואירועים

תתרגלו לקבל יותר

03-3302069

תור פלוס - פסגת החלומות שלכם
קיצ תשפ"ה TOUR PLUS.CO.IL

← תמיכה נדירה של הנשיא ושל שני בתי הנבחרים בהחלת ריבונות ישראלית ביהודה ושומרון. יושב ראש הקונגרס מייק ג'ונסון בביקור בשילה לפני כשבועיים

צילום: טובי שריד

השלב הבא במערכת הלחצים על נתניהו לקידום המהלך היה מכתב של כל שרי הליכוד, בתוספת יושב ראש הכנסת אמיר אוחנה, שנכתב והוגש לראש הממשלה ערב נסיעתו לווינגטון בתחילת יולי, ובו קריאה להחיל ריבונות על שטחי יהודה ושומרון. בלשכת נתניהו כעסו מאוד על המכתב שאיגף אותו מימין והציג אותו באור בעייתי בבית הלבן. אחת הסיבות העיקריות לכך היא העובדה שבבית הלבן עצמו ישנם בכירים רבים שתומכים מאוד במהלך של החלת ריבונות ביהודה ושומרון, הבולט מכולם הוא שגריר ארצות הברית בישראל מייק האקבי. המכתב למעשה הציף בממשל את התחושה שמי שמונע מהצעד להתממש הוא נתניהו, ולא אף גורם אחר בממשלה. זאת עמדה שבלשכת ראש הממשלה רצו מאוד להתחמק ממנה, וכבר שנים פועלים כדי שהיא לא תתקבע ציבורית.

התמיכה האמריקנית במהלך מאגפת את נתניהו ושומטת את השטיח מתחת לאחד הטיעונים העיקריים ששימשו לאורך השנים את ראשי ממשלות ישראל, בדגש על נתניהו, בנוגע לריבונות הישראלית בין-לאומית. האמריקנים דואגים להראות שהתמיכה שלהם קיימת. לאחר ההצבעה בכנסת

צילום: יוסי אלוני כראש 90

ישראל גנץ, ראש המועצה האזורית בנימין: "כיום שטחי יהודה ושומרון הם שטחים שלא שייכים לאף מדינה. העולם הרי לא מכיר במדינה פלשתינית, ולכן זה שטח תלוי ועומד. אם ישראל מקדימה את ההחלטה של מדינות המערב, היא למעשה מחילה את החוק הישראלי על שטח נתול ריבונות. אם נחכה לאחר ההחלטה, אנחנו נסתבך"

על מדרגות הריבונות

אחרי שהקריאה להחלת ריבונות ישראלית ביהודה ושומרון זכתה לרוב עצום בכנסת, הצעד הבא הוא להחיל אותה בפועל ולא לחשוש מתגובת העולם – מצדדי המהלך אומרים שזה הזמן הנכון: ארצות הברית תומכת, אזרחי ישראל מבינים את הסכנה במדינה פלשתינית, והחלת ריבונות תקדים רפואה למכה שמתכננות מדינות כמו צרפת ובריטניה – הבעיה: ראש הממשלה נתניהו לא מתלהב, בלשון המעטה

החלה באותה הצבעה. כבר יותר מארבעה חודשים מנהלים הגורמים שמקדמים ריבונות קמפיין רחב היקף על מנת להוביל לביצוע המהלך. בהתחלה הופיע הקמפיין התקשורתי תחת הסלוגן "או עוד 7 באוקטובר או החלת ריבונות". למעשה, מטרת הקמפיין הייתה לקבע ציבורית את התפיסה שבלי החלת ריבונות ביהודה ושומרון יתחולל טבח נוסף, הפעם משטחי הרשות.

ולכפות עליו להצביע בעד ההחלטה. במועצת יש"ע עבדו זמן רב כדי לגרום לנתניהו לא להיעדר מההצבעה, ולבסוף הוא אכן לא נעדר והצביע בעדה. אחת הסיבות העיקריות לכך היא העובדה שההצבעה עברה ברוב גדול, בתמיכת חברי אופוזיציה, כאשר בני גנץ ויאיר לפיד נעדרו ממנה. אף שנאלץ להצביע בעד ההצעה, נתניהו עדיין לא שש לקדם את ההחלטה. מערכת הלחצים על נתניהו לא

אסף משניות

ההצבעה על קריאת הכנסת להחלת ריבונות ישראלית ביהודה ושומרון הייתה ההצבעה החשובה ביותר ביום ההצבעות האחרון של כנס הקיץ החולף, על אף היותה הצהרתית בלבד וללא שום השלכות מעשיות. אלא שעבור ראשי מועצת יש"ע, מדובר היה רק בצעד פתיחה. בשבועות האחרונים פעלו ראשי הרשויות ביהודה ושומרון מתחת לרדאר במטרה להפוך את הצעד ההצהרתי לפעולה מעשית. ההתקדמות המשמעותית נרשמה השבוע כשראשי הרשויות נפגשו לשיחה ארוכה עם ראש הממשלה נתניהו, רגע לפני טקס היובל להקמת היישוב עפרה. הישיבה הארוכה נולדה לאחר שנתניהו סירב להיפגש עם ראשי הרשויות ביהודה ושומרון בנושא במשך שבועות ארוכים. רק בעקבות רצונו לנאום בטקס נאלצו בלשכת ראש הממשלה לאשר את המפגש.

סירובו של נתניהו להיפגש עם ראשי הרשויות ביהודה ושומרון לא נבע מאילוץ לוח זמנים. הוא נולד בעקבות העובדה שהמתנגד העיקרי בשורות הקואליציה למהלך החלת הריבונות בחבל ארץ זה הוא ראש הממשלה עצמו. על פי גורמים מרכזיים בליכוד, מטרת ההצבעה בכנסת נועדה לאגף את נתניהו מימין

בוא ללמוד איך לקדם
תלמידים עם צרכים מיוחדים

גרמת לכל ילד
להרגיש מיוחד?

חינוך האתגר הבא שלך!

בהרצוג נלווה אתכם לאורך כל הדרך להצלחה

הסבת
אקדמאים
להוראה

תואר
שני

תואר
ראשון

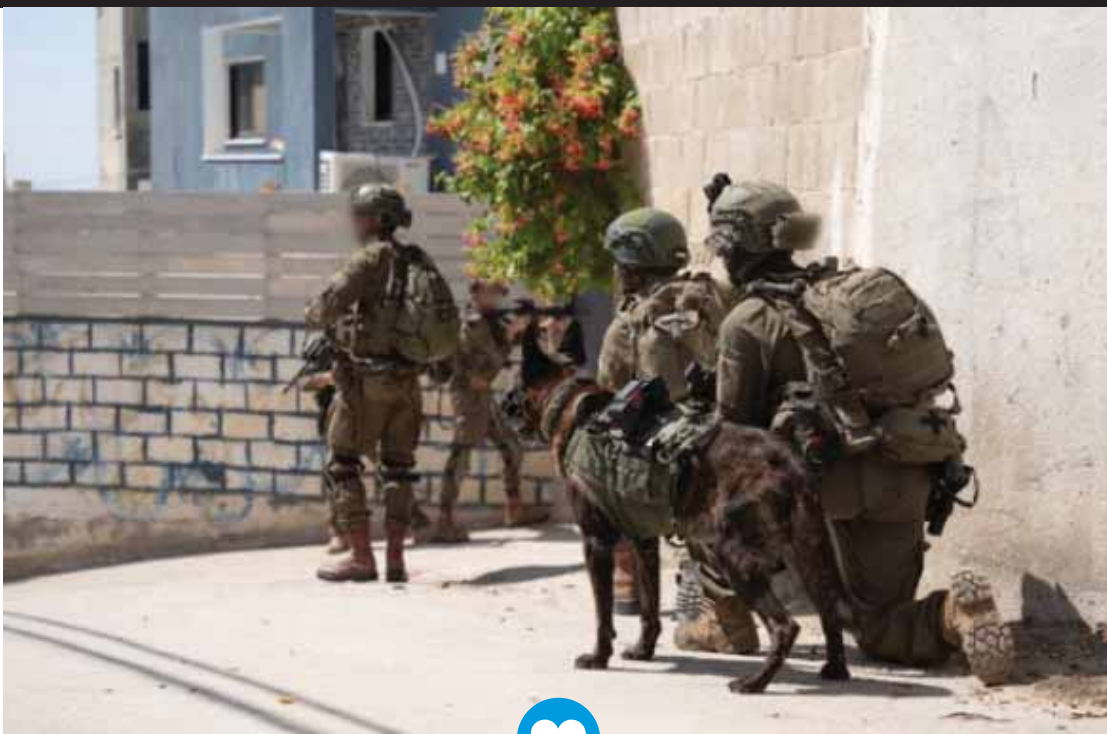

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

← אם השטח יוכר כמדינה פלשתינית, כל פעילות צבאית בשטחי יהודה ושומרון עלולה להיות מוגדרת כפלישה למדינה אחרת. חיילי צה"ל בפעילות ביטחונית ביהודה ושומרון

צילום: דובר צה"ל

מלעד ארדן, לשעבר חבר קבינט ושגריר ישראל באו"ם ובושינגטון:
"היינו צריכים להחיל ריבונות ביהודה ושומרון כבר לפני שנים ארוכות. קראתי לזה ופעלתי בנושא כבר לפני יותר מעשר שנים. הסיבות שהיה צריך להחיל את הריבונות על שטחי יהודה ושומרון הן העובדה הפשוטה של זכותנו התנ"כית וההיסטורית על הארץ, העובדה שהעם היהודי גר בארץ הזאת כבר אלפי שנים ברצף, וגם הצדק המוסרי - לא יכול להיות שמאות אלפי אזרחים ישראלים יגורו תחת משטר צבאי ויהיו אזרחים סוג ב'"

← בסוף כנס הקיץ, הגיע לארץ יושב ראש בית הנבחרים האמריקני, מייק ג'ונסון. ג'ונסון, שידוע בהיותו אחד מתומכי ישראל הגדולים בקונגרס האמריקני, הגיע במסגרת ביקורו בארץ למפגש רשמי עם ראשי מועצת יש"ע באריאל, אך זו הייתה רק מנת הפתיחה לפגישה הדרמטית יותר. במהלך אותו ביקור נפגש ג'ונסון גם עם ראש הממשלה, אלא שהפגישה לא התקיימה בירושלים. היא התקיימה בשילה. באותו מפגש הביע ג'ונסון תמיכה פומבית בהחלת הריבונות, כשהוא מגדיר את שטחי יהודה ושומרון שטחים יהודיים היסטוריים.

למרות כל מערכת הלחצים הזאת, נתניהו עדיין עומד בהתנגדותו להחלת ריבונות ישראלית על שטחי יהודה ושומרון. גורמים בכירים בממשלה, שאיתם שוחחנו מיד לאחר ההצבעה בכנסת בחודש שעבר, אף הגדילו להסביר כי הסיבה שחברי הכנסת הלכו להצבעה הצהרתית בלבד היא סירובו של נתניהו לבצע את הצעד בעצמו. אותם גורמים אמרו בשיחות שקיימנו כי הם מקווים שהקונצנזוס החריג למדי שהוצג בכנסת - כשרק חמישה חברי כנסת יהודים, עופר כסיף מחדש וחברי סיעת הדמוקרטים, הצביעו נגד ההצעה - יגרום לנתניהו ליישר קו עם הקואליציה שלו, אך זה לא קרה.

אלא שמאז ההצבעה חלו שינויים מדיניים מרחיקי לכת. החלטתו של נשיא צרפת עמנואל מקרון להוביל להכרה מערבית נרחבת במדינה פלשתינית צברה תאוצה, ושורה של מדינות מרכזיות לצד צרפת - ובראשן בריטניה, קנדה ואוסטרליה - הודיעו כי גם הן יכירו במדינה פלשתינית בעצרת האו"ם בספטמבר הקרוב. כבר כיום כ-150 מדינות ברחבי העולם מכירות במדינה פלשתינית, ומאז פרוץ המלחמה מדינות מערביות כמו ספרד, אירלנד ונורבגיה הצטרפו להכרה שלרוב הגיעה ממדינות ערב, מדינות מוסלמיות ומדינות באפריקה ובדרום אמריקה. לאור זאת, ובצל התמשכות המלחמה ברצועה והלחץ

מיידי, ואנחנו מדברים על שעות אם לא דקות, שר הפנים יוכל לחתום על הצווים להקמת המועצות המקומיות והאזוריות ביהודה ושומרון, הפעם במסגרת החוק הישראלי."

יש מהלכים וצווים שנכתבו גם בעת האחרונה, או שהכול הוכן כבר לפני שנים?

"צריך לחלק את התשובה לכמה חלקים. יש דברים שהוכנו כבר לפני חמש שנים, ויש צעדים שכל הזמן מצריכים שינוי, במיוחד מפות, שבהן צריך לשרטט חלק מהגבולות מחדש, כי דברים השתנו בשטח בחמש השנים האחרונות. אבל במבט מלמעלה, כל התשתית המשפטית להחלת ריבונות ישראלית ביהודה ושומרון קיימת."

כלומר באופן תאורטי כל מה שצריך זה שראש הממשלה יחליט ללכת לצעד הזה?

"בדיוק. ברגע שראש הממשלה יחליט ללכת לצעד של החלת ריבונות ישראלית ביהודה ושומרון, אפשר לבצע זאת בטווח זמן מיידי". אלא שמקדמי המהלך חוששים שנתניהו ינסה לסחור בהחלת הריבונות על מנת לרכך את הצעדים שצרפת מובילה. גורמים המעורים בפרטים אמרו ל'בשבע' בימים האחרונים כי החשש הגדול הוא שנתניהו יציע לנשיא מקרון שישראל לא תספח בעת הזאת את יהודה ושומרון, תמורת הסרת ההחלטה על הכרה במדינה פלשתינית באו"ם, או לכל הפחות שינוי ההחלטה כך שהיא לא תכיר במדינה פלשתינית אלא רק "תקיים דיון על כך". "נתניהו לא מבין שככל שהוא יתעכב יותר עם ההחלטה על החלת הריבונות הישראלית ביהודה ושומרון, כך הלחץ המדיני על ישראל ילך ויגבר. העולם למעשה אומר לישראל שאם היא לא רואה בשטח הזה חלק ממדינתה, אז שתואיל בטובה לפנות אותו לפלשתינים. את זה נתניהו לא הבין עד היום, ונדמה שהוא עדיין לא מבין", אומר גורם בכיר המעורה בפרטים.

ישראל יכולה להספיק להחיל את הריבונות לפני ההכרה במדינה פלשתינית.

"בעיקרון זה לא מסובך מאוד. פורמלית, הצעד שצריך לעשות הוא החלטת ממשלה בנושא. לא צריך חוק, למרות שהחלת הריבונות על רמת הגולן בוצעה באמצעות חוק. אבל בעיקרון הכנסת אפילו לא צריכה להתכנס לשם כך. יותר מזה, נוסח ההחלטה כבר כתוב. כל מה שצריך זה להצביע עליו", אומרים בכירים בממשלה ל'בשבע'.

זה לא יצריך היערכות משפטית?
"הכול כבר מוכן. כבר ברגע שהחלו הדיבורים לפני חמש שנים, הוקם הצוות שנועד להכין את התשתית המשפטית כדי להוציא לפועל את החלת הריבונות. בצוות הזה ישבו דמויות כמו יריב לוין ואורית סטרוק, והצוות יצר את רוב הצעדים שצריך כדי להוציא את זה לפועל."

כמו מה למשל?
"אפילו הדבר הבסיסי ביותר. ברגע שמוחל החוק הישראלי, אוטומטית כל הרשויות המקומיות והאזוריות ביהודה ושומרון מפורקות באופן מיידי, כי כיום הן פועלות מכוח צו אלוף. לכן כבר לפני חמש שנים הוכנו הצווים למשרד הפנים כדי שבטווח

מוכנה לביצוע בטווח הזמן המיידי

בפגישה שנערכה השבוע עם נתניהו הציגו ראשי הרשויות ביהודה ושומרון חזית אחידה. מדובר בשינוי של ממש בהשוואה לדיונים שנעשו לאחר הצגת תוכנית המאה, אז ראשי הרשויות התפצלו לאלה שהיו בקיאים במפות ולא להם שנותרו בחוץ. בין היתר הצביעו ראשי הרשויות על שורה של נקודות שבעיניהם חייבות להשתנות, ומוקדם ככל הניתן. ראשית הם עמדו על הצורך לסיים את המשטר הצבאי של כחצי מיליון מתיישבים. שנית, ראשי הרשויות הביעו התנגדות נחרצת להמשך שיח גושי ההתיישבות. גם ראשי הרשויות של הגושים המדוברים, בקעת הירדן ומעלה אדומים, הביעו התנגדות להמשך שיח ריבונות הגושים בלבד. הנקודה השלישית שראשי הרשויות דיברו עליה בשיחה עם נתניהו הייתה שהחלת הריבונות לא צריכה לבוא כתגובת נגד למקרון, אלא כמהלך מונע, כלומר להקדים את הצעד הישראלי לצעד הצרפתי, שאמור להתרחש בעוד שבועות מספר. גורמים שאיתם שוחחנו אומרים שלמרות סד הזמנים הצפוף,

יום השני

בלימודי התואר השני
במכללה האקדמית הרצוג

הצטרפו לתוכנית ייחודית
המתקיימת בימי שישי
בלימודי התואר השני במקצועות היהדות
הוראת מחשבת ישראל – שיח ופרשנות

מלגות והחזר שכ"ל
לזכאים

למידה היברידית
מהבית ומהקמפוס

טובי המרצים
בתחום

חדש! שנת לימודים אחת בקמפוס

לפרטים: 077-9915237

או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

בית מדרש לתנ"ך
עז לישראל
ע"ש עדו זולדן הי"ד

מדרשת עז לישראל בירושלים

חדש
מסלול ייחודי
להכשרת מחנכות!
עיסוק באתגרי
החינוך בדורנו

מלגות
ייחודיות
לבנות
המדרשה

ללמוד תנ"ך

בשביל הנשמה | בשביל התואר

תכנית ההוראה של מדרשת עז לישראל
בית מדרש שהוא בית

לימוד תנ"ך עמוק ומחיה באוירה חמה במדרשה
תכנית ייחודית בהוראת תנ"ך הכוללת היכרות עם כל ספרי התנ"ך

לימודי התנ"ך מתקיימים בימי רביעי במדרשה בירושלים
יום לימודים נוסף (לפי בחירת החוג) במכללת הרצוג בגוש עציון (בשילוב למידה מרחוק)

רשימת החוגים הניתנים לשילוב עם לימודי המדרשה:
חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות מדעי הטבע | אזרחות | תושב"ע
מדעי המחשב | היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | מחשבת ישראל

אפשרות להרחבת הסמכה ללא תשלום

לפרטים
וקביעת
ראיונות
תמר: 0559734483
רעות לרר ראש המדרשה: 0508751947
ozleisrael.co.il

←
"צרפת ושאר המדינות
צועדות להכרה במדינה
פלשתינית, השאלה מה
ישראל תעשה". נשיא צרפת
מקרון וראש ממשלת בריטניה
סטארמר

צילום: שאטרסטוק

גלעד ארדן: "אין זמן טוב יותר להחיל ריבונות על יהודה ושומרון מאשר עכשיו. זה הזמן להראות לעולם שאנחנו באמת מאמינים בזכותנו על הארץ, שאין לנו כוונה לסגת מהשטח, ושההשלכה על ביטחון ישראל עצומה. עוד שנתיים נציין 60 שנה לשחרור יהודה ושומרון, והגיע הזמן שישראל תחתום סופית על מה שכל העולם כבר יודע – אנחנו לא הולכים לשום מקום, כי מדובר במולדת שלנו"

← מירוצ נגד הבחירות

בהתיישבות מצביעים על חשיבות נוספת, והיא האירועים הפוליטיים שיתרחשו בשנה הקרובה הן בישראל והן בארצות הברית, ובראשן מערכות בחירות בשתי המדינות הללו. בישראל תאריך הבחירות החוקי הוא בסוף אוקטובר 2026, אך במסדרונות הכנסת כבר ברור לכול כי הבחירות יוקדמו, ואולי יערכו אף מיד לאחר החגים, כשהכנסת תחזור מפגרת הקיץ. בארצות הברית ילכו לבחירות האמצע בנובמבר 2026, בחירות שבהן מסורתית מפלגת השלטון מאבדת תמיכה. הדבר עלול להוביל לכך שהרפובליקנים יאבדו את הרוב שיש להם בשני בתי הקונגרס, מה שיקשה על המהלך לאחר מכן. "אין ספק שמערכות הבחירות בישראל ובארצות הברית קריטיות מאוד לביצוע המהלך. זה חלון זמן שיש לנו, והוא הולך ונסגר", אומר ישראל גנץ, יושב ראש מועצת יש"ע וראש מועצת בנימין.

אם החשש הוא שהכניסה למערכות הבחירות תבלום את המהלך, למה אתם כורכים אותו בצעדים הצרפתיים באו"ם? "שעון החול הפוליטי היה ידוע זמן רב, ולכן התחלנו לפעול כבר לפני חודשים בשלושה צירים – פוליטי,

מקצועי ומשפטי – והבאנו תוצאות טובות שקידמו אותנו לעבר החלת הריבונות ביהודה ושומרון. הבעיה היא שהמהלכים הבין-לאומיים קיצרו דרמטית את לוחות הזמנים. המתנה עם המהלך עד לאחר הכרזה של מדינות המערב באו"ם תערים על ישראל עוד המון קשיים, שאפשר למנוע אותם אם נקדים את החלת הריבונות להצבעה באו"ם".

באילו קשיים מדובר?

"כיום שטחי יהודה ושומרון הם שטחים שלא שייכים לאף מדינה. העולם הרי לא מכיר במדינה פלשתינית, ולכן זה שטח תלוי ועומד. אם ישראל מקדימה את ההחלטה של מדינות המערב, היא למעשה מחילה את החוק הישראלי על שטח נטול ריבונות. אם נחכה לאחר ההחלטה, אנחנו נסתבך כי למעשה נחיל ריבונות על שטח שמדינות המערב מכירות רשמית בשייכותו למדינה אחרת".

לצעד הצרפתי יש עוד משמעויות מלבד הערמת קשיים על החלת ריבונות ביהודה ושומרון?

"בוודאי. כיום, כשחייל צה"ל פועל בשטחי יהודה ושומרון הוא לא מפר את החוק הבין-לאומי. לכן אנחנו יכולים לפעול כל לילה בכל מקום ביהודה ושומרון בשביל לסכל טרור. אם השטח יוכר כמדינה פלשתינית, כל פעילות צבאית בשטחי יהודה ושומרון

עלולה להיות מוגדרת כפלישה למדינה אחרת. התוצאה של זה היא שכל חייל צה"ל עלול להיות חשוף לתביעות ולמעצרים על הפרת החוק הבין-לאומי. בפועל המשמעות היא שישראל תאבד את חופש הפעולה שלה ביהודה ושומרון, ואין היום ישראלי אחד שלא מבין את הסכנה הקיומית למדינה בצעד שכזה".

"היינו צריכים להחיל ריבונות ביהודה ושומרון כבר לפני שנים ארוכות", אומר השר לשעבר גלעד ארדן, לשעבר שגריר ישראל באו"ם ובארצות הברית, שהיה חבר הקבינט המדיני-ביטחוני, "אני קראתי לזה ופעלתי בנושא כבר לפני יותר מעשר שנים. הסיבות שהיה צריך להחיל את הריבונות על שטחי יהודה ושומרון הן העובדה הפשוטה של זכותנו התנ"כית וההיסטורית על הארץ, העובדה שהעם היהודי גר בארץ הזאת כבר אלפי שנים ברצף, וגם הצדק המוסרי – לא יכול להיות שמאות אלפי אזרחים ישראלים יגורו תחת משטר צבאי ויהיו אזרחים סוג ב'. לצערי מדינת ישראל מעולם לא ניהלה קמפיין על האמיתות ההיסטוריות הללו, וכל פעם חיפשה דרכים עוקפות".

בפועל, ישראל לרוב מדברת על הסיבות הביטחוניות לאחידה ביהודה ושומרון.

"נכון. ואין ספק שגם הסיבות הללו נכונות, אבל הן לא הבסיס.

ולצד זאת, אסור לבטל אותן. אחרי 7 באוקטובר רוב מוחלט בציבור מבין למה אסור שתקום מדינה פלשתינית. להתיישבות היהודית, שממנה לעולם לא ניסוג, יש ערך ביטחוני שאין לו תחליף. אפילו אריאל שרון הבין זאת לפני שהוא התהפך. היא השכפ"ץ של המדינה, שמכריח את צה"ל לבצע את העבודה הנדרשת כדי לחסל את הטרור. ראינו שצה"ל לא עשה זאת מרגע שיצאנו מעזה. מכיוון שברור לכל בר־דעת שישראל לא יכולה לסגת או למסור את השטחים האלה, אין שום סיבה בעולם לא להחיל עליהם ריבונות".

נכון לכרוך את הצעד הזה במהלכים שצרפת מקדמת?

"אני כבר לפני שנים קראתי לביצוע המהלך, עוד כתגובה לצעדים המדיניים של אבו מאזן. במשך שנים ראיתי את ההשפעות של הקמפיין הבין-לאומי שאבו מאזן ניהל נגדנו, וכל הזמן טענתי שלא יכול להיות שלא ייגבה מחיר על הצעדים של הרשות. אז ברור שעכשיו זה זמן נכון. וחשוב להבין, הלחצים המדיניים הם הסיבה האחרונה בסדר החשיבות שבגללה צריך להחיל את הריבונות. קודם האמת והצדק ההיסטוריים, אחר כך הצדק החברתי, לאחר מכן הטיעון הביטחוני ורק בסוף הלחצים המדיניים. זה היה נכון מאז ומעולם,

ונכון גם עכשיו".

במשך שנים הטענות בישראל היו שצעד כזה יוביל לתגובות חריפות נגדנו. אין חשש שזה יקרה גם הפעם?

"הקולות האלה תמיד גברו, והם מעולם לא היו נכונים. אבל כיום גם ככה הטיעונים הללו לא מחזיקים מים. הרי האיום שזה יוביל להסלמה ביטחונית לא רלוונטי, כי אנחנו כבר שנתיים במלחמה בשבע חזיתות. גם הרשות הפלשתינית הייתה מצטרפת אם היא לא הייתה מפחדת מהתוצאות, ובינתיים היא עסוקה רק במימון טרור. בצד המדיני טראמפ נמצא איתנו על מלא מצד אחד, ומהצד של מדינות אירופה המהלך להכרה במדינה פלשתינית גם ככה יצא לדרך, אף שישראל לא החילה ריבונות על יהודה ושומרון. התירוצים שנאמרו עד היום לא קיימים יותר. אין זמן טוב יותר להחיל ריבונות על יהודה ושומרון מאשר עכשיו. זה הזמן להראות לעולם שאנחנו באמת מאמינים בזכותנו על הארץ, שאין לנו כוונה לסגת מהשטח, ושההשלכה על ביטחון ישראל עצומה. עוד שנתיים נציין 60 שנה לשחרור יהודה ושומרון, והגיע הזמן שישראל תחתום סופית על מה שכל העולם כבר יודע – אנחנו לא הולכים לשום מקום, כי מדובר במולדת שלנו". ■

פרס שר העלייה והקליטה לעולים

עבור תרומה יוצאת דופן לחברה ולמדינה בתקופת מלחמת "חרבות ברזל" בסימן "עולים צעירים בודדים" הודעה על פתיחת הליך בחירת זוכים

שר העלייה והקליטה יעניק גם השנה פרסי הערכה והוקרה לעולים ולעולות על הישגים משמעותיים שיש בהם תרומה ייחודית לחברה ולמדינה בישראל.

הפרסים יוענקו עבור תרומה משמעותית לחברה הישראלית בתקופת מלחמת "חרבות ברזל" בנושאים הבאים:

ארגון שאינו למטרות רווח, ופורץ דרך המלווה צעירים עולים בודדים

פורצי דרך במיזם חברתי - קהילתי עבור צעירים עולים בודדים

סטודנטים עולים בודדים

בני ובנות שרות לאומי עולים בודדים

חיילים עולים בודדים

חלוקת הפרסים תתקיים בבית הנשיא, במעמד נשיא המדינה יצחק הרצוג ושר העלייה והקליטה חה"כ אופיר סופר באירוע לציון יום העלייה תשפ"ה.

ניתן להגיש מועמדות לקבלת הפרס עד יום ראשון יד' אלול, 07.09.2025

הגשת מועמדות אפשרית בהתאם לתנאים המפורטים בתקנון הפרס, לכל אחת מהקטגוריות 1-5, ובכלל זאת: הגשת מועמדות לקטגוריות 1-4 אפשרית למי שקיבל מעמד עולה, או בעל זכאות כעולה, שגילו מעל 18 שנים, והוא אזרח מדינת ישראל ומתגורר בה דרך קבע. בנוסף, בקטגוריות 1-3 ההגשה אפשרית למי שביום 1.8.2025 סרם עברו 5 שנים מיום שקיבל מעמד עולה, ובקטגוריה 4 ההגשה אפשרית למי שקיבל מעמד עולה מיום 1.11.1995. תקנון פרס ההוקרה, טופס הגשת מועמדות ורשימת המסמכים הנלווים להגשה, ניתנים לצפייה ולהורדה באתר: <https://go.gov.il/award2025>. הצעה למועמד שתוגש לאחר המועד האמור, לא תובא לדיון כלל.

משרד העלייה והקליטה

Ministry of Aliyah and Integration

חטיבת רשויות ארגונים וקהילה

ישראל רחמנים בני רחמנים!!!

מצווה גדולה ונדירה מאוד!!!

כלה שמשפחתה נקלעה לקשיים כלכליים מתחננת לעזרתכם

אנא פיתחו את ליבכם החנון והרחום כדי שתגיע לחופתה בשמחה ובלי צער

תבורכו בכל הברכות

לתרומות

בנק 04 (יהב)

סניף 488

חשבון 390737

פרח

רשת חינוך מיוחדת סאוד

01/09

פרח מאיפה ליהוד!

הצטרפי לאלפי עובדות ברחבי הארץ שממלאות את יומן במשמעות

רשת פרח מגייסת לגני תקשורת ביהוד:

צוות פרא רפואי

מרפאה בעיסוק, קלינאית תקשורת, פיזיותרפיסטית, עובדת סוציאלית, מנתחת התנהגות, מטפלת רגשית

צוות חינוכי

גננות, סייעות, גננות עמיתות

תשלום חופשות

הכשרה וקידום

ימי העשרה והשתלמות

תנאי שכר מעולים

אווירה משפחתית

הטבות ופינוקים

לצוות פרא רפואי שלחו קו"ח: **korot@orchot.org.il**

לצוות חינוכי התקשרו: **050.223.9022**

פרח - רשת לחינוך מיוחד הגדולה והמובילה בישראל

מכת פתיחה

שקרים, שקרים גסים, סטטיסטיקה ועיתונות כלכלית

המשפט הידוע מגדיר את הסטטיסטיקה כשקר מהסוג הגרוע ביותר. לפעמים זה אכן נכון. חצי אמת גרועה משקר, מפני שאת השקר קל יותר להפריך מאשר חצי אמת, וסטטיסטיקה יוצרת תחושה חזקה יותר של אמינות, כי זו לא סתם אמת אלא עובדה המבוססת על חוכמת ההמונים או על ריבוי מקורות מידע.

אולם יש שתי בעיות עם סטטיסטיקה. האחת היא אמינות הסקר - האם מי שענה על הסקר ענה את האמת, האם הקבוצה שענתה מייצגת את הציבור כולו, האם נשאלו השאלות הנכונות, האם העונים לא הוסללו לבחור תשובות מסוימות, והאם התוצאות שמוצגות הן אותנטיות.

בהנחה התמימה שהסקר אמין, אנחנו מגיעים לבעיה השנייה - הפרשנות. בפשטות, על כל עובדה אפשר לבצע מניפולציות של פרשנות. אבל כשמגיעים לדוחות סטטיסטיים, הפרשנות הבעייתית לפעמים מתבצעת בלי לשים לב, רק מהדגשת נתונים מסוימים וחוסר תשומת לב לנתונים אחרים. תופעה זו מכונה קטיפד (Cherry Picking).

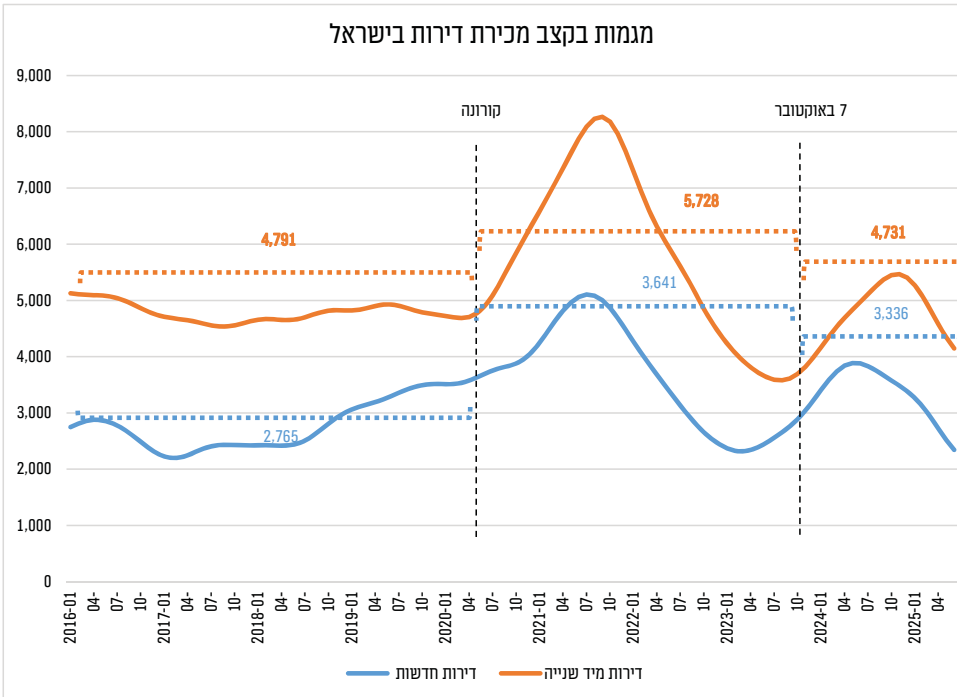
כמו כן, נשאלת השאלה איך וביחס למה מציגים את הנתון. קחו למשל את דוח החשבונות הלאומיים של הרבעון השני שהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה פרסמה השבוע. התקשורת הכלכלית פרצה בכותרות על כלכלת ישראל המתכווצת. התוצר התכווץ ב־3.5% ביחס לרבעון הקודם, וההשקעות ברכוש קבוע ירדו ב־12.3%. אלה הנתונים שהודגשו בכתבות. מה שלא הודגש הוא שביחס לרבעון המקביל בשנה שעברה, התוצר ברבעון השני של 2025 דווקא עלה ב־1.6%; שמדובר ב־90 יום, שב־12 מתוכם המשק הושבת לחלוטין בגלל מלחמת 'עם כלביא'; שרוב הירידה בהשקעות נבעו מהצורך לעצור את הפעילות בתארי הבנייה בזמן המלחמה; ושבניגוד לירידה בהשקעות בבנייה, ההשקעות בטכנולוגיה עלו ב־20.1%. וגם זה לא בדיוק נכון, כי ההשוואה צריכה להיות בכלל במספרים ולא באחוזים, ויש להשוות את הנתונים לפוטנציאל של מדינת ישראל כפי שבא לידי ביטוי ברבעונים שקדמו ל־7 באוקטובר. אבל "כלכלת ישראל מתכווצת" נשמע הרבה יותר קליט.

באופן דומה, נשמעת בחודשים האחרונים טענה ששוק הנדל"ן בקיפאון. גם כאן הפרופורציות חשובות, והשאלה היא על פני איזו תקופה משווים ולאילו תקופה משווים. כפי שאפשר לראות בטור "יותר מאלף מיילים", אכן בחודשים האחרונים יש ירידה במספר הדירות שנמכרו, אבל אם נשווה את התקופה מתחילת המלחמה ועד היום לתקופה שלפני משבר הקורונה, נראה שאנחנו עדיין בקצב גבוה יותר בכ־600 דירות חדשות בחודש, ובקצב לא נמוך בהרבה מהתקופה שמתחילת משבר הקורונה ועד 7 באוקטובר.

בסופו של דבר יש לזכור שדוח מצב על כלכלה של מדינה מורכב מהמון נתונים סטטיסטיים של ענפים שונים, בשיטות מדידה שונות ועל פני תקופות שונות. אף נתון בפני עצמו אינו נותן את התמונה הכוללת, ויש לבחון את הנתונים, גם אם הם מדויקים, בהקשר הנכון.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבורי-סמקאי TCG

יותר מאלף מילים | ערן רופאלידיס

הגרף מציג את מספר הדירות (חדשות ומיד שנייה) שנמכרו בישראל בין השנים 2016-2025, ונתונים ממוצעים לכל תקופה. בשנים 2020-2021 נרשם זינוק חד במכירות, שהגיע לשיא של יותר מ־13 אלף דירות שנמכרו בחודש, אך מאז ניכרת ירידה הדרגתית.

התאוששות חלקית נרשמה בשנת 2024, אז עמד מספר הדירות שנמכרו על כ־8,000-9,000 בחודש, אך החל מלפני כשנה חלה ירידה, ובמחצית הראשונה של 2025 ירד מספר הדירות שנמכרו לכ־6,500 בלבד. הירידה ניכרת הן בדירות חדשות והן בדירות מיד שנייה, ומשקפת האטה כללית בשוק הדיור.

הכותב הוא מנהל אגף דוברות והסברה בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

על הפרק | ערן בר טל

הממשלה אישרה תוספת 30 מיליארד שקלים על חשבון קיצוץ רוחבי

הממשלה אישרה השבוע (שלישי) תקציב נוסף למימון הוצאות המלחמה עם איראן והמערכה ברצועת עזה. ההחלטה כוללת תוספת של כ־30.8 מיליארד שקלים להוצאות הממשלה והגדלת תקרת הגירעון מ־4.9% ל־5.2%, כך נמסר ממשרד האוצר.

במסגרת התקציב עודכנה מגבלת ההוצאה השנתית לכ־650.3 מיליארד שקלים. במקביל, הממשלה אישרה תיעדוף הוצאות מחדש נוכח מבצע 'עם כלביא' והמשך הלחימה האינטנסיבית בעזה. השינויים אינם תוספת למסגרת התקציב הכולל, אלא חלוקה שונה של ההוצאות הקיימות.

ההקצאות כוללות בין היתר מתווה להקלות לעובדים שיוצאים לחל"ת, מימון הצבת מיגוניות ושיפוץ מקלטים, שיפוי לרשויות מקומיות על הוצאות חירום ועוד. חלק מהמקורות הגיעו מהפחתת תקציבים שיועדו ליישום הסכמים קואליציוניים ומהפחתה בהטבות מס מתוכננות.

בנוסף לכך הוחלט על צמצום רוחבי בתקציבי משרדי הממשלה בשיעור של 3.35% החל משנת 2026. במשרד האוצר ציינו כי שינוי סדרי העדיפויות מבטא מענה לצרכים הביטחוניים והאזרחיים של מבצע 'עם כלביא' לצד שמירה על ניהול תקציב אחראי ומגבלות הגירעון.

ניר צוק פרש מפאלו אלטו שייסד, והמשקיעים לא הגיבו

ניר צוק, הישראלי-אמריקני שהקים את ענקית הסייבר העולמית 'פאלו אלטו נטוורקס', פרש השבוע מתפקידו אחרי 20 שנים בחברה. מי שלא ממש עוקב אחרי החברה הופתע מאוד מפרישתה של הדמות שבישראל הכי מזוהה עם החברה, שקמה כמתחרה לצ'ק פוינט של גיל שויד. כיום שווי השוק של פאלו אלטו הוא פי שישה משל צ'ק פוינט הוותיקה יותר - כ־120 מיליארד דולר.

שתי החברות, שהוקמו על ידי ישראלים יוצאי 8,200 סימנו את ישראל כמעצמת סייבר, אלא שניר צוק הוא דמות שונה לחלוטין מגיל שויד הסולידר, שהתמקד בתחום עשייתו. בשנים האחרונות צוק התפרסם כמי

שהקים את ערוץ 'רלוונט' כדי להוות אלטרנטיבה לתקשורת המיינסטרים, אך הערוץ לא הצליח להתרומם ונסגר. הוא גם ניהל משא ומתן ארוך, שלא עלה יפה, לרכישת ערוץ 13, והקים את חברת התעופה 'אייר חיפה' ואת הבנק הדיגיטלי המתהווה esh.

צוק גם מעורב בהקמה ובהשקעה של סטארטפים רבים ומגוונים, כך שניתן להבין שהוא לא ממש עסוק בחברה שייסד ולמעשה הוא ממילא כבר היה שם יועץ לא מאוד מעורב. ברכישה המתקדמת של סייבראק הישראלית על ידי פאלו אלטו תמורת 25 מיליארד דולר, צוק כבר לא הוביל. יתר על כן, הוא צוטט לא פעם כמי שסבור שתחום עיסוקה - אבטחת זהויות - הוא תחום שפאלו אלטו לא צריכה להיכנס אליו. כך שמי שבאמת עוקב אחרי החברה לא ממש הופתע שצוק פרש ממנה, וגם לא מהעובדה שהמשקיעים לא התרגשו מהידעה ומניית החברה לא הגיבה למהלך.

50% מהציבור מעיד על "קושי לגמור את החודש"

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה פרסמה נתונים מהסקר החברתי 2024, המשרטטים תמונה של דפוסי ההתנהלות הכלכלית של בני 20 ומעלה בישראל. רוב הנשאלים הצהירו כי הם נוהגים לשלם חשבונות בזמן - ממוצע 4.6 מתוך 5 - ושוקלים בזירות את יכולתם לעמוד בהוצאה לפני קנייה - ממוצע 4.3.

רמת שביעות הרצון מהמצב הכלכלי האישי עמדה על 3.4 (כ־70%). הנתון דומה גם ב"הצבת מטרות כספיות ארוכות טווח וניסיון להשיגן" - 3.4. במקביל הקביעה כי "נותרה לי יתרת זכות לאחר כיסוי הוצאות החודש" קיבלה ציון 3.3 בלבד.

כאשר נשאלו אם מצבם הכספי מגביל את יכולתם לפעול בתחומים החשובים להם, הממוצע עמד על 3.1 (כ־60%). לגבי הקושי בהוצאות השוטפות, הממוצע עמד על 2.5 (50%) - נתון המעיד על כך שמחצית מהציבור מתקשה "לגמור את החודש".

הכותב הוא העורך הראשי של ערוץ הכלכלה, ערוץ 10 בשלט, www.tv10.co.il באינטרנט

יש מושג

חלון אוברטון

רעיונות מדיניות לא נולדים במרכז. הם מתחילים בשוליים כמעט הזויים, ואז זוחלים פנימה. זהו חלון אוברטון. הטווח הצר של מה שנחשב לגיטימי לדין ציבורי. מה שבפנים ראוי לשקילה, ומה שבחוץ נדחה כבלתי אפשרי. אבל החלון זה. רעיון יכול לעבור מסלול שלם: מבלתי-נתפס לרדיקלי, משם לסביר, ולבסוף לקונצנזוס. הוא אף יכול לעשות את הדרך החוצה בחזרה ולהפוך לבלתי נתפס שוב. מס עושר בארצות הברית? פעם הוקע כקומוניזם, היום הוא חלק מהקמפיינים של אליזבת וורן וברני סנדרס, ולא מופרך שבהמשך ייכנס לקונצנזוס. הכנסה אוניברסלית (הכנסה מינימלית שכל אזרח יקבל מהמדינה) התחילה כפנטזיה אוטופית ומתחילה להגיע לשיח המרכזי ואף לניסויים במדינות שונות.

איך זה קורה? מציגים רעיון באופן שוטף, בהתמדה, על פני זמן רב, עד שהציבור מתרגל אליו, ומשתמשים בטקטיקות כמו מסגור מחדש שמשנה את הטון; מפעילים קבוצות קיצוניות שלוקחות את הרעיון לקצה, ואז, כשהרעיון מוצג שוב בגרסה רכה יותר, הוא פתאום נשמע סביר; מנצלים משברים כמו הקורונה או השינוי העולמי שתביא איתה מהפכת ה־AI לצעדים זמניים שאחר כך הופכים קבועים ועוד.

חלון אוברטון איננו תיאוריה מופשטת אלא כלי אסטרטגי. מי שמבין איך להזיזו לא חייב רוב פוליטי אלא נרטיב משכנע, עיתוי נכון ושימוש נכון בכלי התקשורת. יש מחנות בארץ שעושים זאת טוב יותר מאחרים. אך בעבודה נכונה, פנטזיות כמו פירוק ההסתדרות, ביטול שכר המינימום, ביטול המועצות החקלאיות ומונופול הקרקעות של רמ"י, ואף החלת ריבונות מלאה על יהודה ושומרון, עשויים לעשות בזחילה את דרכם ללב הקונצנזוס.

נחמדים מזהב

הרב יצחק ליפשיץ

על אידיאל העוני

“אפס כי לא יהיה בך אביון... כי יהיה בך אביון” (דברים טו, ד-ו). רבים נדרשו לסתירה שיש לכאורה בפסוק זה. רש”י הסביר שמדובר בברכת ה', ורק כאשר נהיה ראויים לה, לא יחדל ממנו אביון: “אפס כי לא יהיה בך אביון” - ולהלן הוא אומר (בפסוק י"א) 'כי לא יחדל אביון', אלא בזמן שאתם עושים רצונו של מקום - אביונים באחרים ולא בכם, וכשאין אתם עושים רצונו של מקום - אביונים בכם”.

אלא שבפירושו לתלמוד (בבא מציעא לג, א) רש”י מפרש את הדברים אחרת: “אפס כי לא יהיה בך אביון - היהיו מן עניות”. התורה ציוותה עלינו לעשות ככל יכולתנו שלא נגיע למצב שבו אנחנו נזקקים לזולת. מה, אם כן, סובר רש”י? האם “אפס כי לא יהיה בך אביון” זו ברכת ה' או ציווי ה'?

נראה לי שאין ספק שמדובר בברכה, אולם לברכה יש השלכה על האופן שבו האדם מצווה לנהל את חייו. אילו היה אידיאל של עוני, לא היה ראוי לברך את האדם שלא יהיה אביון. אך מכיוון שהמצב האידיאלי הוא לא להגיע למצב כלכלי ירוד כל כך, יש בכך גם ציווי עקרוני - על האדם לעשות ככל יכולתו ולא להגיע למצב שהקדוש ברוך הוא מאחל לאדם לא להגיע אליו. במילים אחרות, הציווי נובע מן הברכה.

אידיאל עושר אומנם אין כאן, ואין זה ראוי שהאדם יהיה עבד לממונו, אבל מנגד האדם מצווה לעשות ככל יכולתו כדי לא להגיע לפת לחם.

הכותב הוא פרופסור לפילוסופיה ומחבר הספר 'כלכלה וערכי היהדות'

על הנייר | אסף נגר

הולמס פלייס - ממשבר הקורונה לצמיחה כלכלית

הולמס פלייס היא הרשת הגדולה ביותר בישראל למועדוני כושר ובריאות. החברה הוקמה בשנת 1997 והפכה לחברה ציבורית בבורסה בתל אביב בשנת 2017. עד ספטמבר 2023 הייתה החברה בבעלות קרן גרין לנטרן של ריצ'י האנטר, ומאז היא מתפקדת ללא בעל שליטה.

הרשת נהנית מהעלייה העולמית במודעות לבריאות וכושר, תופעה שגם בישראל זוכה להדר. קופות החולים בישראל מציעות למבוטחים שלהן הטבות לעידוד פעילות גופנית, דבר שהוביל לעלייה בביקוש למועדוני כושר ובפרט לפעילויות מגוונות המתאימות לכל הגילים. תופעה זו הובילה לצמיחה במנויים וברווחים של הרשת.

הולמס פלייס מחולקת לשני מגזרים עיקריים: מגזר הפרמיום ומגזר ה-Low Cost. מגזר הפרמיום כולל 32 מועדונים תחת המותגים 'הולמס פלייס' ו'גו אקטיב', המהווים כ-70% מהכנסות החברה. מועדונים אלו מציעים חוויית כושר מקיפה בסגנון קאנטרי קלאב, הכוללת חדרי כושר, בריכות שחייה פנימיות וחימומים, סאונות, מגרשי טניס, פילאטיס מכשירים, חדרי ספינינג וחוגים. מספר המנויים במגזר זה עומד על 115 אלף, עם עלות חודשית ממוצעת של 360 שקלים.

מגזר ה-Low Cost כולל 41 מועדונים תחת המותג 'אייקון', עם 81 אלף מנויים. מועדונים אלו מציעים חדרי כושר וחוגים בלבד, ומניבים 30% מההכנסות. עלות המינוי החודשי במגזר זה היא 190 שקלים בממוצע.

בסך הכול מספר המנויים ברשת עלה בשנה האחרונה ב-10% והגיע ל-200 אלף. המגוון הרחב של המועדונים מאפשר לרשת להתאים את שירותיה לצרכים שונים של ציבור הלקוחות.

בשנים האחרונות התמודדה החברה עם אתגרים לא פשוטים,

* גילוי נאות: הכותב מחזיק ב'נוסטרו' בנייר הערך המסוקר ויש לו עניין במניה

עצם העניין | גיא מור

בירוקרטיה ושלוש העלויות של רגולציה שלא מדברים עליה

כשרוצים להתלונן על מה שלא עובד במדינה מקובל להתלונן על הבירוקרטיה הישראלית: טפסים, מסמכים, בדיקות ודיווחים. אלה הדברים שאנחנו פוגשים ביום יום ומתסכלים אותנו, ובצדק. אבל מאחורי הררי הטפסים מסתתרות שלוש עלויות נוספות של רגולציה ממשלתית - כבדות לא פחות, ולעיתים הרסניות יותר. אלו עלויות שלא מדברים עליהן מספיק, וחשוב לעסוק ולטפל גם בהן.

העלות הראשונה היא דרישות התוכן. רגולציה היא לא רק תהליך אדמיניסטרטיבי, היא קובעת מה צריך לעשות: אילו אמצעי בטחיות להתקין, איך לבנות מבנים ומה יהיה ההרכב של מוצרים שונים. הדרישות הללו הן לב רגולציה. מדובר באמצעים חשובים כדי להגן על הבריאות, הבטיחות והסביבה. אבל לעיתים הן מוגזמות, מסורבלות או פשוט מיושנות. לטפל בהן זה אתגר גדול יותר מאשר בבירוקרטיה, בגלל שלא מדובר בטופס

מיותר אלא בהחלטה מקצועית מהותית. אבל דווקא ליבת הרגולציה לפעמים מעמיסה יותר מדי או יוצרת מגבלות עודפות. העלות השנייה היא ימי ההמתנה. אזרח או עסק שהגיש בקשה לרישיון או היתר צריך להמתין עד שיקבל אישור. ימי המתנה הם פרק הזמן שבו צריך לעצור ולהמתין עד שנקבל אישור. זה יכול להימשך ימים, שבועות ולעיתים חודשים של המתנה, שבהם אי אפשר להתחיל לעבוד. דמיינו שאתם רוצים לפתוח עסק. שכתם נכס, התקנתם את כל הציוד הדרוש והגשנתם בקשה לרישיון עסק. עכשיו אתם צריכים לחכות כמה חודשים. במהלך התקופה אתם תשלמו שכירות וארנונה, אבל אסור לכם להפעיל את העסק. ההמתנה הזאת היא הרבה יותר מעוגמת נפש, היא יוצרת חוסר ודאות ופגיעה ממשית בפעילות הכלכלית. תחשבו על תרופה שאסור למכור כי ההמתנה לרישיון נמשכת שנים, או על פרק

הזמן שלוקח לקבל היתר בנייה. זמן שווה יותר כסף מכסף. העלות השלישית היא העלויות הנסתרות - מה שלא קורה. אלו הפעולות שאנשים מוותרים עליהן, העסקים שלא נפתחים וההשקעות שלא יוצאות לדרך משום שהרגולציה מציבה חסמים. לפעמים זה כמעט בלתי נראה. מי מכיר את העסק שמעולם לא קם? אבל הנזק אדיר. כך, למשל, אם נחמיר מאוד את הבדיקות של תרופות חדשות, ניצור עלויות בגין הבדיקות, ובנוסף לכך פחות יזמים וחברות יבקשו לרשום בישראל תרופות חדשות. אף אחד לא יספור כמה תרופות לא הגיעו לישראל בגלל החמרת הבדיקות, אבל ההשפעה הזאת ממשית וכואבת.

השיח הציבורי מתמקד בדרך כלל בתהליכים בירוקרטיים, אבל שלוש העלויות האחרות - דרישות התוכן, ימי ההמתנה, והעלויות - יקרות בהרבה. הן

ציצית ותפילין לנשים

מצוות ציצית נוהגת ביום בלבד, ממילא נשים פטורות ממנו ← מתרגום יונתן בן עוזיאל משמע שיש איסור לנשים להתעטף בטלית משום "לא ילבש" ← נשים פטורות גם ממצוות תפילין, מכיוון שגם היא מצוות עשה שהזמן גרמא ← רוב האחרונים כתבו שיש למחות בנשים שרוצות להניח תפילין ← למעשה, נשים שרוצות להתעטף בטלית בצנעה, רשאיות לעשות כן ← לא נכון למחות כלפי נשים שמזלזלות במצוות שונות ומתעטפות בטלית ומניחות תפילין בפרהסיה בהפגנתיות, אלא לבקר באופן מועיל

שאלה: מדוע נשים אינן נוהגות לקיים מצוות ציצית ותפילין, הרי הפטור של נשים ממצוות אלה הוא משום שהן מצוות שהזמן גרמן, ואם כן הכלל הוא שאין לנשים חובה לקיימן אבל אם יקיימו אותן תהיה להן מצווה, כמו מצוות שמיעת שופר בראש השנה ונטילת לולב בסוכות? ומה צריך להיות היחס לנשים שרוצות לקיים את מצוות הציצית והתפילין?

שאלה נוספת: כיצד נכון להתייחס לנשים שבהפגנתיות מתעטפות בציצית ומניחות תפילין, ונראה שהן עושות זאת בחוצפה והתרסה כנגד המקובל אצל שומרי התורה והמצוות?

תשובה: נברר סוגיה זו בהרחבה לפי הסדר.

המחלוקת וההלכה אם נשים חייבות בציצית

נחלקו התנאים לגבי חובת נשים בציצית (מנחות מג, א-ב). לדעת תנא קמא, נשים חייבות בציצית, שכן לדעתו מצוות ציצית אינה תלויה בזמן אלא נוהגת ביום ובלילה, וממילא נשים חייבות בה. וכן נהג רב עמרם חסידא שהטיל ציציות בבגדי הנשים שבביתו (סוכה יא, ב). ואילו לדעת רבי שמעון נשים פטורות מציצית, כי היא מצווה שנוהגת ביום ולא בלילה, וממילא תלויה בזמן ונשים פטורות ממנה.

נשים שמתעטפות בציצית מקיימות מצווה

להלכה נפסק שמצוות ציצית נוהגת ביום בלבד (שולחן ערוך אורח חיים יח, א), וממילא נשים פטורות ממצוות ציצית. כלומר נשים שלובשות בגד של ארבע כנפות אינן חייבות להטיל בו ציצית, אבל אם יטילו בו ציצית תהיה להן מצווה. ולמנהג השולחן ערוך לא יברכו על הציצית, ולמנהג הרמ"א אף יברכו על הציצית.

וכן כתב בשולחן ערוך לגבי מצוות ציצית: "נשים ועבדים פטורים, מפני שהיא מצוות עשה שהזמן גרמא" (אורח חיים יז, ב). הוסיף הרמ"א: "ומכל מקום אם רוצים לעטפו ולברך עליו הרשות בידן, כמו בשאר מצוות עשה שהזמן גרמא". אך הוסיף הרמ"א: "אך מחזי (נראה) כיוהרא, ולכן אין להן ללבוש ציצית, הואיל ואינו חובת גברא". אולם היו נשים שנהגו לקיים מצוות ציצית, כפי המובא במהרי"ל. כמו כן העיד רבי יוסף משאש (ממרוקו ואלג'ריה) על נשים צדקניות שהיו מתעטפות בציצית ומניחות תפילין (נחלת אבות חלק ה, עמ' רסח).

המנהג שאין מתעטפות וסיבותיו
בפועל, רוב הנשים ככולן לא נהגו להתעטף בציצית. המהרי"ל (רבי יעקב לוי מולין, שו"ת החדשות ז), שהיה אחד מאחרוני הראשונים באשכנז (ה'קכג-ה'קפו, 1363-1427), כתב כמה טעמים לכך: חשש לאיסור כלאיים, הוצאה בשבת, מנהג הדיוטות ויוהרה, ועוד טעם על פי הסוד. עוד כתב בספר מהרי"ל (מנהגים, ציצית ד), שלא היה נראה בעיניו "מה שיש נשים מכניסות עצמן לחיוב ציצית. ושאלו לו: מפני מה

אינו מוחה ביד הרבנית מ' ברונא בעירו שהניחה בכל עת טלית קטן. והשיב שמא אינה מקשבת לי, ועל כהאי גוונא אמר מוטב יהו שוגגין ואל יהו מזידין". אולם רוב הטעמים שהביא אינם אלא חששות רחוקים, והטעם העיקרי שכתב בשמו בעל האגור (הלכות ציצית כז) הוא משום יוהרה: "ונשאל מהר"י מולן, והשיב דנשים הלובשות ציצית שטות הוא ומחזי כיוהרא". בעל האגור הוא רבי יעקב ברוך לנדא, שאביו היה תלמיד של מהרי"ל.

כאמור, כך כתב הרמ"א, שהתעטפות בציצית לנשים "מחזי (נראה) כיוהרא, ולכן אין להן ללבוש ציצית, הואיל ואינו חובת גברא". כלומר, שלא כמו מצוות קריאת שמע, שופר ולולב, שגברים חייבים בהן, וממילא יש מעלה שנשים יקיימו אותן. במצוות ציצית גברים אינם חייבים כל עוד אין להם בגד של ארבע כנפות, ורק אם יתעטפו בבגד ארבע כנפות, תהיה להם מצווה להטיל בבגד ציצית (ערוך השולחן יז, ב-ג).

האם יש חשש "לא ילבש"

מתרגום יונתן בן עוזיאל (דברים כב, ה) משמע שיש איסור לנשים להתעטף בטלית משום "לא ילבש", וכך צריך להיות הדין לגבי תפילין. ויש מהאחרונים שהזכירו חשש זה, ובהם בן איש חי (לך לך יג). אומנם כל הראשונים ורוב ככל האחרונים לא הזכירו בעיה זו. וביאר מהר"ם שיק (י"ד קעג), על פי ה"טו (קפב, ד), שאיסור "לא ילבש" הוא כאשר לובשים בגד לשם נוי, אבל כאשר לובשים אותו לשם מצווה אין איסור "לא ילבש". בכל אופן אם יוסיפו לבגד צבעים כמקובל בבגדי נשים, גם למחמירים לא יהיה בכך איסור "לא ילבש".

נשים בתפילין

המשנה במסכת ברכות (כ, א-ב) אומרת שנשים פטורות ממצוות תפילין. וביארו חכמים שהסיבה לכך היא שתפילין היא מצוות עשה שהזמן גרמא, שבשבתות וימים טובים אין מניחים תפילין. בתלמוד הבבלי (עירובין צו, א) מסופר על מיכל בת שאול שהייתה מניחה תפילין ולא מיחו בה חכמים. לעומת זאת בתלמוד הירושלמי (ברכות ב, ג) אמרו שמיוחו חכמים במיכל בת שאול על שהניחה תפילין.

מחלוקת הראשונים

יש אומרים שההלכה כמבואר בירושלמי, ומוחים

ביד אישה שרוצה להניח תפילין. כן כתבו הראב"ד, ריא"ז, כלבו (סימן כא) בשם הר"ם מרוטנבורג, תשב"ץ קטן (ע"ר).

אולם מנגד יש סוברים שהלכה כמבואר בתלמוד הבבלי, שאין למחות ביד אישה שרוצה להניח תפילין. כך כתבו בספר החינוך (תכא), המאירי (עירובין צו, א), וכן עולה מהרמב"ם (הלכות ציצית ג, ט), והרשב"א (א, קכג). וכן אפשר ללמוד מעוד ראשונים שכללו את מצוות התפילין עם שאר מצוות עשה שהזמן גרמן בלא שום חילוק, ומהם: בה"ג, רי"ף, ר"ן וריטב"א. וכן סיפרו על כמה צדקניות בדורות הראשונים והאחרונים שנהגו להניח תפילין, ומהן בנותיו של רש"י ואשתו של רבי חיים בן עטר.

דעת רוב האחרונים שלא יניחו

אולם רוב האחרונים כתבו שיש למחות בנשים שרוצות להניח תפילין. כך כתב רמ"א (לח, ג): "ואם הנשים רוצין להחמיר על עצמן, מוחין בידם (כל בו)". וכן כתבו רבים ובהם: ים של שלמה; מהריק"ש, לבוש ג; מגן אברהם ג; ברכי יוסף לח, א; פרי מגדים א"א ג; יפה ללב ב; משנה ברורה ב, יג.

הסיבה שיש למחות לדעת האחרונים

הראשונים ביארו שטעם הסוברים שיש למחות בנשים שלא יניחו תפילין הוא מפני שצריך להקפיד בעת הנחת תפילין שהגוף יהיה נקי, ולא יפיחו בהן. וכן צריך להיזהר מהיסח הדעת, ונשים שאינן זריזות להיזהר בכך, ובמקום מצווה תהיה בידן עבירה (תוספות עירובין צו, א ד"ה "מיכל", ראב"ד, ר"ן וריטב"א).

אומנם ידוע שיש נשים שיודעות להיזהר כראוי בכל הנצרך בעת הנחת התפילין. וככל שיותר נשים ידעו לקרוא וללמוד, יותר נשים יוכלו להיזהר בכך. לפיכך ביארו האחרונים שאם הנשים היו חייבות בתפילין, לא היה החשש מגוף שאינו נקי והיסח הדעת פוטר אותן מהמצווה. אבל כיוון שהן פטורות ויש חשש נקיות - הורו שלא יניחו (מגן אברהם לח, ג). שכן אף הגברים כעיקרון היו צריכים להניח תפילין במשך כל היממה, וגורו חכמים שלא יניחו בלילה שמא יירדמו ויפיחו בהן ויתבזו. והוסיפו הראשונים והורו שלא להניחם גם במשך היום, מפני שאמרו חכמים (שבת מט, א) שהתפילין צריכות גוף נקי כאלישע בעל כנפיים. ואם יניחום כל היום מסתבר שרבים יחטאו ויתבזו על ידם. אבל כיוון שגברים חייבים להניחם פעם ביום, הורו להניחם בתפילת שחרית, שאז הגברים מרוכזים

בדברים שבקדושה והחשש שלא ישמרו על גוף נקי פוחת. אבל נשים שאינן חייבות בכך, מדוע שיתכנו בפגיעה בכבוד התפילין (מגן אברהם לח, ג; ערוך השולחן לח, ו).

אומנם גם מהאחרונים יש סוברים שאישה שיודעת לשמור על גופה ומחשבתה בנקיות, רשאית להניח תפילין (עולת תמיד לח, ג, עדותו של רבי יוסף משאש לעיל).

הלכה למעשה

נשים שרוצות להתעטף בטלית בצנעה, רשאיות לעשות כן. וזאת משום שעיקר הטעם שהורו שלא להתעטף הוא משום יוהרה, שלא יתגאו בכך על מנהג כל הנשים הצדקניות שאינן נוהגות להתעטף בציצית, אבל בצנעה אין חשש יוהרה ומותר. למנהג יוצאות אשכנז יברכו על הציצית, ולמנהג יוצאות ספרד לא יברכו (פניני הלכה תפילת נשים ב, ח). ואם נשים רבות ינהגו כך בצנעה לשם שמיים, במשך הזמן גם אם יקיימו בפרהסיה כבר לא ייחשב הדבר כיוהרה. אומנם לגבי תפילין, ההוראה לנשים שלא יניחו. ואישה שלמרות זאת תשתוקק ותרצה להניחן בצנעה, יש לה על מי לסמוך.

משמעות המחאה והביקורת

הדעה הסוברת שחכמים מיחו במיכל בת שאול שהניחה תפילין, הכוונה שהעירו לה שאין נכון לנהוג כך. ומן הסתם עשו זאת רק מפני שהניחה בפרהסיה. אבל אין הכוונה שעשו כנגדה הפגנות או העליבו אותה, כי אחרי הכול היא מקיימת מצווה.

דברי הרב פיינשטיין זצ"ל

אומנם הרב פיינשטיין (אגרות משה אורח חיים ד, מט) כתב לגבי נשים פמיניסטיות שרוצות להתעטף בציצית, שאם מגמתן לשם שמיים, מצווה בידן. אבל כאשר כוונתן מצד תרעומתן על התורה שאינה משווה בין גברים לנשים "אין זה מעשה מצווה כלל, אלא אדרבה מעשה איסור" - איסור הכפירה שחושבת שאפשר לשנות את התורה.

כיצד להתייחס לפמיניזם הדתי

למעשה נראה שאין נכון לערב את המאבק בצדדים השליליים שבתנועה הפמיניסטית כדי לבקר את מי שרוצות לקיים מצוות מתוך הזדהות עם הצדדים החיוביים של התנועה הפמיניסטית. וכפי שביאר מרן הרב קוק שאין לדחות שום תנועה שמבקשת להוסיף טוב, כי בכולן יש ניצוצות אלוקיים, ובדחייתן יש פגם באמונה שגורם למשברים וייסורים, אלא התיקון הוא להרבות עליהן אור ממקור ישראל, כדי שאכן יוסיפו טובה וברכה ("יסורים ממרקים", זרעונים, אורות). ואף כלפי נשים שמזלזלות במצוות שונות ומתעטפות בטלית ומניחות תפילין בפרהסיה בהפגנתיות לא נכון למחות, אלא לבקר באופן מועיל את הראוי לביקורת ולכבד את הראוי לכבוד. ■

מכונת הגינויים

חמורה ככל שתהיה התבטאותה של טלי גוטליב, היא מתגמדת מול עבריינות השופט שנגדו התריסה. אבל אותו השרים לוין ושקלי שכחו לגנות

הכלל הזה לא חל על חברי כנסת, ולשופטים אין שום כלי חוקי להתמודד עם חבר כנסת שמפריע בדיון). אבל אסור לפי החוק לפנות את כל האולם בדיון שאינו בדלתיים סגורות. חבר הכנסת אריאל קלנר התלונן על השופט עמית בפני נציב תלונות הציבור על שופטים, וכעבור זמן מה חזר אליו השופט קולה עם התשובה: ברור שאם מותר לשופט לגרש מהאולם אדם אחד, מותר לו לגרש את כולם. ובכן, זה לא ברור, וזה גם לא נכון משפטית. לא רק משום שהחוק קובע שבית משפט ידון בפומבי, אלא גם משום שפסיקותיו העיקשות של בית המשפט העליון שסיכלו הריסת בתי מחבלים, לימדונו כמה חמורה היא ענישה קולקטיבית. עמית גירש מאולמו אורחים שלא עשו דבר, ואפילו אשר קולה, תקוות הימין שמינויו עלה בדמים פרלמנטריים רבים, הרכין ראש בפני הנשיא, ולא גבה כל מחיר מהשופט העבריין. מה לנו כי נלין אפוא על שופט המחוזי מיכלס, שרמס באבחה אחת שני סעיפים מחוק החסינות? שיקלי ולוין אצו רצו לגנות את גוטליב, ולא מצאו אף לא מילת גינוי אחת לשופט העבריין. זוהי חד־ צדדיות קיצונית, עיוורון סלקטיבי מביש. לכן, את דעתי שלי על השימוש בביטוי "יודנראט" לא אכתוב כאן. מין חד־צדדיות שכזו.

חברי כנסת מהאופוזיציה, לצד אקטיביסטים מזונים שונים, הפכו את דיוני הכנסת לבלתי אפשריים. קדושתם של משפחות החטופים ומשפחות שכולות, לוחמים קטועי גפיים ונשות מילואימניקים, גוברת על קדושת הליך החקיקה. לא ניתן לנהל דיונים, והכנסת משותקת. איך יכולים ראשי הוועדות לקיים כך דיונים? ובכן, שיתמודדו. זה מחיר חופש הביטוי, הדמוקרטיה. אותו עיקרון בדיוק חל גם על בתי המשפט, משעה שתחבו את טופריהם לשיח הפוליטי. אם מותר לפוצץ דיונים בכנסת, מותר לפוצץ דיונים גם בבית המשפט. זה המצב מבחינה מוסרית, והוא בוודאי תקף על חברי הכנסת הפועלים במסגרת חסינותם.

את חתרנותו של השופט מיכלס יש לראות בהקשר רחב: הוא הולך בדרכו של השופט יצחק עמית, שאך לפני חודש וחצי הפר את החוק עת הרחיק באלימות מהאולם את כל ה"אורחים", לרבות בני משפחות שכולות, בדיון על הדחת ראש השב"כ לשעבר רונן בר. החלטתו של עמית לא חוקית, משום שלפי סעיף 68 לחוק בתי המשפט, "בית משפט ידון בפומבי". שופט יכול לקבוע בתנאים מסוימים שהדיון יתנהל בדלתיים סגורות. הוראה זו לא נקבעה בתיק רונן בר. הוא גם יכול להרחיק אדם מהאולם אם הפריע (כאמור,

בעיני גוטליב, היא השמיעה באולם את זעקת בוחריה. או אז עבר השופט מיכלס על החוק, והורה להוציא את גוטליב מהאולם. חברת הכנסת גוטליב השתמשה בחסינותה הפרלמנטרית, ומיכלס הורה למאבטחים שוב בניגוד לחוק, להוציא אותה מהאולם בכוח.

הבה ננתח את האירוע, ראשית מבחינה משפטית ואז מבחינה מוסרית: סעיף 1 לחוק החסינות קובע כי "חבר הכנסת... יהיה חסין בפני כל פעולה משפטית... בשל מעשה שעשה - בכנסת או מחוצה לה - אם המעשה במילוי תפקידו כחבר הכנסת". כלומר צווים של שופטים הם אוויר דליל מבחינת חברי כנסת. הם משוללי תוקף משפטי. כדי לשלול כל שארית של ספק, בא סעיף 9 לחוק החסינות ומחדד: "שום הוראה האוסרת או המגבילה את הגישה לכל מקום במדינה, שאינו רשות היחיד, לא תחול על חבר הכנסת". שוב השופט מיכלס חרג מסמכותו כשהורה להוציא את גוטליב מהאולם.

מצינו אפוא כי החוק לצידה של גוטליב, אבל מה עם המוסר? אנה אנו באים אם כל חבר כנסת יראה עצמו חופשי לפוצץ כל דיון משפטי שימצא לנכון? ובכן, את התשובה לכך ניתן לראות בכל דיון של ועדות הכנסת מאז תחילת מרד השמאל.

"זו לא דרכנו", הטיח השבוע השר יריב לוין בטלי גוטליב, והוסיף: "הודעו עתי מההתנהלות המבישה של חברת הכנסת טלי גוטליב". חטאה של גוטליב, למי שפספס, היה שכירתה מאבטח של משמר בתי המשפט בכינויים "בהמה" ו"יודנראט". עמית סגל אף פרסם ציוץ הפורט את 400 ימי המילואים שנזקפים לזכותו של אותו מאבטח. גם השר שיקלי, משום מה, מצא לנכון להצטרף למקהלת המגנים: "אין שום מקום לזילות שואה ולהטחת עלבונות באנשי משמר בתי המשפט".

לוין ושיקלי מיהרו לגנות את גוטליב, אבל הם שותקים מול ההתנהלות הבריונית־עבריינית של השופט מיכלס, שנתן את הפקודה הלא חוקית לאותו מאבטח אנונימי. לכנות אדם בשם "יודנראט" זה חמור. אבל כששופטים רומסים את החוק, את הפרדת הרשויות, מתנהגים כמו שליטים חסרי רסן, זה חמור שבעתיים.

נחזור על העובדות הידועות: ביום שלישי דן השופט מיכלס בהגבלות על דובר ראש הממשלה יונתן אורין, לנוכח שלל הפרשיות שמנסים להדביק לו חתרני השב"כ והפרקליטות. חברת הכנסת גוטליב התייצבה בדיון כדי לעשות את עבודתה הפרלמנטרית ולבקר את הרשות השופטת. כשאמר נציג הפרקליטות דברים הזויים

שובה של "בעיית היהודים"

תמיכת האירופים במאבקו של העם הפלשתיני המומצא נגד מדינת ישראל היא המשך לאנטישמיות צרת העין שלא יכלה לשאת את הצלחת היהודים והשתלבותם במדינות אירופה לפני השואה

עכשיו שוב ברור לכולם שהיכן שיש יהודים יש בעיה - בעיית היהודים. ליהודים האלה יש צבא חזק, היי טק, חקלאות למופת, מקורות אנרגיה, ואפילו מים בשפע גם בעת בצורת. הם פשוט משגשגים בעוד שהסביבה שלהם סובלת. זה לא פייר! כמענה לבעיה הישנה נושנה שחזרה וניעורה מחדש, המציאה סביבתנו הסובלת מנוכחותנו את "העם" הפלשתיני, שלא היה קיים לפני קום המדינה. עכשיו הוא כן קיים בגרטיב הבין־לאומי שמחבק אותו בתור עם קטן וגיבור שלקח על עצמו להעמיד את היהודים במקומם. לפתור את בעיית היהודים במזרח התיכון, כך שעמי האזור יזכו לחיים מאושרים יותר, בלי יהודים, כמו עמי אירופה אחרי השואה. אך טבעי שעמי אירופה, שמכירים את בעיית היהודים מהעבר הלא רחוק, נחלצים לעזרת "העם" הפלשתיני. אולי הוא יצליח במקום שהם לא לגמרי הצליחו.

כיצד תסתיים הסאגה הטרגית הזאת של בעיית היהודים? ובכן, אנחנו יודעים כיצד: העולם יכיר בכך שהיהודים הם לא בעיה אלא הפתרון. יכירו וידעו כל יושבי תבל כי ביתו יתברך בית תפילה ייקרא לכל העמים. זה מה שיהיה בסוף. השאלה היא רק מה יהיה באמצע, בדרך לשם.

וכמו הרצל והתנועה הציונית בצד היהודי, גם בצד של הגויים היו כאלה שלא נרגעו מבעיית היהודים. כמו הרצל וחבריו, גם הם חיפשו את הפתרון האולטימטיבי - או אם תרצו, את הפתרון הסופי - כדי לעקור את הבעיה הנוראית הזאת מן השורש. במיוחד בצרפת ובגרמניה היו מי שהקדישו את חייהם לפתרון בעיית היהודים. בסוף הגרמנים היו מוכשרים ושטניים יותר מהצרפתים, ובדרך הג'נוסייד שלהם הם אכן כמעט הצליחו לפתור את הבעיה סופית - אבל רק כמעט.

אחרי השואה העולם האירופי הפסיק לדבר על בעיית היהודים. הם הרגישו לא נוח, והאמת - לא נעים לומר - הבעיה גם נפתרה אצלם במידה רבה. היו באמת פחות שופטים יהודים, פחות עיתונאים יהודים ופחות בנקאים יהודים באירופה. גם זרימת הרוכלים היהודים מגליציה לווינה ולברלין פסקה לחלוטין. נראה היה שבעיית היהודים אכן נפתרה. אלא שעכשיו, יותר מיובל וחצי שנים אחרי הקמת מדינת ישראל, בעיית היהודים צצה שוב במלוא עוצמתה. זה לא קרה מיד עם קום המדינה. בהתחלה מדינת ישראל אף זכתה לליטוף אוהד מאומות העולם, בכל זאת היה מדובר באנשים מוכי גורל עם סיפורי ילדות קשים, אבל זה היה זמני.

הייתה יהודייה, התבטא פעם שיש יותר מדי שופטים יהודים. למה זאת בעיה? הם לא שופטים משפט צדק? ובכן, לא זו הבעיה, אלא הבעיה היא שהם יהודים. יש פשוט את הבעיה הזאת, בעיית היהודים, מה לא ברור?

השופטים היהודים לא היו לבד. היו גם יותר מדי עיתונאים יהודים, יותר מדי אנשי תרבות יהודים, יותר מדי בנקאים יהודים, יותר מדי עורכי דין יהודים וגם יותר מדי רופאים יהודים. לא שאלה עשו משהו לא טוב, אבל הם היו יהודים, וזו בעיה. ולעומת זאת היו פחות מדי מנגי רחובות יהודים, פחות מדי עובדי בניין יהודים, פחות מדי מלצרים יהודים, פחות מדי עניים יהודים.

אם כי לגבי העניים זה לא לגמרי מדויק. גרמניה ואוסטריה למשל התמלאו בהמוני אוסטיון (יהודים ממזרח אירופה שחיפשו את מזלם בארצות מתורבתות יותר). אלה דווקא כן היו עניים. אבל גם הם היו בעייתיים. הם התפרנסו כרוכלים, התמקחו על המחירים ועשו רושם לא תרבותי. בקיצור, בעיות על גבי בעיות. ליהודים הייתה, למרות מספרם הזעום, נראות וכולטות שעברה את הטעם הטוב. זה העסיק את כולם, כל ילד באירופה שמע על בעיית היהודים.

חוזה המדינה הרצל, שבזכותו קמה מדינת ישראל, ביקש לפתור את בעיית היהודים. כן, הייתה בעיה כזאת באירופה: בעיית היהודים. הרצל התעורר אליה כאשר שם לב לכך שבתודעת עמי אירופה, בשיח שהתנהל מעל דפי העיתונות, במערכת הפוליטית ובאקדמיה - בעיית היהודים הייתה כל־נוכחת. זאת ועוד, היא הייתה חריפה ביותר דווקא במדינות שבהן היהודים ניסו בכל כוחם להיות כמו כולם, במקומות שבהם ניסו לפתור את בעייתם על ידי התבוללות תרבותית והשלת כל סממן יהודי מעליהם.

אולם כל זה הויק יותר משעזר להם. אפילו חתן פרס נובל לספרות תומס מאן, האינטלקטואל הגרמני הבולט ביותר שנלחם בנאצים ושאשתו

לדוד סלומון

מזל טוב לנישואיך עם רוני ריקלין

יהי רצון שיהא ביתכם בניין עדי עד

בשבוע

21.08.2025 | 42 **בשבוע** | כ"ז באב תשפ"ה

דעות

מיכל וולדיגר

להקשיב לרוב הדומים

הכאב על החטופים הוא כאב לאומי המשותף לכל חלקי העם, וצביעתו בצבע פוליטי חד-ממדי תוך השתקת דעות אחרות מסכנת את הדמוקרטיה ופוגעת ביכולת שלנו להתמודד עם המציאות המורכבת

ביבי", בלי כל קשר לנושא שבמחלוקת. זו לא צריכה להיות המציאות שלנו.

הלקח האמיתי מהמחאה הזאת, שהייתה יכולה להיראות אחרת לגמרי, הוא כמה שברירי המרחב הדמוקרטי שלנו. כמה מהר קומץ קטן יכול לגרום לרוב לשותק. כמה קל להפוך את מי שאינו מסכים לטועה. זהו אולי החורבן הפנימי המסוכן ביותר שאנחנו צריכים להיזהר מפניו.

אני מקווה שהשיח שלנו ישתנה, שנדע לתת מקום לכלל הקולות, גם אם הם שונים, גם אם הם פחות פופולריים. רק מתוך שיח פתוח, כן ואמיתי, שיח מתוך הקשבה ומתוך ריבוי דעות, תוכל לצמוח הדרך הטובה ביותר. הלב עם המשפחות כל הזמן, עם כל אם ואב שמחכים, עם כל ילד שנשאר מאחור, עם כל המשפחות שמחכות לשובם של יקיריהן. אין לנו הפריבילגיה להיות מפולגים מול הכאב הזה. אבל דווקא משום כך אסור לנו לתת לקומוץ להשמיע קול יחיד. חייבים להשאיר מקום לשיח אמיתי, לחיבוי קולות, לאחריות משותפת.

הכותרת היא חברת כנסת

מטעם מפלגת הציונות הדתית

הדרך להשיב את החטופים? איך אנו דואגים שאסון כזה לא יקרה בשנית? מהו המחיר הביטחוני והמדיני של עסקאות שנותנות אוויר לחמאס, ובכך לוקחות אותנו אחורה? האם כל דרישה שנשמעת ברחוב יכולה להתמלא במציאות המורכבת שלנו? שאלות אלו ודאגות אחרות אינן בהכרח משויכות לימין או שמאל. אלו שאלות של אחריות לאומית.

נכון, קרה אסון. נכון, זה קרה במשמרת שלנו. נכון, זו האחריות שלנו. אבל דווקא בשל כך ובשל הרצון לראות את כל החטופים בבית, אסור לשטח את השיח, אסור להסית ולפלג ולהפוך את מי שחושב אחרת ממך לאויב, לחסר רגשות. אסור לבלבל בין אויב לאוהב. אסור לנו לוותר על האפשרות להעלות שאלות, להתווכח, להציע דרכים נוספות. שתיקה שנכפית בכוח הצעקות איננה סולידריות. היא פשוט פחד.

יש משהו עמוק ומדאיג באופן שבו התרגלנו לתת דיעש לנצח את התוכן. במקום דיון ענייני, אנחנו נמשכים אל מי שצועק חזק יותר, או אל מי שמחשיב את עצמו מוסרי יותר. במקום להקשיב לכל הקולות, אנחנו נותנים לתקשורת לקבוע בעבורנו מי טוב ומי רע, מה נכון ומה צודק. וכך השיח כולו הופך ל"כ"יבי, לא

אחת, צורחת, שאינה מוכנה לקבל שום דבר חוץ מאת דעתם הבלעדית, והיא בעיקר "רק לא ביבי".

בשנים האחרונות, בוודאי בתקופת הרפורמה המשפטית אך גם לפני, לא פעם אני תוהה: האם כך נראית דמוקרטיה? האם זו הדרך להביע דעה, כשכל מי שאינו מצטרף לדרישה ולדעה המוחלטת של אותו קומץ, נתפס כבוגד, כאטום, כחסר לב? כזוהי השיח, אנשים רבים פשוט שותקים. הם מפחדים לדבר, מפחדים להביע עמדה שונה. מדובר בהשתקה, והיא כל כך מסוכנת. ראו מה קרה לנו בשבעה באוקטובר, לאור הקונספציה של צבא קטן וטכנולוגי. אסור היה לשאול, לעורר ספק, כי אם עשית זאת הפכת ללאויב, לקיצוני, פסול ומוקצה. כך בדיוק נעלמות המורכבויות, משוטחים הדברים שדורשים יותר בירור ומחשבה. השאלות הקשות נשכחות, והדמוקרטיה שלנו, שנשענת על ריבוי קולות ומחלוקות לגיטימיות, הופכת לזירה רדודה וחד־צדדית.

אני כואבת כל כך את כאבם של משפחות החטופים, המשפחות השכולות, הפצועים ומשפחותיהם. אבל לצד הכאב ישנן גם שאלות קשות מאוד, וישנם המדינה, העם כולו, הכלל שעלינו לדאוג גם לו. מהי

השבוע התקיימה מחאה נוספת למען השבת החטופים. אתעלם מכך שעד לרגע זה ממש לא ברור לי מה היה האירוע - שביטה כללית של המשק, מחאה והפגנות או בכלל אירוע הוזהרות. לשאלה זו יש השלכות משמעותיות, אבל כאמור נתעלם מכך. זעקת המשפחות של החטופים קורעת את הלב, כואבת עד אימה. אין לי ספק שאין אחד בארץ שאינו רוצה לראות את החטופים חוזרים הביתה - החיים לשיקום, מחובקים ועטופים על ידי יקיריהם, והמתים לקבורה מכובדת.

לצד ההזדהות עם הכאב, עם המשפחות והחטופים, אני לא יכולה להתעלם מתחושת הדו"ה ו הקשה שהתעוררה בי השבוע. תחושה של אכזבה מהאופן שבו קומץ קטן, אך קולני מאוד, מצליח שוב לצבוע את השיח הציבורי, את האמפתיה כלפי החטופים ומושפחותיהם, בצבע פוליטי חד־ממדי. שוב ישנה דעתה אחת לגיטימית, וכל מי שחושב אחרת - הוא דעתה אינם לגיטימיים, הוא אכזר, רע, אויב העם. אין מגוון דעות, אין דרכים שונות לחשוב על סוגיית החטופים, אין שאלות אסטרטגיות, ביטחוניות ולאומיות מורכבות ביותר. במקום ריבוי קולות נשמעת מקהלה

התעלות מוסרית חלולה. הם מרגישים שהם מוסריים יותר, שהם עושים משהו נכון וחשוב למען החטופים. הם זוכים לתחושת צדקנות מוסרית, ולהרגשה שהם מעומדים בצד הנכון של ההיסטוריה. אלא שמדובר במוסריות שמתבססת על פגיעה באחרים, בלי לשלם את המחיר שכל קבוצה אחרת הייתה משלמת.

המפגניים היום נהנים מחסיונות משפטיים ותקשורתית מפני ההשלכות של מעשיהם. הם יודעים שחסימת כבישים, הפרעה לתנועה, מניעת אורחים ממלהגיע לעבודתם או לבתי חולים תוצג בכלי התקשורת כמכמזעשים נאצלים ולא תביא עליהם כל עונש. המערכת המשפטית מתייחסת לזה כהפגנה לגיטימית, ולא כאל פשיעה שפוגעת בזכויות הבסיסיות של מיליוני אזרחים. התוצאה היא התנהגות אכזרית ואלימה כלפי הציבור, ועדיין המפגניים מרגישים צדיקים ומוסריים. כבגלל ההתנהגות המזעזעת הזאת. בעצם יש כאן ההמחזיר האישי שכל קבוצה אחרת במדינה משלמת. זו יהיו קיצוניות במסווה של התעלות מוסרית. לפגוע בהרגיש צדיקים בגלל זה ולא לשלם שום תשלום על הפגיעה וההרס. הם זוכים לכל התחשבות הטובות של עשיית דבר נכון, בלי להיתקל בהשלכות של ההתנהגות הנוראית הזאת.

הבעייתיות המוסרית מתעצמת כשמבינים שהתעלות זו בעצם משרתת את האויב. כפי שראינו, ההפגנות הללו מחזקות את חמאס, מעלות את מחיר החטופים ומרחיקות אותם מהבית. במובן הזה, ההתעלות המוסרית הזאת היא למעשה אנטי־מוסרית כי היא פוגעת בדיוק במי שהיא מתיימרת לעזור לו.

הבעיה החמורה ביותר בגישת המחאה הזאת היא חוסר ההתייחסות לעתיד. המפגינים מונעים מכאב פרטי ומיידי - שחרור החטופים כאן ועכשיו, בלי התחשבות בהשלכות ארוכות הטווח. הם אינם שואלים שאלות קשות כמו מה יקרה למחרת השחרור, ואיך נימנע מחזרה על אירועים דומים חלילה. העיקר בעיניהם הוא לשחרר את החטופים, לא משנה אם זה יגרם לחיזוק חמאס, לא משנה אם זה יוביל לחימושו מחדש, ולא משנה אם זה יעודד אירועי חטיפה נוספים בעתיד. נפתור את הבעיה של היום, ונדאג למחר מחר. זו בדיוק החשיבה שהביאה להסכמי אוסלו, והתוצאה הייתה יותר מאלפיים נרצחים, עשרות אלפי פצועים, ופתיחת אגף חדש בביטוח הלאומי - האגף לנפגעי פעולות איבה. אותו הדבר היה בגירוש מעזה. הוציאו את צה"ל מהרצועה ונתנו לחמאס יכולת להתחמש ולהתארגן במשך שנים. ואותו הדבר בעסקת גלעד שליט. שחררנו תמורתו רוצחים בכירים, כולל את סינואר עצמו, שסללו את הדרך לטבח ה-7 באוקטובר עם כ-1,200 נרצחים ו-250 שבויים.

מדיניות כזאת מסוכנת ביותר. אם חמאס יבין שחטיפת ישראלים מביאה לתוצאות רצויות - שחרור אסירים, הפסקת אש וויתורים מדיניים - הוא יחזור על הנוסחה הזאת שוב ושוב. המחזיר של "פתרון" היום עלול להיות אלפי חטופים נוספים בעתיד ועשרות אלפי הרוגים במלחמות הבאות. המניע האנושי מובן לחלוטין, אך מנהיגות אמיתית זה לחשוב מעבר לכאב המיידי. כאב האדם הפרטי, הכאן ועכשיו, אינו יכול להיות השיקול היחיד במדיניות לאומית שעלולה לקבוע את גורל הדורות הבאים.

פרט לכל הבעיות שפורטו לעיל, יש כאן גם פרדוקס מוסרי מטריד. המפגינים והמשביתים חווים תחושת

לטרוריסטים את המסר הברור שהאסטרטגיה שלהם עובדת.

מנקודת המבט של מחבלי חמאס, ההפגנות מספקות להם מדד אמין לגבי שווי השוק של החטופים. הם רואים שהציבור הישראלי מוכן "לעצור את המדינה" למענם, ומכאן הם מסיקים שאפשר לדרוש מחיר גבוה יותר - יותר אסירים פלשתינים, תנאים קשים יותר או הפסקת אש מוחלטת. כל הפגנה מחזקת את תפיסתם שהחטופים הם הקלף המנצח שלהם, והדבר מתורגם ישירות להגדלת הדרישות. במובן מסוים, המפגינים בבתל אביב הופכים בלא משים לשותפים לאסטרטגיה של חמאס.

יש לציין שלא כל משפחות החסופים תומכות בגנישה של ההפגנות והשביתות. חלק מהן מביעות דעה ברורה שההפגנות מזיקות לסיכויי השחרור של יקיריהן. משפחות אלה טוענות שהמחאות מעבירות לחמאס מסר של חולשה וייאוש, ומחזקות את עמדתו שבכממשא ומתן. הן מעדיפות גישה שונה: תמיכה במאמץ הצבאי, לחץ על הקהילייה הבין לאומית, ועבודה שקטה מאחורי הקלעים. הן מאמינות שלחץ פנימי גלוי פוגע בסיכויים לשחרור החסופים ומרחיק את המטרה.

להינדה ומשה רקנטי

מזל טוב לרגל נישואי

ניצן עם רקיע

יהי רצון שיהא ביתם בניין עדי עד

בשבע

להדס ואריאל אורבך

מזל טוב להולדת הנכדה

בת לאור ואלחנן סמואל

שתזכו לגדלה לתורה,
לחופה ולמעשים טובים

בשבע

אמור מעט אך עשה הרבה

ראשי מועצת יש"ע נפגשו עם ראש הממשלה, הציגו בפניו את הצורך המיידי בהחלת ריבונות ויצאו מוטרדים. ראש הממשלה אומנם הקשיב רוב קשב, אך יחסו לנאמר וכוונותיו נותרו עמומים ומעורפלים

את העובדה שהשגריר האקבי פרץ את המחסומים והגיע לראשונה לביקור של דיפלומט אמריקני ביהודה ושומרון. את העובדה שהאיש השלישי בחשיבותו בארצות הברית, יושב ראש בית הנבחרים, הגיע רק לפני שבועיים עם משלחת בכירים ליהודה ושומרון ודיבר באופן ברור על כך שאזור יהודה ושומרון שייך לעם היהודי.

והם כולם, כולם, חזקו את ראש הממשלה ואמרו לו שאם הוא יחיל את הריבונות הוא ייזכר לדורות כמי שעשה את הצעד הנכון יהודית, מוסרית, ביטחונית ומדינית.

אז למה יצאתי מוטרד? ראש הממשלה הקשיב, ניכר היה שבאמת האזין. אך הוא אמר מעט מדי. נשאר עמום מדי. מצב שבו ישראל הרשמית מרימה את דגל הריבונות רק כדי לאיים ולשנות את החלטת האו"ם במעט הוא טעות קשה. הריבונות אינה איום ולא מנוף אלא צורך אמיתי. אנו במועצת יש"ע נמשיך ללחוץ, כפי שאנחנו עושים בחודשים האחרונים, על מנת שזה יקרה. אנחנו מוכנים לקבל מצב שבו ראש הממשלה אומר מעט אך עושה הרבה.

הכותב הוא מנכ"ל מועצת יש"ע

ובראשונה מבחינה ערכית, כך הסבירו ראשי הרשויות, ישראל לא צריכה להחיל ריבונות בגלל מישוה או משהו, אלא רק משום שאנחנו עומדים על שלנו, תרתי משמע, כי זו ארצנו ואין אחרת. משום שכאן חיו אבות האומה וכאן נקברו. אך גם ברמה המעשית, נכון להחיל את החוק לפני החלטת האו"ם כדי לעקר אותה מתוכן. כדי להוביל למצב שבו לצרפתים, מוכי האנטישמיות מבית, שפועלים פוליטית כדי לרצות את דעת הקהל המוסלמית, אין כלי לפגוע במדינתנו.

ראשי הרשויות גם הביעו, כאיש אחד, התנגדות עזה להחלת ריבונות בגושים בלבד. גם ראשי רשויות שיכולים "להרוויח" את הריבונות במקרה כזה עמדו איתן ואמרו לנתניהו באופן פשוט: גושים זה הפתרון של יוזמת ז'נבה, כלומר זה שמאל. היו שדיברו על כך שהריבונות היא קונצנזוס לאומי והזכירו את הרוב האדיר בהחלטת הכנסת שתומכת בריבונות, שעברה ביום האחרון של מושב הקיץ. הם הסבו את תשומת הלב של ראש הממשלה לא רק ל-71 התומכים, והוא מהם, אלא גם לעובדה המדהימה שרק חמישה חברי כנסת יהודים הצביעו נגד ההצעה. היו שהזכירו את העמדות של ידידתנו הגדולה ארצות הברית.

הם דיברו על העובדה שהממשלה והעומד בראשה הביאו הישגים כבירים בזירות הלחימה השונות. עזה (אף שטרם הוכרעה) נמצאת במצב שונה לחלוטין מהמצב שהייתה בו ערב המלחמה, חלק אדיר מבתיה נחרב, מנהיגי חמאס בארץ ובעולם חוסלו. מבצע הביפרים בלבנון, שייכתב בספר דברי הימים, יחד עם חיסול נסראללה הורידו את אחד מאויבינו המרים ביותר על הברכיים. לוחמי צה"ל משקיפים על דמשק מכתר החרמון. וגם את תוכנית הגרעין של השטן מאיראן ישראל הסיגה לאחור, אגב חיסול בכירים איראניים רבים. רק בזירה אחת, כך אמרו ראשי הרשויות לראש הממשלה, נשארו מאחור ללא הכרעה. וריבונות תבטא הכרעה צבאית ברורה.

עמדה נוספת שהוצגה הייתה מדינית. רבים הזכירו לראש הממשלה את המהלך הערביי-צרפתי שמטרתו הכרה במדינת טרור ערבית בלב הארץ. ראשי הרשויות הזכירו כי מדינה כזאת אם תקום חלילה תהווה סכנה קיומית על ישראל, וכי הריבונות היא צעד המנע היעיל ביותר על מנת לסכל את ההחלטה. כלומר לא נכון להמתין להחלטה באו"ם ואז לפעול, אלא יש לפעול בטרם החלטת האו"ם. ההיגיון בזה הוא כפול: בראש

השבוע נפגשנו, ראשי מועצת יש"ע, עם ראש הממשלה ביישוב עפרה, ובגילוי לב אשתף שיצאתי מוטרד. ראשי הרשויות היטיבו להסביר מדוע הריבונות נחוצה כל כך כעת. חלקם דיברו על הצורך האזרחי, על מאות אלפי אזרחים, שלא נעים לומר אבל אין ברירה, הם אזרחים סוג ב'. על משמעות היותו של הריבון בשטח קצין בצבא ולא המדינה. על העובדה שאין תכנון מסודר, מה שמייצר קושי יומיומי במתן שירותים בסיסיים כמו מים, חשמל, גז, ביוב, תשתיות תחבורה, איכות סביבה ועוד צרכים רבים, פשוטים, של אזרחים טובים. אזרחים שעומדים בגבורה ומגדלים ילדים ומשפחות אל מול אתגרים ביטחוניים במשך שנים. אזרחים שלא משבשים את חיי אזרחי ישראל על מנת להחזיר את החטופים, אלא את חייהם עצמם, עד כדי חירוף נפש. אזרחים שמשלמים במלחמת הקיום של השנתיים האחרונות מחיר גדול לאין ערוך יותר מחלקם היחסי באוכלוסייה. ולמרות כל זה חיים תחת שלטון צבאי.

ראשי רשויות אחרים הזכירו את הצורך הביטחוני, את החשש האמיתי מאסון 7 באוקטובר נוסף, והפעם בגוש דן וגם ביישובי יהודה ושומרון.

הרב עידו פכטר

יש גבול

מסמך רוח צה"ל מותקף על כך שאינו מעורר מוטיבציה, אך אין זו תכליתו. עיקר תפקידו הוא להנחות את הלוחם אתית ולשרטט בעבורו את הגבולות המוסריים, בדיוק כמו ההלכה היהודית בשדה הקרב – תגובה למאמרו של הרב חיים איינהורן

הכלולים בו, אבל אבוי לנו מלפסול את עצם קיומו. אחת המהפכות החשובות שהביאה המסורת היהודית לעולם הייתה הקביעה שגם למלחמה יש חוקים וגם אותה יש לנהל באופן הראוי, שכן שאיפתנו היסודית היא לשלום ולא למלחמה. כל תפילה ביהדות חותמים בבקשת שלום. ודאי שכל זה מציג את המלחמה כהכרח ולא כייעוד. האם תפיסה זו אמורה לפגום במוטיבציה להילחם כשצריך? המסורת היהודית דורשת מהאדם גברות בעניין הזה - להבין שכדי לכוון שלום בעולם לעיתים צריך להילחם. מי שזוכר זאת יתמלא במוטיבציה להילחם ואפילו יססור את נפשו, אך לעולם לא ישכח את הייעוד הנעלה שלנו, שהוא חיים ושלום ולא מוות ואובדן. חבל שבצל המלחמה שלנו כעת, דווקא אנשים שמייצגים את מסורת ישראל מבקשים להכחיש את הבשורה הגדולה והמהפכנית הזאת שהיא הביאה לעולם.

הכותב הוא ד"ר וראש מיזם מוע"ד בבית מורשה

הוא כאמור אחר - לדאוג שגם במלחמה מלאת מוטיבציה נשמור על קומתנו הרוחנית והערכית. אלו שני מרכיבים שונים בניהול המלחמה. כך גם מצאנו בתורה. נאומו של כהן משוח המלחמה, שהכותב מסתמך עליו, מקביל לדפי הקרב של ימינו. אבל לצידו יש כמה פרשיות בתורה שמנסחות קוד אתי. התורה מזהירה את החייל בשדה הקרב לשמור על קדושת המחנה ("ונשמרת מכל דבר רע", "והיה מחניך קדוש"), לא להשחית עצים במצור ("לא תשחית את עצה"), ולקרוא לשלום לפני היציאה לקרב ("וקראת אליה לשלום"). בהלכה נקבע שכאשר צרים על עיר יש להשאיר פתח פתוח למנוסה, והרמב"ם אף אוסר מניעת אספקת מים ומאכל לנצורים (הלכות מלכים ו, ח). האם הלכות אלו מגבילות? ודאי שכן. אבל זו הגדולה שלהן. הן קובעות שגם במלחמה צריך לשים גבולות. גם שם צריך לשקול שיקולים מוסריים ורוחניים. הלכות אלו הן הבסיס הקדום למסמך רוח צה"ל של ימינו. אין זה אומר שאי אפשר להתווכח על סעיף כזה או אחר

מחזיקים בהם. באידאולוגיה אנו קובעים מה נכון ומה לא נכון, מה טוב ומה רע. מוטיבציה לעומת זאת היא הכוח המניע אותנו לעשות דברים. יכול אדם להחזיק באידאולוגיה גבוהה (כמו למשל שעליו להוריד במשקל), אבל האם תניה לו מוטיבציה לעשות זאת? לא בהכרח. אלו שני מנגנונים שונים. ישנה ההכרה וישנו המניע הרגשי. איננו מכוונות. לא תמיד ההכרה והרגש הולכים יחד.

מסמך רוח צה"ל מכונן את האידאולוגיה הצה"לית. הוא קובע עקרונות להפעלת הצבא, וגודר גדרים אתיים כדי לשמור על טוהר הנשק לצד הדבקות המתמדת במשימה ושמירה על הממלכתיות. האם תפקידו למלא את החייל במוטיבציה בעת הכניסה לקרב מסוים? התשובה היא לא. לכך מיועדים דפי הקרב שכותבים הרמטכ"ל והמפקדים בשטח והנאומים שנושאים מפקדי הגדודים, הפלוגות והמחלקות. ואכן, מי ששומע את דברי המפקדים היום, רואה שהם מלאים ברוח של גבורה ועוז והם בהחלט מגבירים את המוטיבציה. תפקיד 'רוח צה"ל'

מאז פרוץ המלחמה הפך מסמך רוח צה"ל, שהיה צרור לכולנו בכיס בעת היותנו חיילים, למוקד של האשמות וגינויים. יש המגדילים לעשות ותולים בו ובמנסחיו את האשמה במה שנראה כדשדוש במלחמה ואת הקשיים של צה"ל והדרג הפוליטי להביא להכרעה. אל הקולות הללו הצטרף כעת גם הרב חיים איינהורן, כשבמאמר שפרסם ב'שבוע' תקף את מסמך רוח צה"ל בטענה שהקוד האתי המופיע בו לא מפיח בלוחמים רוח קרב ולא מעודד אותם להילחם. בכך מסמך זה סותר לדבריו את דברי העידוד של כהן משוח המלחמה, אשר נושא נאום מעורר מוטיבציה לפני היציאה לקרב. לדבריו, גם מי שמסכים להגבלות האתיות הכתובות במסמך "אינו מתמלא במוטיבציה בעקבות קריאתו", ולכן יש להחליפו.

למרבה הצער, דברים אלו לוקים בבלבול מושגי, מערכתי וגם תורני. הרב איינהורן אינו מבחין בין אידאולוגיה ובין מוטיבציה. אידאולוגיה היא תפיסת העולם המושתתת על אמונות וערכים שאנו

הטובים לחינוך, חוכמת ההמונים

הופתעתי מכמות התגובות שקיבלתי בעקבות הטור בשבוע שעבר. הן ניפצו כמה מיתוסים, האירו פרטים שלא הכרתי, ובמיוחד הוכיחו לי שסוגיית החינוך אכן הולכת ומחריפה. כן, גם בציבור החרדי

המטרה לא מובנת, וממילא החינוך מסתבך... אין זה סוד שתלמידי הישיבות התיכוניות לא אוהבים ללמוד גמרא, או תנ"ך, או כל מקצוע קודש. אנחנו חיים בעולם מערבי, וברירות המחזל שלנו הן מערביות גם כן. הר"מים בישיבה התיכונית לא מחנכים לתורה כי התלמידים פשוט לא שם. לא איתם באותו ראש. הם כבר לא מדריכים לדרך הברורה מאליה אלא מנהלים מלחמה על הדרך. ואחרי שראיתי את זה, ולא רק במסגרת אחת, הבנתי שאני לא מעוניין. לא מעוניין להצטרף לקרב האבוד הזה מול החבר'ה. לא רוצה לעמוד מול כיתה ששונאת את השיעור."

איור: שאול גורד

חלק ממשחק

"הציבור לא שכח את ערך החינוך. הוא במודע לא נכנס, הוא פשוט מרגיש שזה איבד את המשמעות. בוא נתחיל מהגמרא - לא רק שזה לא מועיל, זה גורם לשנאה... אולי הגיע הזמן להפסיק להחזיק את הגמרא כלב העניין בכל מסגרת, ובמיוחד בשנים האלה לשים את זה בפרופורציה אחרת... מישוהו מעז לשאול לא רק איך הופכים את הגמרא למעניינת, אלא אולי צריך להציע משהו אחר שיחבר נערים בגיל הזה לתורה?... גם היחס למורים משקף את זה. כל ההשתלמויות האין־סופיות האלה הן פשוט זלזול במורים, כמו תלמידים שמנסים למלא להם את הזמן בתוכן שכולם מרגישים שלרוב לא נותן כלום. אבל כולם משחקים כאילו זה מועיל, עד שנמאס כבר להיות חלק מהמשחק הזה... עדיין הישיבות התיכוניות ברובן, גם אלו עם הר"מים וראשי הישיבות הצעירים, מנסים לגדל 'בחורי ישיבות'... חשבתי שבניגוד לציבור החרדי, אנחנו לא מגדלים דור של בחורי ישיבות אלא חבר'ה שמחברים לחיים והתורה היא הלב של החיים שלהם (ר"מ בישיבה תיכונית שלצערו הרב יודע כמה העשייה שלנו אינה משמעותית כמו שיכלה להיות)". ובנוסף לכל אלה כתבו לי רבים רבים, גם כאלה שעבדו בחינוך והחליטו לעזוב, על המשכורת שלא מאפשרת להחזיק משפחה, ועל התעמרות המערכת בשל ימי מילואים מתמשכים. היה אפילו מי שכעס עלי ממש, באיזה זכות אני מטיף ללכת לחינוך כשאלו המשכורות והתנאים...

מה מציעים?

בדברים שכתבתם עלו המון הצעות, החל מהפיכת התיכון לסוג של ישיבת הסדר שמאזיבה תורה מבחירה, דרך בחינה מחדש של מטרות החינוך בגיל הזה ועד שינוי יסודי בכל מערכת השכר. ומכולם התרגשתי מאלה שהתפלאו איך אפשר שלא לבחור במקצוע היפה הזה, דיברו על אש בעיניים שלהם ושל התלמידים, ורציתי לחזור בזמן וללמוד אצלם. אני בוחר לסיים ברעיון של כותב חרדי, שאולי כדאי לאמץ:

"אולי זה שייך לגדולי ישראל, אבל ניתן להנהיג שאת אחת ההקפות בשמחת תורה יקבלו מוסרי התורה (התלמידים, המורים - ל"א). שבת פרשת יתרו תהיה שבת המורים והמורות, הגננים והגנות. ביום שישי ערב שבת פרשת יתרו יקבלו המורים והמורות, הגננים והגנות, מכתבי תודה אישיים, מתנות וערכות. צריך להעריך ולהעריך ולחשוב ביצירתיות, ואז ישמחו להיות מלמדים".

כך כותב בוגר החינוך הציוני־דתי: "האמת האידאולוגית התורנית (להבדיל מהפוליטית, שדווקא נראה שמוטמעת מצוין) לא ברורה לנוער הציוני־דתי. המטרה לא מובנת, וממילא החינוך מסתבך... אין זה סוד שתלמידי הישיבות התיכוניות לא אוהבים ללמוד גמרא, או תנ"ך, או כל מקצוע קודש. ואחרי שראיתי את זה, ולא רק במסגרת אחת, הבנתי שאני לא מעוניין. לא מעוניין להצטרף לקרב האבוד הזה מול החבר'ה. לא רוצה לעמוד מול כיתה ששונאת את השיעור"

ואגב, קשה לספור את כמות ההודעות שקיבלתי השבוע מאנשים שבזמן לימודיהם בישיבה התיכונית הרגישו שמנסים לחדד אותם בכל מיני דרכים ונושאים כאב עד היום. אז אם המגמה שתוארה כאן נכונה, אני שמח.

אבל למה?

מה שעניין אותי יותר מכול בתגובות הם הניתוחים שלכם לסיבה שבשלה התגלגלנו למחסור באנשי חינוך. הנה כמה:

"אני בוגר החינוך הציוני־דתי. השנה סיימתי שמינית בישיבת בני עקיבא, ובשנה הבאה בעזרת ה' אלמד באחת הישיבות הגבוהות (שלנו, כמובן). אבל... אם לומר בכנות, אני די מאוכזב. חינוך הוא הכוונה, הדרכה אל המטרה שכולנו, המחנכים והמתחנכים, מעוניינים להגיע אליה. המטרה שמובנת מאליה. בישיבות התיכוניות ככה זה עובד בלימודי החול. הצורך בתעודת בגרות ברור ומוכן, והתלמידים עושים מאמץ ומשתפים פעולה עם המורה כדי להגיע אל המטרה. אבל, ואני חושב שזה לא סוד גדול כל כך, זה לא המצב בלימודי הקודש. האמת האידאולוגית התורנית (להבדיל מהפוליטית, שדווקא נראה שמוטמעת מצוין) לא ברורה לנוער הציוני־דתי.

וכך לפרנס בית של תורה. סיפר לי מישוהו על בחורה חרדית שלמדה גנות וכמעט לא היו לה הצעות שידוך..."

השילוב הראוי

היו כמה וכמה שסיפרו על עצמם שהם חרדים שמלמדים בישיבות תיכוניות, אבל לא כמחנכים, וחיידו שאולי משהו בכל זאת השתנה מן הימים שבהם אני הייתי תלמיד:

"פעם החרדים היו יכולים להשפיע על בחור דתי־לאומי שילך לישיבת אופקים, אבל היום זה לא הסיפור. אם אתה חושב שכאשר יבואו מחנכים חרדים לישיבות תיכוניות הם ישלחו בחורים לישיבות שחורות, אז אתה פשוט לא בעניינים. בישיבה שאנחנו נמצאים בה, אנחנו אלו משכנעים תלמידים להירשם למגמת 'ציונות דתית', שלפחות ידעו מה הערכים שלהם, שיתחברו למשהו. אתה צריך להבין שאם היום חרדי מגיע לישיבה תיכונית, פירושו של דבר שיש לו קצת רקע והתעניינות בתכנים של הציבור הדתי־לאומי. היינו בטוחים שגם התלמידים יודעים משהו, אבל פגשנו כזו בורות שה' ישמור. אם יש לנו השפעה על תלמידים - זה בכיוון של ללכת לישיבת הסדר איכותית ולא למכינה קדם־צבאית".

בשבוע שעבר כתבתי כאן על כך שרבים מבני הצינונות הדתית, בוגרי ישיבות הסדר וישיבות גבוהות, אינם הולכים לעבוד בחינוך, ועל החשש שלי שמחסור במחנכים מבני המגזר יחזיר אותנו לתופעה שרווחה בילדותי, אז הר"מים בישיבות תיכוניות רבות היו חרדים, והייתה יותר מתחושה שהם לא רוצים ולא מסוגלים לחנך אותנו להיות מה שהם לא מאמינים בו.

ברוך ה', אחרי כל טור שמתפרסם כאן רבים מהקוראים מוצאים לנכון להגיב לי, ואני שמח למראה תגובות רבות, כאלה ואחרות. אבל מה שהיה אחרי "הטובים לחינוך" של השבוע שעבר הוא חסר תקדים מבחינתי. החל מיום חמישי אני מוצף ללא הפסקה בתגובות רבות מאוד, חלקן כואבות, חלקן מיואשות, אחרות מלאות תקווה וכולן כולן חכמות וחשובות. רוב התגובות הגיעו מהציבור הדתי־לאומי, ולא מעט תגובות הגיעו מהציבור החרדי. הרגשתי שחוכמת ההמונים הזאת לא יכולה להישאר במייל שלי, ואני מוצא לנכון להביא מעט שבמעט בעילום שם. לטעמי יש בתגובות הללו כדי לעורר מחשבה, וזו הזדמנות להודות מקרב לב למי שטרח וכתב לי.

נבלה בשוק

התגובות שהפתיעו וציערו אותי באותה מידה היו של רבים מבני הציבור החרדי, שכתבו שהנחת העבודה שלי שבקרב הציבור החרדי יש דחיפה להוראה רחוקה מלהיות נכונה. הנה כמה ציטוטים מכותבים שונים:

"כמנהל חידוד (בית ספר ב'חרדית") אני יודע על בשרי שחסרים מלמדים טובים. אם עד לפני עשור היו מגיעים על כל משרה פנויה עשרה מתמודדים וההנהלה הייתה בוחרת את מי שנראה הכי מתאים, היום ההנהלה מתחננת לאנשים לבוא, לחנך, ללמד, להיות בייביסיטר. ויש המון המון ויתורים. על צביון, מקצוענות, סגנון, שפה (חיידים ביידיש לוקחים לעיתים מלמדים ששפתם עברית)... כל זה בחינוך החסידי, בחינוך הליטאי המצב גרוע בהרבה, שם מלמד מקיים מבחינתו את מאמר חז"ל 'פשוט נבלתה בשוקא' (הכוונה לדברי חז"ל שעל אדם לעסוק אפילו בעבודה הקשה של הפשטת עורות מבהמה ובלבד שלא יתפרנס מן הצדקה - ל"א)... לגבי החינוך הדתי־לאומי, אין שום היגיון לשלב חרדים בתפקידים חינוכיים, כמו שכתבת בטוב טעם, אבל אין צורך. הם ממילא לא יבואו כי הם לא רוצים ללמד".

"אין בציבור החרדי אמירה של 'טובים לחינוך'. אם מדובר על גברים, הרי שההכוונה היא ללימוד תורה, כשהאידיאל הצרוף הוא לשבת בכולל, ומטבע הדברים רבים מהאברכים 'נשארים בתורה' ועוברים במהלך השנים למשרות נחשבות של הוראה בישיבות. אבל הדבר המדהים הוא שלמשל קשה מאוד למצוא מחנכים ליטאים איכותיים בכיתות יסוד, ופעמים רבות החידידים הליטאיים מגייסים מלמדים חסידיים. זה לא מראה על הכוונה לחינוך... אני עצמי לימדתי בבית ספר לחינוך מיוחד חרדי־ספרדי, ורמתם של המורים הגברים בו הייתה נמוכה מאוד. שוב, הדבר מעיד כי אין הכוונה לאידיאל החינוך. אם מדובר על נשות הציבור החרדי, העובדה היא שהאוירה היום בציבור החרדי, ובעיקר הליטאי, שכדאי ללכת למקצועות כמו היי־טק וחשבונאות

היסטוריה שנכתבה בזמן הווה

הרב דב בערל וויין היה רב, מחנך, עורך דין ועוד ועוד - אבל יותר מכול הוא הקדיש את חייו לחיזוק מדינת ישראל והעם היהודי. דברים שכתב לזכרו תלמידו איתמר פרנקנטל

אלו היו תחומי אחריות. מתנות מהשם שישמשו בעבור כלל ישראל. חיל לאוריינתא. הוא הפך את הגדולה להיות נגישה, כמו ילד השואף לדמות להורה. הכול לא מתוך הפחדה אלא מתוך השראה. כך הרב וויין גם גרם לגדולה להרגיש ניתנת להשגה, משום שהיא הייתה עטופה בענווה, אנושיות ואכפתיות אמיתית. מכיוון שהוא האמין בנו, יכולנו להאמין בעצמנו.

צילום: יהודה כהן

"אולי תמצא ישיבה עם בחורים טובים יותר, אבל לא תמצא ישיבה שבה תהיו אהובים יותר". הרב וויין זצ"ל מארח בביתו את נשיא המדינה, יצחק הרצוג

הרב דוב בערל וויין זצ"ל היה הר"מ שלי וראש הישיבה בישיבת שערי תורה, במונסי, ניו יורק. אבל סיום הלימודים מעולם לא סימן את הסוף. ברגע שהפכת לאחד מתלמידיו, תמיד היית כזה. אני כותב בדמעות ובהכרת תודה על הזכות להיות תלמידו. רבים מאיתנו פגשו אותו לראשונה בהיותם ילדים ובני נוער. בנים שעדיין מגלים את עצמם. בין בבית הכנסת שלו ובין בישיבה שלו, הקשרים שיצרנו איתו היו יסודיים. הם לא דעכו עם הזמן, הם התבגרו. הוא לימד אותנו תורה כשהיינו נערים, והוא המשיך ללמד אותנו איך לחיות עם התורה כבני אדם.

השקפת עולם, לא רק שיעור

הרב וויין לא רק לימד תורה. הוא העביר השקפת עולם. הוא דיבר על תורה והיסטוריה, אופי ואחריות, בנייה ובנייה מחדש. הוא הראה לנו לא רק מאיפה באנו, אלא גם היכן אנו עומדים בקשת הסיפור האישי של עמנו. לכן קרא למפעל חייו שהקים "The Destiny Foundation". בעבורו, היסטוריה לא הייתה משהו שצריך ללמוד. היא הייתה משהו שצריך לחיות. לא היינו צופים בהיסטוריה היהודית. היינו משתתפים בהתפתחויותיה. הוא נתן ליהודים תחושת בעלות על עברם ומחויבות כלפי העתיד.

שימור והתחדשות

משימתו עוצבה בצל השואה. הוא נשא את ההבנה שכל כך הרבה אבד, וכל כך הרבה צריך להיבנות מחדש. הוא התמקד בשימור ובהתחדשות. הוא האמין שהתורה חייבת לפגוש את העולם המודרני בביתו. הוא לימד אותנו שההיסטוריה היהודית לא נכתבה רק בזמן עבר. היא נכתבת עכשיו, ואם כן לכל אחד מאיתנו יש תפקיד למלא. לא מתישהו, אלא היום. לא משנה אם הפכת לרב, עורך דין, מורה או יום גדל". הוא התעקש שנהיה בני תורה ומנהיגים.

כוחה של האהבה

השפעתו של הרב וויין לא נבעה רק מכריזמה או ממעמד. היא נבעה מאהבה. חבר קרוב שלי לא רצה ללכת לשערי תורה. יום אחד אימו אמרה לו, ללא אזהרה, שיש לו פגישה עם הרב וויין. הוא הלך בחוסר רצון. הרב וויין הביט לו בעיניים ואמר: "אני מבין שאתה לא רוצה לבוא לישיבה שלנו". הוא הגהן בביישנות. הרב וויין ענה: "אולי תמצא ישיבה עם בחורים טובים יותר. אולי תמצא ישיבה עם אדמו"רים טובים יותר. אולי אפילו תמצא ישיבה עם ראש ישיבה טוב יותר. אבל לא תמצא ישיבה שבה תהיו אהובים יותר". זה מי שהוא היה. וזו הסיבה שרבים מאיתנו, מאז פטירתו, אמרו: "אנחנו מרגישים כאילו איבדנו הורה". אבי, אבי, רכב ישראל ופרשיו (מלכים ב' ב, יב).

תורה שעולה מעלה

הרב וויין הוא אחד הדמויות הנדירות שהגיעו לאנשים מכל קשת האורתודוקסיה ומעבר לה. הוא התחבר באמצעות שנינות, חום ותובנה. כפי שאמר חתנו הבכור הרב ישראל גטינגר בצורה כה יפה, הוא גרם לתורה להרגיש כמו שיחה ולא כמו הרצאה. דבריו היו גם נצחיים וגם עכשוויים. הוא אהב לספר את סיפורו של אישה מבוגרת שבכתה בכל שנה

חיוביות

לא מזמן שאלתי אותו את מה שתהפוך לשאלתי האחרונה אליו: "הרב, למה העולם היהודי הכי זקוק היום?" תשובתו הייתה מילה אחת: "חיוביות". זו לא הייתה רק עצה. זו הייתה השקפת עולמו. הרב וויין האמין בעם היהודי ובעתיד היהודי. לא משום שזה קל, אלא משום שזה ייעוד אלוקי, ומכיוון שהוא האמין שבידינו ליצור ולעצב. כך אמר בנו, הרב חיים צבי וויין: אם היה צריך לסכם את שליחותו והישגיו של הרב וויין במשפט אחד, זה היה: "חיזוקת את ישראל, חיזוקת את העם היהודי".

המורשת שהותיר לנו

באמצעות שיעוריו, ספריו, דרשותיו, סיפוריו ונוכחותו, הוא נתן לנו כוח. הוא נתן לנו השראה. הוא נתן לנו את עצמנו. הרב וויין לא רק לימד תורה, הוא הראה לנו איך לחיות אותה. הוא לא רק הסביר את ההיסטוריה היהודית, הוא הראה לנו שאנחנו חלק ממנה. והוא לא רק האמין בעם היהודי, הוא האמין בנו. עכשיו תורנו לשאת את האמונה הזאת קדימה. לא כנוודים בזמן, אלא כבני גורל. לא כצופים בהיסטוריה, אלא כמחברי הפרק הבא שלה. הרב וויין הזכיר לנו ששרשרת סיני נמתחת אל המחר, ובידינו ובאחריותנו להאריך אותה. תהא נשמתו צרורה בצרור החיים.

בשבת האחרונה עלה לישיבה של מעלה הרב דוב בערל וויין זצ"ל (שיקגו ה'תרצ"ד - ירושלים ה'תשפ"ה), רבו של בית כנסת הנשיא בשכונת רחביה.

הרב וויין, ראש ישיבה ורב קהילות בארצות הברית במשך 70 שנה, העמיד אלפי תלמידים בעולם כולו, והיה אחראי למהפכת הכשרות העולמית בתעשייה שהנגישה מזון מתועש כשר לפינות נידחות בצפון אמריקה. הוא נודע בנועם הליכותיו ובהשפעתו העצומה על קהלים רחבים ומגוונים באמצעות כוחו הרטורי הנדיר. שיעוריו המוקלטים והמשודרים בהיסטוריה יהודית ובערכים יהודיים שנמסרו באנגלית ב־40 השנים האחרונות החדירו תודעה וגאווה יהודית בשומעיהם, כמו גם הסרטים שהיה אחראי על הפקתם (רש"י - סרט מצויר לילדים וכד'). חיבר ספרים רבים בעברית ובאנגלית, על התלמוד, על פרשיות התורה, על מסכת אבות ועוד, וספרים רבים בהיסטוריה מתוך תודעה רבנית, ובכך היה השראה להמונים.

הר וויין הרגיש מחויב לחיבור דור תלמידיו ושומעי לקחו אל חווית הורשת התורה מדור הנפילים של מזרח אירופה שנספה בשואה.

ב־30 השנים האחרונות התגורר בירושלים וכיהן כרב הקהילה דוברת האנגלית ברחביה.

באמצעות שיעוריו, ספריו, דרשותיו, סיפוריו ונוכחותו, הוא נתן לנו כוח. הוא נתן לנו השראה. הוא נתן לנו את עצמנו. הרב וויין לא רק לימד תורה, הוא הראה לנו איך לחיות אותה. הוא לא רק הסביר את ההיסטוריה היהודית, הוא הראה לנו שאנחנו חלק ממנה. והוא לא רק האמין בעם היהודי, הוא האמין בנו. עכשיו תורנו לשאת את האמונה הזאת קדימה

במהלך קריאת התורה על אחי יוסף שמכרו אותו לעבדות. בכל שנה היא בכתה ואמרה: "כמה טרגי שאחים מוכרים אחד משלהם". אבל שנה אחת היא לא בכתה. כשנשאלה מדוע, ענתה: "בשנה הראשונה בכיתי על יוסף. בשנה השנייה בכיתי על יוסף. אבל אם עד עכשיו הוא לא הבין שהם הולכים למכור אותו, אני לא אבכה יותר". הרב וויין השתמש בסיפור הזה כדי להזכיר לנו שהתורה לא נועדה להיקרא כחזרה על עצמה. בכל שנה עלינו לחזור אליה עם עיניים חדשות, לב עמוק יותר, עם שינוי העצמיות שלנו. תורתו לא הייתה לולאה. היא הייתה ספירלה, שתמיד עולה.

גדולה עטופה בענווה

הרב וויין חי כפי שלימד. הוא מילא במרוצת חייו של אדם אחד הרבה יותר ממה שרוב בני האדם יכלו לחלום להספיק בחייהם: הוא היה רב קהילה, דיין, ראש ישיבה, מחבר ספרים, היסטוריון, אינטלקטואל, סמכות גדולה בענף כשרות (היה ראש מחלקת הכשרות של OU, ובזכותו התאפשרה הפצתם של המון מוצרי יסוד תעשייתיים כשרים ברחבי צפון אמריקה ועוד), סופר, מרצה, ובתחילת דרכו אחרי קבלת סמיכה לרבנות היה אפילו עורך דין ואיש עסקים כמה שנים. אך הוא מעולם לא ראה באלה תארים.

הרב שתמיד צדק

כשיהודי העולם השתלבו במודרניזציה, ובארץ ישראל היו בקושי 50 אלף יהודים, הרב קוק כבר חזה מדינה יהודית שתהיה "יסוד כיסא ה' בעולם". דברים שאמר הראי"ה ונראו הזויים הפכו למציאות היומיומית של כולנו. 90 שנה לפטירת הרב קוק, האורות זוהרים מתמיד

90 שנה הן פרספקטיבה טובה על מנת לראות עד כמה צדק הרב קוק בחזונו בנושאים שונים, חרף התנגדות אדירה של זרמים חילוניים ודתיים במהלך השנים; התנגדות שעדיין לא נאמרה עליה בקשת סליחה והודאה על האמת.

עלייה לארץ ישראל

בשנת תרס"ד, 1904, בשעה שהגיע הראי"ה קוק לנמל יפו, היו בארץ ישראל לא יותר מ־50 אלף יהודים (כחצי אחוז מיהודי העולם). התנועה הציונית של אחרי משבר אוגנדה הייתה באותה עת בשפל המדרגה, ולא היה נראה כי חלומותיו של הרצל על "מדינת היהודים" עתידים לקרום עור גידים. מעבר לים, המציאות הייתה שונה בתכלית. מיליון יהודים שחיו במדינות מערב אירופה היו בשיאו של תהליך האמנציפציה, והשתלבו במהירות בחיי החברה והכלכלה המפותחים שבארצותיהם. במזרח אירופה אומנם סבלו היהודים מאנטישמיות וגזרות, אולם המונינים מהם כבר מצאו פתרון למצוקתם בהגירה ל"ארץ הזהב" שבאמריקה, או בתנועה הקומוניסטית שהבטיחה שוויון וחירות. גם בקרב יהודי המזרח היו רבים שסברו כי הכיבוש הצרפתי של ארצותיהם שהתרחש באותם ימים עתיד להביא אותם לימים של שגשוג ופריחה. הרב, שעלה לארץ בעיצומה של העלייה השנייה, כתב וקרא מעל איץ־סוף במות לעם ישראל לשוב לארץ ישראל, וקריאתו נתפסה כמנוחתק מהמציאות. הוגי דעות חילונים ורפורמים גיחכו נוכח חזונו של הרב קוק וחבריו, והציגו אותם כ"הווי פלשתניה". מפאת כבודם, לא נזכיר את שמותיהם של לא מעט מרבני העולם החרדי שכינו את הרב "אפיקורס" עקב תמיכתו בעלייה לארץ ובחלוצים, והתעקשו להיאחז בקרנות מזבח הגלות. כיום, מאה שנים לאחר מכן, יותר ממחציתו של העם היהודי יושב בארץ ישראל. אלו שנענו לקריאת הרב חוו תקופות של קשיים ומשברים, אך זכו להשפיע על עיצובה ודמותה של שיבת ציון, שהוכחה כהצלחה הגדולה ביותר של העת החדשה. אלו שנותרו בגולה, לאסוננו, נספו ברובם בעת החורבן שחוללו הנאצים ועוזריהם. אחרים שהיגרו לארצות הברית ולארצות המערב הגיעו תכופות לחיים נוחים, אך שיעורי ההתבוללות בקרבם מרקיעי שחקים. בשנת תשפ"ה, 90 שנה לאחר פטירתו של הרב, המצב הוא מופלא: כשבעה וחצי מיליוני יהודים חיים בארץ בקהילות משגשגות, וכל מי שעיינו בראשו מיהודי חו"ל נושא עיניו לארץ ישראל. הרב קוק צדק!

הלוחם הישראלי

אלפי שנים חיו יהודים בגלות מרה תחת גזרות הנוצרים והמוסלמים. מטבע הדברים, בהיותם מיעוט קטן ונרדף נאלצו היהודים לעשות הכול כדי להתחמק מרדיפות השלטון, ואל מול המוני פורעים לא יכלו היהודים ללחום באופן יעיל. גם

הניתוק של רוב היהודים מעולם המעשה השפיע על הדימוי של היהודי כחלש וכנוע.

המהפכה הציונית הציבה מודל חלופי של "יהדות השרירים", והמוני צעירים בארץ ובגולה העריצו את דמויותיהם של השומרים הרוכבים על סוסיהם בהרי הגליל, החלוצים העובדים בשדות העמק, הלוחמים הנועזים של ימי המנדט ולאחר מכן של צה"ל. דומה היה ששני המודלים עומדים מעתה זה מול זה: היהודי הגלותי, השקוע בלימוד תורה, מנותק מהעולם, מזניח את גופו ונרתע מכל מאבק פיזי, ולעומתו היהודי החדש, החסון והלוחם, אך זה שגם השליך מאחורי גוו את

הרב קוק חזה מודל של לוחם אמוני היונק את גבורתו מן המסורת התורנית ומיישם אותה בגבורה צבאית. לא נגזים אם נאמר שלולא חזונו של הרב קוק והמסגרות שהקימו תלמידיו ותלמידי תלמידיו, לא היה כיום למדינת ישראל משאב גדול של לוחמים בעלי מוטיבציה והתמסרות מול אתגרי השעה. במלחמה האחרונה הדברים ניכרו ביתר שאת

המורשת, המסורת וההלכה.

הרב קוק חזה מודל שלישי, של לוחם אמוני היונק את גבורתו מן המסורת התורנית ומיישם אותה בגבורה צבאית. מאה שנים לאחר דבריו של הראי"ה, העולם נראה שונה לחלוטין: דורות של לוחמים נועזים עיצבו את המודל של החייל הדתי המסיים מסלול בסיירת יחד עם מסכת בש"ס. בדורנו, לוחמי הציונות הדתית הם עמוד השרדה של צבא היבשה ולצערנו מצויים גם בראש הנופלים. לא נגזים אם נאמר שלולא חזונו של הרב קוק והמסגרות שהקימו תלמידיו ותלמידי תלמידיו, לא היה כיום למדינת ישראל משאב גדול של לוחמים בעלי מוטיבציה והתמסרות מול אתגרי השעה. במלחמה האחרונה הדברים ניכרו ביתר שאת.

אהבת ישראל

גלי הכפירה והחילון של העת החדשה העמידו בפני רבני ישראל שאלה נוקבת: האם המוני הצעירים שהשליכו מאחורי גוום את המסורת

היהודית ראויים להוקעה ולשנאה, או שמא מדובר במשהו אחר? הנטייה של רבים מגדולי התורה הייתה לכאורה לזהות אותם עם הכופרים מדורות עברו ולהילחם עימם מלחמת חורמה. מאידך, החילונות החדשה ראתה בשומרי מסורת ישראל אנשים שאבד עליהם הכלח ויש להתנער מהם על מנת לאפשר לעם היהודי למצוא את מנוחתו בעולם המודרני. המילה 'אחדות', שכה מצויה בימינו, כמעט ולא נשמעה אז.

הראי"ה חשב אחרת. באחד ממאמריו הראשונים בארץ ישראל, מאמר "הדור", קבע הרב קוק כי "בין באבות (הדתיים) בין בבנים (החילוניים) נמצא המון דברים טובים". לדעת הרב, היותה של התרבות החילונית המודרנית בעלת איכות שכלית, ערכית, חברתית ולאומית - מעיד שכפירתה אינה נובעת מיצרים גרידא אלא מחיפוש אחר תורה גדולה שהלכה והיטשטשה בימי הגלות. הרב קוק היה בין הראשונים שקראו לאחדות גם בהקשרים אחרים כדוגמת ימין ושמאל (הפסקה הידועה בספר אורות על "שלוש כוחות המתאבקים במחננו") או בדבר החילוקים בין העדות השונות (מאמר "לשני בתי ישראל").

מאה שנים מאוחר יותר מתברר כי הרב קוק (שוב) צדק: מחד, גדולי תמנגדיו מהעולם החרדי מעלים כיום על נס את רעיונות "הקירוב" ו"אהבת ישראל". מאידך, העולם החילוני, עם הביקורת האדירה שיש לו על החברה החרדית, מכיר בנוכחותה ומייגע את מוחו כיצד לשתף אותה בהוויה הישראלית. בין כה וכה, קשרי המשפחה הטריטוריאליים בין העדות השונות, חיים אזרחיים משותפים בין הצד הימני לצד השמאלי במפה הפוליטית, מפעלי החסד של המגזר החרדי הפתוחים לכלל החברה, ההתקרבות של חלקים גדולים בחברה החילונית למסורת, ההשתלבות (האיטית) של המגזר החרדי בכלכלה הישראלית, וכמובן הציבור הענק המסורתי־דתי־לאומי שבו כל החיבורים הם פשוטים וטבעיים יותר - כל אלה מעידים שאנחנו פה ממשיכים לחיות ביחד, כפי שחזה הרב.

תורת ארץ ישראל

הרב, שמגיל צעיר נודע כמתמיד וגאון בלתי רגיל בכל ענפי התורה, הבין כי בדור של תחייה אי אפשר עוד להסתפק בתורתה של הגלות. בארץ ישראל אמורה להתפתח תורה אחרת. בראש ובראשונה היו אלו לימודי האמונה. מחשש שמא יביאו לשאלות של כפירה ותחייה על החיים המסורתיים וקיום המצוות, העדיפו ראשי הישיבות בדורות האחרונים להימנע מללמד ספרים אלו. כך קרה שכאשר הסתערה תנועת ההשכלה במלוא עוצמתה על מבצרי התורה (בעיקר באירופה), התקשו תלמידי הישיבות לענות לשאלות ולעמוד מול אתגריה המורכבים של המודרנה. הרב קוק טען כי בדור

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

מעלית במלון בחו"ל בשבת **שאלה:** אני מתארחת במלון של גויים בתאילנד, והחדר שלי ממוקם בקומות הגבוהות של המלון. האם ניתן להשתמש במעלית כאשר גוי מפעיל אותה? מה עליי לעשות במקרה שיש עימי יהודים נוספים במעלית והם אלו שמפעילים אותה? **תשובה:** אם יש צורך גדול לעלות במעלית, כגון שהחדר נמצא בקומה גבוהה, אז ישנה אפשרות להשתמש בגוי של שבת להפעלת המעלית, אך כשיהודים מפעילים את המעלית יש להימנע מלעלות ולהמתין לגוי.

הרב שלום אילוז

שבת על החוף

שאלה: האם מותר לעשות שבת עם חברים על החוף?

תשובה: שבת על החוף היא מתכון להרבה תקלות הלכתיות, כגון מוקצה (חול) או כגון איסור העברה ברשויות שבת, או איסור כל הדברים הנוגעים לכניסה לים מגזירת שייטין ועד איסור סוחט. יום חול מתאים לכך ושבת מתאימה לעניינים אחרים לגמרי.

הרב ליעד אוריין

שבת בקרוואן

שאלה: הוריי קנו לאחרונה קרוואן והם עושים שבת בחופים מסודרים. האם יש בעיה הלכתית לעשות שבת בקרוואן בחוף ים?

תשובה: אסור להוציא מהקרוואן החוצה בשבת. ניתן לעשות מחיצה לפני הקרוואן וליצור חצר, ואז ניתן להוציא מהקרוואן אליה, אבל לא ממנה לקרוואן. אם זה מקום מגורד לגמרי (צריך לראות האם בכביש הגישה יש שער או צורת הפתח), ניתן לעשות עירוב חצרות ולטלטל בכל המתחם. חוץ מזה, כמובן יש לשמור על כל הדברים הרגילים בשבת.

הרב בנימין במברגר

מיני בר בבתי מלון

שאלה: במיני בר בבתי מלון ישנם בקבוקי שתייה קלה וגם חטיפים. האם אפשר לקחת בקבוק או חטיף, ולאחר מכן לקנות את אותו מוצר במכולת ולהכניסו במיני בר, וכך לא לשלם את עלות המוצר?

תשובה: דין זה הוא מדיני התחייבות. כאשר אדם מתקשר עם בית המלון (על ידי חוזה או באופן הנהוג והמקובל באותו המקום), הרי הוא מתחייב לשלם על השירותים שהוא ייהנה מהם בעת שהותו במלון. כשאדם משתמש במוצרים שנמצאים במיני בר שבחדרו, הרי הוא מתחייב לשלם כפי שסוכם מראש ואין הוא יכול להביא מוצר תואם במקומו, ועוד שהרי הנאתו היא לא רק מהמוצר עצמו אלא גם מהשירות שבית המלון שם אותו ומקרר אותו בחדרו וללא כל טרחה הוא יכול ליהנות ממנו, ולאור דברים אלו ודאי שאין הוא יכול לרכוש מוצר תואם ולשים במקומו. כל זה כאשר האדם התכוון ליהנות מהדבר באופן שאורח רגיל משתמש בשירותי המלון ובוודאי שלא מתכוון לגנוב מוצר זה או אחר שאז בוודאי הדבר חמור.

הרב יהודה אודסר

המקום אשר יבחר ה'

הרב קוק עסק רבות בצורך לחדש את עבודת המקדש בימינו, ולא חשש לומר זאת בפירוש לנציגי השלטון הבריטי בארץ. 90 שנה לאחר הסתלקותו לגנזי מרומים, מוטלת עלינו החובה לכסוף ולשאוף לבניין בית המקדש

→ "השאיפה הנצחית שייבנה בית המקדש במהרה בימינו, מוכרחת היא להתבלט ביושר לב ובאמונה רבה". הרב אברהם וסרמן

צילום: ויקיפדיה

בית המקדש במהרה בימינו, מוכרחת היא להתבלט ביושר לב ובאמונה רבה בקביעות ובלא הפסקה וחולשה". מכיוון שהצהרת בלפור הוכרה אחר כך בוועידת סן-רמו בידי מדינות ההסכמה שניצחו - ולמעשה הייתה זו הכרה בין-לאומית בזכותם של היהודים לבנות בית לאומי - היה זה תקדים ובסיס לאפשרות של הכרה בין-לאומית בזכותנו לבנות מקדש. לכן הוסיף הראי"ה: "ואמונתנו היא חזקה, שימים יבואו וכל העמים יכירו שהמקום אשר בחר בו ה' [...] מוכרח הוא לשוב לבעליו האמיתיים ועליו ייבנה הבית הגדול והקדוש, שיהיה על ידינו, לבית תפילה לכל העמים".

המאמץ באותה עת צריך להתרכז בלימוד ההלכות הנוגעות לעבודת המקדש, כפי שכבר החל החפץ חיים, שכתב ספר 'ליקוטי הלכות' בהלכות קדשים, והקים 'כולל קדשים' להכשיר כוהנים לעבודת המקדש (הוא הזמין את הראי"ה, שהיה אז צעיר לימים, להצטרף לקבוצה זו עד שהגיעה הצעת הרבנות בווימל והורה לו להעדיף אותה).

"השאיפה להחיות את כל ערכי הקודש בישראל כוללת היא את החפץ לעשות את ירושלים למרכז להתלמוד הרחב והמסודר לכל התורה בכלל ועם זה להלכות הקודש והמקדש, ולכל הלכות מלכים, וסדרי מדינה ישראלים ממקור התורה והמסורה".

שאיפת המקדש אינה רק עניין פנימי שלנו, אלא אבן הראשה למדיניות החוץ של העם המחפש את תחייתו הלאומית, והראי"ה עצמו כבר נקט בפועל סגנון זה:

"זה מכבר כאשר נשאלתי מוועדה בריטית רשמית מהי דעתי על דבר מקום המקדש אודות ייחוסנו אליו", כתב הרב קוק, "אמרתי להם שכשם שאתם רואים שזכותנו על הארץ בכלל, אף שהיה זה דבר רחוק אצל כל העולם כולו עד כה, מכל מקום גלגלה ההשגחה... שמה שהיה רחוק הולך ונעשה קרוב... עד שכל העמים יכירו את צדקת זכותנו, הכתובה בכתב קודש, על ארצנו הקדושה, כמו כן יבואו ימים שכל העמים יכירו את אמיתת זכויותינו על מקום המקדש"

למעשה". פרסום תמיכת הראי"ה בישיבה התגלגל לאחד מעיתוני לונדון, ששאל: האם היהודים מתכוונים לחדש את עבודת הקורבנות? יש לציין כי המצב היה רגיש במיוחד, שכן לאחר הצהרת בלפור שניתנה רק כשנתיים לפני הפרסום, התחוללו עדיין סערות בפרלמנט הבריטי ורבו הניסיונות לבטל אותה, הן בלחץ הערבים והן בלחץ חוגי יהודים מתבוללים, ולהבדיל - חלק מעסקני אגודת ישראל. נציגי התנועה הציונית שלחו מכתב ברור אל הראי"ה, ובו רמזו על הבעייתיות שבפרסום.

בתשובתו (כ"ט טבת תרפ"ב) הציע את עקרונות שיטתו, כשהוא מסביר להם את מרכזיות המקדש בתחיית האומה אפילו בתחילת דרכה:

"יסוד תחיית האומה מוכרח הוא, למרות כל צורותיו החילוניות, להיות מבוסס על מקורו המקודש, שהיא שאיפת האומה לשוב ולהיבנות בכל תכסיסי קדושה. והשאיפה הנצחית שייבנה

לגמרי).

כן, מתכוונים בריניות

ישיבת 'תורת כהנים' נוסדה בשנת תר"פ, לאור חזונו של הראי"ה ללמד כוהנים את דיני העבודה במקדש כהכנה לגאולה. הראי"ה הוגדר כנשיא הישיבה, ובחשוון תרפ"א כתב בעבורה מכתב תמיכה, המבטא ציפייה דרוכה לבניין הבית במהרה ממש, כעניין שהוא יסודו ושיאו של מהלך שיבת ציון בימינו.

בין היתר כתב שם הראי"ה:

"הציפייה הפנימית לראות כוהנים בעבודתם [...] זהו היסוד הנושא של כל התחייה כולה לכל סעיפיה [...] מאמינים אנו שדבר אלוקינו יקום לעולם [...] ובית המקדש ייבנה [...]. והיום הגדול הזה הנה הוא הולך ומופיע הולך ומתקרב אלינו, והננו חייבים להיות מוכנים בכל המובנים [...] והנה נכנסו כוהנים מתלמידי חכמים שבירושלים, לישיבה בבית הנשקף מול מקום המקדש, והינם עוסקים בלימוד הקודם

התורה לא מציינת מראש היכן יהיה מקום המקדש, רק מציינת שזה יהיה המקום אשר יבחר ה'. הדבר תמוה לכאורה. בעצם, למה לא נבחרה ירושלים מלכתחילה? חכמים דרשו (ספרי, דברים שם): "יכול תמתיך עד שיאמר לך נביא? תלמוד לומר: לשכנו תדרשו ובאת שמה, דרוש ומצא ואחר כך יאמר לך נביא".

כך הסבירו את מהלך חיפוש המקדש בידי דוד, שהשתוקק לכך מאוד. אומנם עד שלא נאמר לו מפי ג' הנביא לבנות מזבח בגורן ארוונה, כדי לעצור את המגפה מעל בני ישראל, לא ידע היכן יהיה מקום המקדש. מאז ולדורות עולם יש להקפיד על המקום המדויק של השראת השכינה והאפשרות להתכפר בקורבנות, כפי שניסח הרמב"ם (בית הבחירה, ב, א-ב):

"המזבח מקומו מכוון ביותר, ואין משנין אותו ממקומו לעולם... ומסורת ביד הכול שהמקום שבנה בו דוד ושלמה המזבח בגורן ארוונה הוא המקום שבנה בו אברהם המזבח ועקד עליו יצחק, והוא המקום שבנה בו נח כשיצא מן התיבה, והוא המזבח שהקריב עליו קין והבל, ובו הקריב אדם הראשון קורבן כשנברא ומשם נברא, אמרו חכמים אדם ממקום כפרתו נברא". אלא שלכאורה עזרת נביא במציאת מקום המזבח סותרת את הכלל "לא בשמיים היא"! על שאלה זו עונה הראי"ה (שו"ת משפט כהן, סימן צב), אשר השנה מציינים 90 לעלייתו לגנזי מרומים, כי דין המקדש הוחרג מהכלל הזה, כדרשת חז"ל הנוכרת לעיל. אין זה פלא, מכיוון שבמקדש נושקים שמיים לארץ, בעבודת הקורבנות שלנו ובגילויי שכינה מלמעלה.

הדרישה לבניית בית מקדש קבוע מוטלת על עם ישראל, שמראה בכך את רצונו העמוק והחזק לקרבת אלוקים. חובתנו לדרוש את בניית המקדש חשובה במיוחד ומשפיעה על חיינו. כך מסביר הרמב"ן (במדבר, טז, כא) את הסיבה למגפה בימי דוד. אומנם ה' סירב לבקשתו של דוד לבנות את הבית, אבל "אילו היו ישראל חפצים בדבר ונתעוררו בו מתחילה היה נעשה בימי אחד מהשופטים או בימי שאול, או גם בימי דוד, כי אם שבטי ישראל היו מתעוררים בדבר, לא היה הוא הבונה אבל ישראל הם היו הבונים". אלא שלצערנו, המקום הנבחר נודע רק בעקבות העונש והמגפה.

ההלכה היא שאפשר להקריב קורבנות גם כשבית המקדש חרב, מכיוון שקדושה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבוא. לכן בעלי התוספות שעלו ארצה ביקשו להקריב קורבנות על הר הבית גם בלא בית מקדש. כך שאף לעשות גם הרב קלישר, שדן בעניין זה בהרחבה עם גדולי הדור בזמנו, בהם רבי עקיבא איגר והחתם סופר שהסכימו רק להקריב קורבן פסח בלא מקדש (אומנם היו גדולים אחרים שהתנגדו

של תחייה וגאולה אין לפחד משום אתגר וכי הגיעה העת לשוב אל כל חלקי התורה. הספרות העצומה שכתב הרב בכל תחומי האמונה, המתבססת גם על ספרות הסוד ועל ידע כללי אדיר - הייתה התשתית שעליה נכתבו רוב ספרי ה'אורות'. קריאתו של הרב יצרה מהפכה: אלפי הלומדים בישיבות הפועלות לאור דרכו שוקדים, לצד לימוד הש"ס והפוסקים, על כתביו ועל מאות הפירושים שכתבו תלמידיו ותלמידי תלמידיו. שאלות כמו תורה ומדע, סתירות בין תורה לארכאולוגיה, יחסה של התורה לתנועות חברתיות - שבדורות הקודמים הובילו תלמידי ישיבות היישר לזרועות החילון - מקבלות מענה מחוץ מכל לומד ממוצע המכיר את כתבי הרב.

הרב לא הסתפק בכך. הוא קרא לשוב אל לימוד התלמוד הירושלמי שהוזנח במשך השנים, ללמוד תנ"ך כסדרו בצורה שיטתית, להעמיק גם בחלקי האגדות שבש"ס, לחבר בין ספרות ההלכה לאגדה, לכתוב ספרי מבואות וסיכומים לכל ענפי התורה, ועוד ועוד.

90 שנה לאחר פטירתו של הרב, עולם התורה נראה שונה לחלוטין. מעבר לכמות הלומדים באופן ישיר מבית מדרשו של הרב קוק - שמנו בזמנו עשרות בודדות וכיום עשרות אלפים - ישנם מעגלים עקיפים שנהנים כבר כמה דורות מיצירות כמו הלכה ברורה, האנציקלופדיה התלמודית, ביאורים לתנ"ך ומבחר עצום של שיעורי אמונה הזמינים לכול. גם בעולם התורה החרדי יש התעסקות גוברת והולכת בעולם המחשבה (ולו כדי "לקרב רחוקים"), בתורת הנפש וכדומה.

את צדקת חזונו של הרב ניתן לראות במדד החיצוני ביותר של עולם התורה - ההתקפה הפיזית של מרכזי התורה באירופה, צפון אפריקה וארצות הברית לארץ ישראל. לפני כמאה שנים, עולם התורה בארץ ישראל היה חיוור ועלוב לעומת ישיבות הענק של הגלות. הרב קוק כתב אז מאמרים לחזק את רוחם של תלמידי החכמים הארץ־ישראלים, וניבא ששיבות הגלות שייכות לעבר ואילו הישיבות הארץ־ישראליות הן העתיד. וצדק, כמו תמיד.

מדינת ישראל

בתחילת המאה ה־20, החזון הציוני היה נחלתם של מעטים בלבד. הרעיון שהעם היהודי יצליח להקים מדינה עצמאית נראה חסר סיכוי, והמחשבה שמדינה זו תנוהל מתוך חיבור למסורת היהודית הייתה בגדר הזיה. מאז, התנועה הציונית חלמה על

"מקלט לילה", מדינה שבה עם ישראל יהיה ככל העמים. ראשוני התנועה הציונית הדתית, 'המזרחי', שחרדו שמא התנועה הציונית הצעירה תקים מדינה בעלת אופי חילוני, תבעו וקיבלו מהרצל את ההבטחה ש"הציונות דבר אין לה עם הדת", והסתפקו בכך.

מאידך, בקרב שלמי אמוני ישראל לא נרשמה התלהבות גדולה, בלשון המעטה, מהרעיון להקים מדינה יהודית. זכר אחריתה של ממלכת החשמונאים, אופייה של הלאומיות החילונית באירופה, ובעיקר דמותם של מנהיגי התנועה הציונית והחשש (המוצדק) שהמדינה שיקימו תגבש זהות לאומית מנוכרת לתורה ומצוות - הרחיקו את רוב ציבור בני התורה מחלום המדינה. חלום מלכות דוד, טענו רבנים רבים, יתגשם רק כשיבוא הגואל באופן ניסי.

בספר 'אורות', שהודפס לראשונה כ־30 שנה לפני הקמת המדינה, טבע הרב קוק בפעם הראשונה את המילים "מדינת ישראל היא יסוד כיסא ה' בעולם" (אורות ישראל ו, ז). אל מול החולמים על מדינה חילונית מחד גיסא, ומול המבקשים להקים מדינה רק בימות המשיח מאידך גיסא, טען הרב קוק שייעודו של עם ישראל ל"ממלכת כוהנים וגוי קדוש" יתממש בהקמת מדינה יהודית באופן מעשי כאן בדורנו.

90 שנה מאוחר יותר, "מתיישרת" האומה לחזון הגדול. הציבור החרדי משתלב ברצונו ושלא ברצונו במערכות המדינה. למעט קבוצות שוליים כדוגמת 'טטורי קרתא', קיומה של מדינת ישראל הוא עובדה מוגמרת אצל כל בר־דעת. הדוגמה המובהקת להשתלבות הציבור החרדי היא ההשתתפות בבחירות. בקום המדינה ובעשורים הראשונים הדעה הרווחת הייתה שיש אומנם הכרח להשתתף ב"בחירות לכנסת הציונית" אולם "לא לשמש שרים", וכיום כידוע המצב שונה לחלוטין. בציבור החילוני, לאחר שנים רבות של התנכרות למסורת ולדת, הבשילה ההכרה שללא חיבור לזהות ולשורשים היהודיים - המדינה לא תחזיק מעמד. הדברים ניכרים בעיקר בתחומי ההתיישבות והביטחון, שבהם צאצאיהם של מייסדי המדינה מפנים את מקומם לכוחות המסורתיים והדתיים שגדלים דמוגרפית ותרבותית.

כיום, בראש מערכות רבות במדינה עומדים בוגרי בתי המדרש של תורת הראי"ה, האומרים את תפילת ההלל ביום העצמאות: בצבא, בזרועות השלטון, במחקר, בתעשייה, בתקשורת ובכלכלה. קיומה והתעצמותה של מדינת ישראל וחיבורה לשורשיה היהודיים הם עובדה שלא ניתן להתעלם ממנה יותר.

הרב קוק, כמו תמיד, צדק! ■

"והם דברים מבוססים שלדעתי צריכים אנו לשנן אותם בין כלפי פנים ובין כלפי חוץ. והם כדאיים להיות חקוקים על לוח ליבנו תמיד, ובייחוד בימים שאנו חפצים להתעורר בתחייה לאומית כללית... רמז יש בו לכל העולם כולו שלא יחשבו האומות שיש לנו אפילו רגע של ייאוש ח"ו של שכחה מקשור זכותנו, במקום המקדש; שהוא אבן הפינה לכל המקומות הקדושים, מקום מקדשנו. וזה מכבר כאשר נשאלתי מוועדה בריטית רשמית מהי דעתי על דבר מקום המקדש אודות ייחוסנו אליו. אמרתי להם שכשם שאתם רואים שזכותנו על הארץ בכלל, אף שהיה זה דבר רחוק אצל כל העולם כולו עד כה, מכל מקום גלגלה ההשגחה... שמה שהיה רחוק הולך ונעשה קרוב... עד שכל העמים יכירו את צדקת זכותנו, הכתובה בכתב קודש, על ארצנו הקדושה, כמו כן יבואו ימים שכל העמים, יכירו את אמיתת זכויותינו על מקום המקדש. וידעו כולם ויכירו שהחזון של הנביאים שנאמר על המקום הקדוש הזה 'כי ביתי בית תפילה ייקרא לכל העמים' יתקיים רק כשיהיה הבית הגדול והקדוש הזה, שם על מכוננו, בידי בעליו הראשונים, שהם בעליו הנצחיים, שהוא עם ישראל, עם ה' מעולם, הוא ולא אחר" (אגרות הראיה, חלק ד, מהדורת תשמ"ד, איגרת א'קכו).

המקדש ועבודת הקורבנות צריכים אפוא להיות עיקר שאיפתנו במהלך התחייה הלאומית, וחובה עלינו לבטא שאיפה זו בעולם כולו ולהבהיר שלא התייאשנו ואנו מתכוונים לקיים מה שכתוב בתנ"ך. הביטוי "מה שנעשה רחוק שמה שהיה רחוק הולך ונעשה קרוב" מתייחס לאותן שנים ארוכות מתחילת הקמת התנועה הציונית־מדינית שנתקעה במבוי סתום מול האימפריה העות'מנית, עד שלפתע פרצה מלחמת העולם הראשונה שלאחריה באה הצהרת בלפור.

ההשוואה שערך הראי"ה בין הכרת העמים בזכותנו להקמת בית לאומי לבין הכרתם בחשיבות בניינו של המקדש, מורה בעליל כי לדעתו יש לבנות בידנו את בית המקדש לכשיסכימו העמים לכך. דברים אלה מתחברים למה שכתב במקומות רבים אחרים, ולפיהם תמיכת אומות העולם בשיבת ציון הנוכחית תלויה בהבעת הרצינות שלנו לחדש ימינו כקדם, הכוללים מקדש וקורבנות, כמובטח בתורה ובנביאים שאותם הם מכירים ובהם הם מאמינים. מאידך גיסא, אם יראו שאין לנו כוונות כאלה, הם עלולים

דווקא לעמוד כנגדנו! ואכן בפרלמנט הבריטי נשמעו במשך שנים קולות המערערים על זכות היהודים החילונים לשיבת ציון, שאינה מתיישבת עם האמור בתנ"ך...

ללא מורא, ללא חשש

הגמרא (זבחים סב ע"א) מתארת שכשעלו בני הגולה מבבל נדרשו לנביא שיאמר להם היכן מקום המזבח. לכן, לדעת הראי"ה, אף אנו נזדקק להודעה מהשמיים היכן בדיוק מקום המזבח. אומנם נסתלקה הנבואה, אבל רוח הקודש לא נסתלקה מהראויים לה בכל דור, כפי שככתב רבי חיים ויטאל, ולעולם אין פחות מל"ו צדיקים בדור (על פי סוכה מה ע"ב), ולפיכך מקומו המדויק של המזבח יכול להתגלות גם בימינו "על ידי איזה צדיק הראוי לכך"! (משפט כהן סימנים צא, צב).

יש לשים לב לתאריכי הפרסומים הללו, העוסקים בסוגיה רגישה במיוחד, עם משמעויות מדיניות ופוליטיות. פרסום התמיכה היה כשהראי"ה כיהן כרב הראשי לירושלים. המשכו פחות משנה לאחר שנתמנה לרבה הראשי של ארץ ישראל. הראי"ה אינו משנה את דעתו ואף ממשיך לפרסם אותה, ללא חשש מה יאמרו גורמים שונים ובתוכם אלה שהתנגדו לבחירתו לרב ראשי, דווקא בשל אמונתו הדתית בגאולת ישראל, בהם גם סוקולוב, מראשי התנועה הציונית, שהגדיר את הראי"ה בתור "חרד קיצוני, ואינדיבידואליסט שלא יקבל משמעת" (של ההנהלה הציונית).

כל זה מוכיח - למי שזקוק להוכחה - כי דעותיו של הראי"ה אינן מושפעות מתפקיד או הקשר פוליטי כל שהוא חס וחלילה, שלא כדעתם של כמה חוקרים המנסים ליצור חלוקה והפרדה בין תקופות שונות (כגון בין תקופת יפו לתקופת ירושלים).

בשולי הדברים, אף שאין זו עדות גמורה, יש להוסיף את הנכתב בעמודו הראשון של העיתון 'דבר', יום למחרת פטירתו של הראי"ה (ד' באלול תרצ"ה, 2 בספטמבר 1935):

"בשובו מלונדון לא", אחרי הצהרת בלפור, מושפע מהתלהבות התקופה, חשב הרב קוק על האפשרות לחדש את עבודת הקורבנות על הר הבית, וייסד ישיבה מיוחדת בשם תורת כהנים ללמוד את הלכות הקורבנות. אומרים שגנרל סטורס העמיד את הרב על הערך המדיני של הצעה זו, והרב הרפה מרעיונו זה." ■

Three Cents מיקסרים פרמיום חדשים בישראל

צילום: שחר סגל

מותג המיקסרים היווני Three Cents, שזוכה להצלחה עולמית בזכות איכות בלתי מתפשרת, מגיע לישראל על ידי חברת Global Wine & Spirits. הסדרה כוללת שישה מיקסרים ייחודיים, בבקבוקי זכוכית מעוצבים, עם גיזוז עוצמתי הנשמר לאורך זמן - מושלמים לקוקטיילים מקצועיים או כמשקה קליל ומרענן בפני עצמו.

המיקסרים מבוססים על מי מעייץ טבעיים ופותחו במיוחד עבור ברמנים, אך מתאימים גם להכנה ביתית. הסדרה כוללת שלושה סוגי טוניק: קלאסי, למון טוניק (עם שלושה סוגי הדרים), ו-אייג'ן טוניק (עם מלפפון, בזיליקום ועשבי תיבול); ולצדם שלושה טעמים נוספים: אשכולית ורודה - אידיאלי לקוקטייל פלומה, אננס לקוקטיילים טרופיים, ו-ג'נג'ר ביר - בסיס לקוקטיילים אייקוניים. המותג הוקם בהשראת סיפור אמריקאי מתקופת השפל הגדול, אז נמכרו סודה וסירופים ב-3 סנט ומכאן שמו. כיום, הוא נחשב לאחד המותגים המובילים בקטגוריית המיקסרים באירופה.

הצדעה למשנת החוסן של האקדמית חמדת

קורדיט: אבי חיון

נשיא המדינה יצחק הרצוג אירח השבוע את הסגל האקדמי של המכללה האקדמית חמדת, והביע הערכה למשנתה הייחודית "פדגוגיה של חוסן". הנשיא הדגיש כי "החוסן הוא לא מותרות, אלא תנאי להגשמת היעדים במסע החיים של כל ילדה וילד", וציין כי פועלה של המכללה מחולל מהפכה בחינוך בישראל. משנת החוסן של המכללה שמה את טיפוח החוסן האישי והקהילתי כרעיון מסדר בחינוך, ומכשירה מזרות ומורים להיות סוכני חוסן בבתי הספר. המכון לפדגוגיה של חוסן במכללה מפתח תוכניות, מכשיר אנשי חינוך, מלווה רשויות ועורך מחקרים בתחום. נשיא המכללה, פרופ' חיים שקד, הוסיף כי חוסן נבנה יום-יום בכיתה ולא רק במרכזי חוסן. "משנת החוסן נועדה לשבור תקרות זכוכית ולסייע לכל תלמיד ותלמידה להגיע הכי רחוק שאפשר".

ראש הממשלה בביקור חשוב

צילום: חיים טווירט

במהלך ביקורו של ראש הממשלה בישוב עפרה כחלק מהאירועים לציון 50 שנה לייסודו של היישוב, ביקר ראש הממשלה בעץ ארו שנטע לפני 25 שנים. אז, אמר נתניהו כי הוא ישמח להגיע ליישוב עפרה במלאת יובל שנים להיווסדו ואכן הערב עמד ראש הממשלה בהבטחתו. ראש הממשלה התייחס לעץ שנטע לפני חצי יובל "העץ הזה מסמל את העמקת השורשים שלנו במולדת והגבת הצמרות מעלה מעלה בדיוק כפי שהבטחנו. ואני מברך אתכם על שאתם בעצם חוד החנית של המשך קיומנו בארצנו".

ראש מועצת בנימין ויו"ר מועצת יש"ע ישראל גנץ: "אדוני ראש הממשלה זוהי השעה למהלך אשר יירשם בספרי ההיסטוריה זוהי השעה להחלת ריבונות מלאה בכל יהודה ושומרון אשר תבטיח, שכפי שהממשלה בראשותך שינתה את המציאות בלבנון, סוריה, איראן ורצועת עזה - גם יהודה ושומרון תשנה את פניה ותהפוך רשמית, ובעיני העולם כולו, לחלק בלתי נפרד ממדינת ישראל".

המרכז החדש למורשתו של ז'בוטינסקי

קורדיט: טנא תקשורת

הממשלה אישרה השבוע את הצעתו של שר המורשת, הרב עמיחי אליהו, להשלים את הקמת מרכז מורשת זאב ז'בוטינסקי בתל אביב. זאב ז'בוטינסקי, הקים לפני 102 את תנועת בית"ר ההיסטורית שמהווה הבית למחנה הלאומי, כעת ביוזמת שר המורשת, עמיחי אליהו, מחולל המחנה הלאומי יזכה להנצחה הראויה לו. במסגרת החלטת הממשלה מ קבע כי המיזם יתוקצב בסך של עד 21 מיליון ₪ לשנים 2025-2027, מתקציבי מספר משרדי ממשלה, ויכלול את חיזוק המבנה ההיסטורי, הקמת מרכז מבקרים חדשני ושדרוג התכנים שיוצגו בו לציבור הרחב . מרכז המורשת יוקם במבנה מכוון ז'בוטינסקי בתל אביב, לאחר שנים של עיכובים הנדסיים ובטיחותיים, ויהיה פתוח ונגיש לציבור הרחב.

שביל הנצחה מיוחד לזכר הנופלים מהיישוב

קורדיט: דוברות מועצה אזורית גוש עציון

השבוע הקימו ילדי ונערי היישוב אלעזר שבגוש עציון את "טיילת חיים", שביל הליכה מיוחד שנבנה במו ידיהם, לזכר בני היישוב שנפלו במלחמת חרבות ברזל. בני הנוער לקחו על עצמם את המשימה מתוך תחושת אחריות ורצון להנציח את הנופלים בדרך שמחברת בין זיכרון לעשייה, ובין כאב לתקווה. לאורך הטיילת שולבו פינות ישיבה, אבנים מסודרות ונטיעות חדשות, המעניקים למקום אווירה של חיים וצמיחה. גם ראש המועצה האזורית גוש עציון, ירון רוזנטל, השתתף בעבודות ונטע עץ במקום. רוזנטל אמר כי "גוש עציון כולו מוקיר את גבורתם ומסירות נפשם של הלוחמים שנפלו. ההנצחה שבחרו בני הנוער מאלעזר להקים "טיילת חיים" מבטאת את הרצון להמשיך את רוח הנופלים הגיבורים, לנטוע חיים חדשים ולבנות עתיד מלא תקווה דווקא מתוך הכאב".

צילום: דב בער הכסמן

ערב של הודיה ואחדות

אירוע הקיץ המרכזי של נתניה, ביוזמת עיריית נתניה, רגעים - העמותה לחינוך בלתי פורמלי, ו"מטה משיח נתניה", התקיים השנה בסימן הודיה לה' על הניסים במלחמות "עם כלביא". את הערב הנחו ר' אלעזר פרץ, ממארגני האירוע, יחד עם מר בני אמר מאגף הקליטה בעירייה, שהדגישו בדבריהם את עוצמת הניגון המחבר "הקולמוס של הלב". "אין דבר שמחבר יותר מניגון ותפילה. לראות את נתניה כולה מתאחדת סביב הודיה לה' - זו זכות עצומה". אמר מנכ"ל רגעים, מר' משה קיזלר. הזמר החסידי העולמי יעקב שוואקי ריגש את אלפי המשתתפים במופע סוחף שכלל את מיטב להיטי מכל הזמנים, לצד דברי חיזוק והודיה לה'. הקהל הרב - מכל הגילאים ומכל גוני האוכלוסייה - שר ורקד יחד באווירה של אחדות יוצאת דופן. את הערב חתם אומן החושים מני הולנדר במופע מרהיב.

קורדיט: קרן קהילות

משחקיות חדשות

למשפחות המילואים בכל רחבי הארץ בימים אלו, כשאלפי משפחות מתמודדות עם גיוסי המילואים המאסיביים ועם עומס החופש הגדול, מפעילה קרן קהילות מיזם ייחודי: "חיבוק קהילתי" - לתמיכה במשפחות המילואים". במסגרת המיזם נפתחו כבר 14 משחקיות קהילתיות ברחבי הארץ, בהן חריש, תל אביב, נתיבות ומעלה אדומים. המשחקיות מופעלות על ידי מתנדבות ונוער מקומי, מעניקות לילדים מרחב משחקי ושמחה, ולאומות זמן מנוחה וגשימה. בקרן קהילות אומרים כי המשחקיות ימשיכו לפעול כל עוד יימשך הצורך במענה למשפחות המילואים. רכז מיזם 'חיבוקקהילתי של קרן קהילות', אברהם עטיה: "המשפחות הן החזית השקטה של המלחמה. בקיץ האתגר גדול שבעתיים, והמשחקיות מאפשרות להן מקום בטוח משלהם, רגעי שמחה, ולאומות רגע של רוגע אמיתי".

הגשת מועמדות לפרס כץ בשנת היובל

בעוד כשבועיים, בד' באלול תסתיים הגשת המועמדות לפרס כץ, המוענק זו השנה ה 50 על שמו מרדכי דוד (מרכוס) כ"ץ שהשקיע מכספו וזמנו לחינוך היהודי במקסיקו. עשרות פניות והמלצות כבר הוגשו לוועדת הפרס פרופסור מנחם בן ששון, הרב שלמה דייכובסקי והרב חיים סבתו. הפרס יוענק לאחר החגים בטקס שיתקיים בירושלים. אשתקד, בגלל המלחמה הוענק הפרס ללא תהליך הגשת מועמדות למספר אישיים בולטים במערכה. ביניהם, אלישע מידן ורייז'ל גולדברג פולין, ישיבת ההסדר בשדרות בראשות הרב דוד פנדל, ארגון הלל העולמי, הרב יעקב רוז'ה שניהל ועסק במסירות ביהוי החללים במכון שורה, שרון לאופר חברה בצוות ייחודי שהוקם לחלוק כבוד אחרון לחללות, ארי שפיץ לוחם מיישיבת ההסדר בגולן שנחשב לאחד הפצועים הקשים ביותר.

צילום: ארנון בוסאני

קיץ טעים בירושלים

עיריית ירושלים, בשיתוף חברת "עדן", חנכה השבוע את מתחם ה"פודטראקים" החדש בפארק המסילה, אשר יפעל לאורך תקופת עבודות הרכבת הקלה בעמק רפאים. האירוע התקיים במעמד ראש העיר, משה ליאון, תושבי האזור ובעלי העסקים המשתתפים במיזם. מטרת המיזם, הוא לסייע לעסקים הפועלים ברחוב עמק רפאים בתקופת העבודות, ולחזק את הכלכלה המקומית. פעילות ה'פודטראקים' תתקיים לאורך כל ימות השבוע, ימים ראשון עד שבת, כאשר שעות הפעילות יהיו בימים א'-ה' המתחם יפעל בין 10:00 ל-18:00 (לא יאוחר משעה 22:00) בימי ו' בין 9:00-13:00, ובמוצ"ש משעה לאחר צאת השבת ועד 22:00. ראש העיר ירושלים, משה ליאון: "מתחם ה'פודטראקים' בפארק המסילה הוא ביטוי למחויבות שלנו לתמוך, לעודד ולחזק את העסקים".

קורדיט: שרון גבאי

לא פוגעים במקום כה נדיר

בוועדת הפנים ואיכות הסביבה בכנסת יתקיים דיון דחוף על עתיד עין פית שברמת הגולן, בעקבות כוונת צה"ל להקים במקום את מתקן "לבנון". עין פית הוא אתר טבעי ייחודי הכולל נביעה, בוסתנים, חיות נדירות ושרידי כפר היסטורי. הדיון מתקיים ביוזמת הפורום לישראל ירוקה, עמותת הסביבה המובילה והמשפיעה בישראל וח"כ קרויזר. ח"כ יצחק קרויזר, יו"ר הוועדה, הדגיש כי "ביטחון המדינה הוא ערך עליון, אך אינו צריך לבוא על חשבון שמירת אוצרות הטבע". לדבריו, יש לבחון חלופות אמיתיות שיאפשרו גם הגנה על הביטחון וגם שימור הטבע. מנכ"ל הפורום לישראל ירוקה, אריז כליף: "דווקא לאחר המלחמה בצפון אנו זקוקים לשיקום הטבע והקהילות, לא להרס פנינת טבע שאין לה תחליף. צרכי הצבא חשובים".

נדל"ן

דירות

מכירה

גבעת שמואל

כניסה מידית יוני נתניהו, 4.5 חד', צריכה שיפוף, קומה גבוהה, 2 חניות צמודות, 2,850,000 ש"ח בלבד! הדירה בבלעדיות המשרד! 0508-755-755 חוקי ירט. משרד תיווך KEN נדל"ן. (רשיון מס' 31037309).

חדשה מקבל, יצחק שמיר ג. שמואל, 6 חד', כ-150 מ"ר, מחסן בקומה 2 חניות, קומה א', כניסה מידית, 3,300,000 ש"ח בלבד! 3,550,000 ש"ח. הדירה בבלעדיות המשרד! 0508-755-755 חוקי ירט. משרד תיווך KEN נדל"ן. (רשיון מס' 31037309).

מבחר דירות בבלעדיות, ברחוב היתים ג. שמואל, 5 חד', החל מ-3,300,000 ש"ח, חניה כפולה, מחסן, לובי וחדר דיירים, מוכרים רציניים! הדירות בבלעדיות המשרד! 0508-755-755 חוקי ירט. משרד תיווך KEN נדל"ן. (רשיון מס' 31037309).

ברחוב יצחק שמיר המבוקש, דירות 4 חדרים, מרווחות, מבחר קומות, מחסן וחניה, חדשות מקבל לכניסה מידית, החל מ-3,100,000 ש"ח, מחירים אטרקטיביים ביותר! הדירות בבלעדיות המשרד! 0508-755-755 חוקי ירט. משרד תיווך KEN נדל"ן. (רשיון מס' 31037309).

לתיווך KEN נדל"ן דרושות דירות למכירה, ג. שמואל, לקונים רציניים אחרי מכירת דירה. להערכת נכס/פגישה יעוץ (ללא תשלום) התקשרו למשרד: 0508-755-755 חוקי ירט

מגרשים

מכירה

בבצר חזוני!!! מגרש למכירה, במיקום מרכזי, קרוב לגן שעשועים ולבית כנסת. "דינה נכסים" 0544-978133

נדל"ן ירושלים

דירות

מכירה

ארנונה

דירה ייפייפה, חדשה לגמרי, בארנונה החדשה, 5 חד', 160 מ"ר (כולל 2 מרפסות), מפרט גבוה מאוד. 2 דירות בקומה. כניסה בעוד 4 חודשים. ללא תיווך. 053-9216308

מבשרת ציון

במבשרת ציון, בית ייחודי! 6 חד' במפלס אחד - נדיר! שטחי חוץ ענקיים 268 מ"ר, מפרט טכני גבוה, שתי חניות פרטיות ומקורות, והבונוס: 2 יחידות דיור גדולות ומפנקות. מיקום נוח קרוב למרכזי קניות, בריאות וחינוך. מתאים למשפחות ולמשקיעים. בלעדי! "אנגלו סכסון" - 077-053-9414855, 9973539

גבעת משואה

בגבעת משואה, מיוחדת במינה! 5.5 חד' (חולקה ברווחה ל-4.5), שמורה, במפלס אחד, מרפסת סוכה ענקית, כ"פ, נוף מרהיב, גינה קטנה, קומה נוחה, יחידת הורים ענקית, ממ"ד גדול, חניות פרטיות, חדר שירות שיכול לשמש משרד/קליניקה, קרוב לבית"ס, תח"צ, גן החיות התנ"כי, בלעדי! "אנגלו סכסון" 077-9973539, גלית: 053-4295577

קטמון

בקטמון הישנה, נדירה! רח' הפלמ"ח, 3 חד', מרווחות, מוארת, מזגן, חניה פרטית בשימוש! קרובה לתיאטרון ירושלים, מוזיאונים, מרכזי קניות, בתי קפה ("דובשנית"), בתי כנסת (שטיבלך), בתי ספר עולים, תחבורה ציבורית נוחה. פוטנציאל השבחה במסגרת התחדשות עירונית עתידית (טרם סגרו). בלעדי! "אנגלו סכסון" 055-4523826, 077-9973539

בקטמון הישנה, פינה אמיתית! רחל אמנו, 2.5 חד', נדירה, מסודרת יפה, קומה נוחה + מעלית, תקרות גבוהות וחלונות מקושתיים. מזגן אויר, חניה פרטית ומחסן. מעוצבת בחומרה, שקטה ובמצב מעולה למגורים או כהשקעה. קרובה לחנויות ובתי קפה של רח' עמק רפאים, בתי כנסת, קאנטרי ובריכת ירושלים, בתי ספר, תיאטרון ירושלים והמוזיאונים, תחבורה ציבורית נוחה ועוד. בלעדי! "אנגלו סכסון" 055-4523826, 055-4527120

רמות

ברמות, במיקום מעולה בדרך החורש, דו משפחתי פינתי עם פרטיות, 8 חד', יחידה עצמאית מושכרת, מקלט, גינה היקפית גדולה עם עצי פרי, במרחק הליכה מתחנת אוטובוס, גן ילדים, בית ספר ובית כנסת, 8,600,000 ש"ח. בלעדי "ירוש" אנגליה רמות" 052-2674591

ברמות ב', וילה מקסימה, מושפצת בטוב טעם, גינה גדולה, יחידה נפרדת למשרד/קליניקה, פוטנציאל להרחבה, נוף. 9,200,000 ש"ח. בלעדי "ירוש" אנגליה רמות" 052-2674591

עסקים

מכירה

משרדים

משרד חדש ומעוצב, להשכרה/למכירה, בפרויקט 456 בפתח תקווה, 52 מ"ר, אופציה לחניות ומחסן. 054-5965153

משרדים

משרד חדש ומעוצב, להשכרה/למכירה, בפרויקט 456 בפתח תקווה, 52 מ"ר, אופציה לחניות ומחסן. 054-5965153

עסקים

מכירה

למכירה, מפעל קונדטוריה, בירושלים, עם מוניטין רב, פוטנציאל אדיר! kat5711229@gmail.com, 053-3133344

שידוכים

שידוכים

בן זוג

מעוניין להכיר אישה נחמדה, עד גיל 70, לקשר רציני. 052-3374405

רוק, מסודר כלכלית, מחפש את החצי השני, למטרה רצינית בלבד, עד גיל 45. 052-3325666

בן 74, גרוש, גבוה ואה, מסורתי, מפתח תקווה. מעוניין בקשר רציני. 053-7295940

נופש

נופש

בית שאן

דירת נופש מדהימה, בבית-שאן/עמק-המעיינות, כ-12 נפשות, אבזור מלא ומפנק ומרפסת לנוף, לימות השבוע ולשבחות. 050-8586636

גליל מערבי

דירת נופש במושב גורן, 5 חד', מטבח, סלון, פינת אוכל, פרגולה ובריכה גדולה. 050-4170317

גליל עליון

יולת אירוח בכפר יובל, במרכז האטרקציות של הגליל העליון! בריכה מחוממת ענקית, משחקי חצר ושלל פינוקים. 050-6822123

דרושות משפחות דתיות (עדיף ספרדי) לארח בחורה רווקה בת 40 כולל לינה לשבתות וחגים בעלת תשובה, צדיקה יתומה ללא הורים 050-5170517

56493

למשפחות וקבוצות. מתחם אירוח באיור הכפרי של קרית שמונה. 5-6 יחידות נופש. חצר גדולה. חדר אוכל. קייטרינג מהדרין + בתי כנסת קרובים למתחם. 5 דקות ממקורות הירדן. 052-4261184-5 לא בשבת.

טבריה

מתחם חדש - (מופליה) 12 יחידות אירוח מפוארות. חדר רחצה ושירותים לכל יחידה. עד 60 איש. מרחבים גדולים. משחקי חצר. אולם ענק. מטבח מאובזר. בריכה 8x4 נוף ועוד. 054-8472222, 054-2334855

ירושלים והסביבה

מתחם נופש מיועד לדתיים, במושב אורה הפסטורלי, בירושלים, בסמיכות לשביל המעיין, עם לינה. 058-7304500

צפת

בצפת, בעתיקה, 4 חדרים מרווחים + סלון, מרפסת, נוף פתוח להרי מירון, חניה, מתאים ל-8 אנשים. 058-3252722

אורח "בית שלום" - 2 דירות להשכרה, 8 חדרים, שרתים ומקלחת לכל חדר, 27 מיטות. 054-9117658, 050-7716431

בצפת - קרקע, 4 חדרים, מטופחת, גינה + בריכה + מנגל + חניה. 052-3030850

בצפת, דירת קרקע, 3 חדרים, צמודה לעתיקה, במקום מרכזי, מאובזרת וממוזגת, במקום שקט. קרוב לכלי יומרים!!! 050-4115872

קרית שמונה

בקרית שמונה!!! דירות נופש ליד נחל גבע, מאובזרות וממוזגות, בסמוך לבתי כנסת, מתאימות למשפחות + לשבתות, מכבדים שוברי מילואים. 054-8197035

צימרים משפחתיים, חדשים, בקרית שמונה, ללא בריכה. עם גינה ופינת מנגל. מחיר מפתיע. 050-5294761

רמת הגולן

בקצרין - זה הזמן לטייל בגולן, קרוב לכנרת ולחרמון ולמפלי הצפון, יחידות נופש מאובזרות וממוזגות. לחלונות/משפחות/קבוצות קטנות. 050-5275981

דרושים

עבודה

הצעות עבודה

לביט ספר לחינוך מיוחד, בגבעת שאול, ירושלים, דרושים מטפלים פרא-רפואי במקצועות רפואי בעיסוק, קלינאות תקשורת ופיזיותרפיה. תנאים מעולים, הדרכה. 052-4239842 או 058-4789400

דרושה אחות, למשרה חלקית, בבית ספר לחינוך מיוחד, בגבעת שאול, ירושלים. 058-4789400

מקום זה יכול להיות שלך 03-9185553

מעוניין לקנות ספרי תורה ישנים (גם גניזה)

משלם מחיר טוב 054-6420392

56398

פרח רשת חינוך מיוחדת מאז

פרח מתחבר בשמחה!

הצטרפי לאלפי עובדות שממלאות את יומן במשמעות!

רשת פרח מגייסת למסגרות חינוך מיוחד בשומרון:

צוות פרא רפואי

מרפאה בעיסוק, קלינאית תקשורת, פיזיותרפיסטית, עובדת סוציאלית, מנתחת התנהגות, מטפלת רגשית

תשלום חופשות

הכשרה וקידום

ימי העשרה והשתלמות

תנאי שכר מעולים

אווירה משפחתית

הטבות ופינוקים

לצוות פרא רפואי שלחו קו"ח: korot@orchot.org.il

לצוות חינוכי התקשרו: 073.339.5500

פרח - רשת לחינוך מיוחד הגדולה והמובילה בישראל

לפנימייה טיפולית
בית הילד הילה שבירושלים

דרושה
פסיכולוגית
דרושה עו"סית

לפרטים ולשליחת קו"ח נא לפנות ליערה
052-8536199

לישיבת שעלבים
דרוש מחסנאי למטבח

• במשרה מלאה
• קבלת סחורות איחסון וניפוק
• ידע בסיסי במחשבים – חובה
• משרה מלאה • תחילת עבודה מיידית

סביבת עבודה נעימה ואוירה
avner.shaalvim@gmail.com
קו"ח למייל:

עלה
מסגרת תעסוקה
העשרת השכלת מדעים
והעשרת חינוך

19519

לב אוהב?
ראש על הכתפיים?
יכולת להיות שם בשבילן?

אנחנו מחפשים אותן!

לתפקיד רכזת שטח
לבנות השירות ברשת 'עלה'

תפקיד עם שליחות, עשייה וחיבור לנוער
70% משרה בבני ברק

ליווי אישי וקבוצתי
אחריות על סדר יום והתנהלות יומיומית
מעורבות בפרויקטים ואירועים

דרישות התפקיד: יכולת ארגונית, אסרטיביות, תקשורת מצוינת, יתרון לרקע חינוכי / ניסיון עם צעירות

052-5687258
jobs@aleh.org
נא לציין מס' משרה: 121

אשכולות
מרכזי הסיוע והתנדועה של ישראל

לארגון אשכולות
דרוש/ה רכז/ת
פרוייקטים ומדיה

תיאור התפקיד:

זיום וניהול פרוייקטים חינוכיים
ארציים ויצירת שת"פים
ניהול הרשתות החברתיות
גיוס בנות שירות לאומי ועבודה מול אגודות השירות הלאומי

דרישות התפקיד:

היכרות עם עולם הטיילות
תעודת תו תקן - יתרון

■ תחילת עבודה: 1.9.25 | היקף משרה: 80%
■ העבודה ממטה הארגון בלוד וכרוכה לעיתים בנסיעות

קו"ח יש לשלוח:
eshkolot@eshkolot.org
רק פניות מתאימות תיעננה

נוער מדבר אליך?
מחפש עבודה עם שליחות?

לישיבת דרכי נועם בפתח תקוה
דרוש מדריך
כולל מגורים, העבודה בערבים
(אפשרות למשרה חלקית)

לפרטים: 03-9226748
קו"ח לשלוח למייל: ytdnpt@gmail.com או לווטצאפ 050-2361705

פרח
רשת חינוך מיוחדת מאז

01/09
פרח מביאה לועדנה!

הצטרפי לאלפי עובדות ברחבי הארץ שממלאות את יומן במשמעות

רשת פרח מגייסת לגני תקשורת ברעננה:

צוות פרא רפואי

מרפאה בעיסוק, קלינאית תקשורת, פיזיותרפיסטית, עובדת סוציאלית, מנתחת התנהגות, מטפלת רגשית

תשלום חופשות | הכשרה וקידום | ימי העשרה והשתלמות

צוות חינוכי

גננות, סייעות, גננות עמיתות

הטבות ופינוקים | משפחתית | תנאי שכר מעולים

לצוות פרא רפואי שלחו קו"ח:
korot@orchot.org.il

לצוות חינוכי התקשרו:
054.847.8549

פרח - רשת לחינוך מיוחדת הגדולה והמובילה בישראל

יותר טוב

לודאים

מחפשים שליחות?

בואו לקהילה שהיא בית

חבור עם האוכלוסיה הוותיקה

שליחות וזיווג

מאזן עשייה חברתית

איקום מרכזי

אחרי נוחים

קהילה צעירה וחמה

רמת אשכול

שכונה שיש בה הכל!

דברו איתנו: אופק 052-6012253 | רעות 058-4587638

הגיל השלישי מחפץ אותנו

לראות אותנו ברחוב

רכז/ת

אזרחים ותיקים

אחזקת תחנת פלייבוק ופולקס פולקס (אזרחים ותיקים בלי)

התפקיד כולל:

- ארגון פעילות חברתית והתנדבותית
- עידוד מעורבות וחיבורים בין-דוריים בקהילה
- תכנון וליווי של פרויקטים בתחום האזרח הוותיק
- יצירת קשר אישי ומענה פרטני

היקף משרה:

50% משרה (גמיש)

דרישות התפקיד:

- אהבה לאזרחים ותיקים
- תקשורת בינאישית מעולה
- יכולות הובלה, ארגון ויזמה
- ניסיון קודם בתחום - יתרון משמעותי

בואו להיות משמעותיים!

לודאים

צוות במרכז

kehila@glod.org.il

פרח

רשת חינוך מיוחדת מאז

01/09

פרח מביאה לשירות!

הצטרפי לאלפי עובדות ברחבי הארץ שממלאות את יומן במשמעות

רשת פרח מגייסת למעון שיקומי בשדרות:

צוות פרא רפואי

מרפאה בעיסוק, קלינאית תקשורת, פיזיותרפיסטית, עובדת סוציאלית, מנתחת התנהגות, מטפלת רגשית

צוות חינוכי

גננות, סייעות, גננות עמיתות

תשלום חופשות	הכשרה וקידום	ימי העשרה והשתלמות	תנאי שכר מעולים	אווירה משפחתית	הטבות ופינוקים
--------------	--------------	--------------------	-----------------	----------------	----------------

לצוות פרא רפואי שלחו קו"ח: korot@orchot.org.il

לצוות חינוכי התקשרו: **073.339.5500**

פרח - רשת לחינוך מיוחד הגדולה והמובילה בישראל

קהילת טל מנשה

יפה מבפנים ואבחן

מלוקות

בטל-מנשה מסתכלים גם בקנקן וגם במה שיש בתוכו.

קהילה דתית מגובשת, מוסדות חינוך מצוינים, מרחבים ירוקים פתוחים וקרבה נוחה לחריש ולכביש 6 - שילוב מנצח של חיי קהילה, טבע ונוף.

15 דק' מכביש 6,
10 דק' מחריש

לא עוברים
מחסום

קהילה
דתית

150
משפחות

חיים במקום שאוהבים

הרי זהב

צמודי קרקע
החל מ-
2,100,000 ₪

חפשו בגוגל: טל מנשה הרי זהב
טלפנו: 076-599-7812

